

100

100

100

100

100

100

100

100

100

100

100

100

100

100

100

100

100

100

100

I
Eignitur de
meritis
patet. per the
sum prout
filium tuum

dominum nostrum supplices
rogamus ac petimus. ut accep
ta habeas et benedicas. et do

na. et munera. et

sancta sa. antioa illibata. in
primis que tibi offerimus pro
ecclesia tua sancta catholica qui

Annō nouo 1566
Spei mea christi
Quia christus est meus sperantia
Quia est mea spes, et omnia traxit
Anno 1566

we

Cg

Spei mea christi
Godt ist meyn hoffnungh

Spei mea christi
Gloria tibi
Deus in adu

In den letzten Zahlen:
fol. 69, a ~ 79, a

Dagegen fol. 93 ~ 97 i. d. Paginierung
unverändert

Horum Scōrū lectiōes in hoc **Membris**
lectionario continentur.

Dorothea virginis	26.
Appolonice v̄ginis	In fine.
Iosephi cōfessoris	40.
Compassionis b. Marie	32.
Quiriaci martyris	22.
Corone Dñi	23.
Monice vidue	32.
Servatii Ep̄i	30.
Viti m̄ris	39.
Lirici et Julite m̄rū	39.
Anne vidue	9.
Sixti, felicitis, Agapiti	27.
Transfigurationis dñi	27.
Donati ep̄i et mart.	13.
Liriaci et scōrū eius	14.
In octā Michaelis	33.
In dedicatiōe ecclie ur̄e	1.
Intra octām eiusdē in vna feria	3.
Merconis et Sociorum eius	ij.
Seuerini ep̄i et confell.	iiij.
Per octām Om̄i scōrū	xv.
Cuniberti cōfess.	xxv.
Elizabeth vidue	xxiiij.
Presentatio b. Marie v̄ginis	vij.
In Octā Sā Andree Apli	xxiiij.
In Aduentu de B. Virgine, hēs in fine.	

Satorū quorū legenda (ut vocant) hoc li-
bro continetur cleuchus.

S. Iovitea virginis	26
Agapitina virg.	In fine
Agapiti confessoris	40
Quintus martiris	22
Socatus dny	23
Martinus vidua	32
Socius dny	30
Socius martiris	39
Socius et Juliae mart.	39
Anna vidua	9
Socius et Agapiti,	7
Socius dny et mart.	13
Socius et sociorum nig	14
In octava Michaelis	33
Socius et sociorum nig	2
Socius dny et conf.	4
In Oct. Augusti festo	15
Socius confessoris	36
Elizabetha vidua	24
Socius dny. Maria virg.	7
In octava San. Andrea	24
In festo transfigurationis dñi nostri jesu christi	27
Compassio beate marie	32
In dedicatione ecclesie in ordine	1
infra octavam	3.

In festo dedicacionis
ecclie. Sermo augusti
nisi lco p.

O Vocensai
qz frs kmu.
altaris uel
templi festiuitate coli
mus? si diligenter atte
dim? quicqd i tēplis
manufactis agit? totū
i nobis spūali edifica
cione cōplet. Nō enī
mētitus est ille q dicit?
templū dei sanctū est:
qd' estis vos. Quibus
autē meritis? nisi per
graciā dei. meruim? fi
eri templū dei? Et ideo
quantū possum? labo
rem? ne deus noster in
templo suo. hoc est in
nobis iueniat. qd' ocu
los sue maiestatis offē
dat. S; habitaculum
cordis nrī euacuetur
vicijs? et virtutibz re
pleatur: claudatur dy

abolo. et apiat xpo.

Laboram? **lc scā.**
ut nobis bonoz
operū clauibz. ianuā
regni celestis aperire
possim? Sicut enī ma
lis operibz qsi qbulcā
seris ac uertibz. celestis
uite nobis ianuā clau
ditur: ita absqz dubio
bonis opibz aperitur.
Et ideo frs kmū unū
qsqz cōscienciā suā cōsi
deret: et quādo se aliquo
pccō vulneratū esse cog
nouerit? p̄us oraciōibz.
ieiunijs et elemosinis
studeat cōscienciā suam
emūdare: et sic eucaris
tiam p̄sumat accipe.
Qui enī agnosces rea
tū suū. se hūiliter ab
altari ecclie p emūdaci
one uite remouere uo
luerit: ab illo etno cele
sti cōuiuio exōmunica
ri penit? nō timebit.

Si ad mensā **l. iij.**
cuiusq; poteris.
nemo p̄sumit cū uel
tib; iniquatis accedere?
quāto magis a cōui
uio eterni regis idest
ab altari dñi. debet se
vniuersisq; iudice uel o
dij celo percussus. uacu
die veneno repletus.
cū hūilitate et reuerē
tia subtrahere. Hinc
enī scriptū est. Vade
p̄us redoliam tui tuo:
et tuē ueniens offeres
munus tuū. Et iterū
dictū est cuidā. Amice
quomō huc intrasti? nō
habēs uestē nuptiale?
Quo obmutescite:
dictū est ministris.
Ligatis manib; ei' et
pedib;: mittite eū in
tenebras exteriores.
Ecce qualē sententiā
meret' audire: qui
ad cōuiuū nuptiale.

idest ad altare dñi.
aut ebriolus. aut ad
ulter. aut odiū in cor
de retinēs p̄sumit acce
Adere. Tu. **l. iij.**
uertat hoc a no
bis deus km̄: et cōce
dat. ut mala ista. aut
nūq̄m velim' admit
tere. aut si admilla
fuerit. sine vlla mora
p̄ penitentiā studeam'
sanare: et largiorib;
elemosinis festinem'
abluere: ne si forte cū
p̄ccōz scordib; ante tri
bunal eterni iudicis
uenerim': ab illa eter
na ecclia. p̄etua exco
municacione separe
mur. **H**ec ergo cogitā
tes km̄: tam casti.
tā sobrii. tā pacifici.
studeam' accedere ad il
tud altare: ut ab illo
etno altari nō meremur
excludi. **Qui**

3
enī ad istud cū secura
et mūda cōsciencia ve
nerit: ad illud qđ in
celis est. felici trāsmi
gracione pueniet. Tu.
veda i omelia **Nō est**
arbor bona. **¶ lō. v.**

Quia kmī sollemp
nia dedicatiois
ecclie agim?: debem?
cōgruere sollempnitati
quā colim?: ut sicut
ornat is studiosi? eius
dem ecclie parietibus.
pluribz accensis lumi
naribz āplificato nu
mero lectionū. addita
psalmoz melodia. letis
ex more vigilijs noctē
transegimus: ita etiā
penetralia cordiū nrōz
semp necessarijs bono
rū operū. decorem? or
natibz. **S**emp i nobis
flāma diuine caritatis
ignescat: semp i sacru
ario pectoris nrī. celest

tiū memoria p̄ceptorū.
et euangelice laudacio
nis dulcedo s̄a resonet.

Diligam? **lō. vi.**
frēs mei. toto cor
de decore domus eterne:
quā ex deo habem? in
celis. De loco habitacu
li glie ei? sedulo cogite
mus: et nos alterutrū
āmonere curem?. **V**nde
ante oīa petam? ab eo.
et hoc infatigabili in
tencione req̄ram?: ut i
habitare meream? in do
mo ei? oībus diebz vite
nrē. hoc est phēni vita
et luce felices. **Nō** sper
nit. nec despiciat peccē
pauperū. quādo hoc
qđ diligit ipē. p̄camur:
sed demēter exaudiens.
donabit nobis vidē bo
na sua i terra viuencū.
ihus xp̄c dñs nr. **lc. vii**

In illo tpe: **S. lucā.**
Ingressus ihus: pan

bulabat iericho. Et ecce
vir nomine zacheus: et
hic erat princeps pub
licanorum. et ipse diues.

Et reliquus. *Omni. venabilis*

Que impos *vide pluri*

libilia sunt apud
homines: possibilis sunt
apud deum. Ecce enim ca
melus deposita gibbi
sarcina. per foramen acus
transiit: hoc est diues et
publicanus. relicto onere
diuiciarum. contempto
censu fraudum: angustam
portam. arctamque viam que
ducat ad vitam. ascendit.

Qui mira deuotione fidei.
ad videndum saluatorem.
quod natura minus ha
buerat. per ascensum sup
plet arboris: atque ideo
iuste quamuis ipse roga
re non audeat. benedictio
nem dominice susceptionis
quam desiderabat. accepit.

Tu autem domine? *leo octaua.*

Iustice autem zacheus
quod interpretatur iusti
ficatus. credente ex gen
tibus populum significat: quod
quanto curis secularibus
occupatio. tanto flagi
cis deprimentibus erat frons
humilior. Sed abluitur est.
sed sanctificatus. sed iustifi
catus: in nomine domini nostri
iesu christi. et in spiritu dei nostri.
Qui intrante iericho sal
uatorem videre querebat.
sed pro turba non poterat.
quia gratie fidei quam mundo
saluator attulit. participare
cupiebat: sed inoli
ta vicioz consuetudo. ne
ad votum perveniret obsti
terat. Eadem namque turba
noxie consuetudinis. que
supra caelum clamante.
ne lumen peteret increpa
bat: etiam suspicientem
publicanum. ne iesum vi
deret. tacuit. Sed sicut
cecus. turbarum voces.

magis ac magis da-
mando deuiat: ita pu-
sillus necesse ē. turbe
nocentis obstaculū al-
ciora petendo trāscendat:
tigna reliquat: arbore
crucis ascendat. **lco ix.**

Sychomorus nepe
que est arbor fo-
lis moro silis. sed ala-
tudine prestas. unde et
a latinis celsa nūcipa-
tur: ficus fatua dicitur.
Et eadē dūica crux cre-
dentes alit ut ficus: ab
iārdulis autē uridetur
ut fatua. Nos autē p̄
dicam? iquit aplūs
ih̄m crucifixū. iudeis
quidē scandalū. gētibz
autē stulticiā: ipsis
vō uocatis iudeis atqz
gentibz. xp̄m dei v̄tutē
et dei sapienciā. Quā
videlicet arbore pusil-
lus statura zacheus.
quo exaltari possit al-

4
cendit: dū q̄libet hūilis
et pprie cōsciūs īfirmi-
tatis. cōfidens ī dnō p̄-
clamat. **N**ichi autē
absit gl̄ari: nisi ī cruce
dn̄i nr̄i ih̄u xp̄i. **Infra**
octauā In una fena.

Iste s̄mo intulāt Ambrosi
s̄ magis videt magistral.

Morem quē **lc̄ p̄ma.**
scā ecclia tenet ī
sollepni dom̄ dn̄ice cō-
secratioē. nō esse cuius-
cūqz dignitatis ille cog-
noscat: qui āt̄ique remi-
niscens hystorie. memi-
nit. cū quāta celebra-
te tabernaculū testimo-
nij et tēplū a salomo-
ne cōstructū. dnō iubē-
te dedicatū sit. **N**ā cū
duodecī duces in signifi-
cacione duodecī ap̄loz.
vna die munera sua
ad tabernaculū detulit
sent? iussi sūt siguli.
sigulis diebz oblationē

sua offerre: quatenus et
festiuitatis splendor au-
geret: et significatioi
future. ipsa ueritatis
hystoria arderet. In
eo namque quod singuli per
singulos dies munera
sua obtulerunt: prefigu-
rabat. quod non in una
gente apostoli euangeliza-
turi maneret. sed singuli
singulas gentes euange-
lizaturi sortiretur. In
eo uero quod omnes eadem
munera obtulerunt: pre-
figurabat. quod apostolorum
doctrina concordans in edifica-
tione ecclesie conuinceret. **lco**

T horum figura ante **ij.**
quam pontifex basilicam con-
secraturus ingrediat. du-
odecim candelae in circuitu
accenduntur: per quod demon-
strat. quod in ea predicanda
sicut lucens et ardens apostolice
doctrina. Tunc illu-
minatis candelis. mos

est pontificem ad ostium acce-
dere basilice. deo et populo
subsequente: et ponere ter
super liminare cum uirga:
per quam potestas intelligitur
sacerdotalis. Cum ergo pon-
tifer uirga super limina-
re future ecclesie ter ponit:
ostendit quia sibi celi et
terre et inferni potestas
cedit. Unde et post pas-
sionem ostium aperit: quia si-
bi potestatem suam digne
conseruati. per aduersa re-
sistere non potest. **lco. iij.**

Quanta autem anti-
phona a pontifice.
dicente. tollite portas prin-
cipes uestras. et eleuamini
porte eternales: quia auc-
toritate diuina. imperat
pontifex demonibus sine
uicibus diuisis. ut tollant
portas suas. quantum por-
te celestes eleuentur. Ap-
to uero ostio intrat pon-
tifer. cum deo et populo dicens.

pax huic domui: quia sancti
doctores ad hoc satagunt.
ut populus qui a deo discere
deuenerat per peccata. reconcilietur
per bonorum operum exercitia.

Clamat autem ter: ut
patris et filii et spiritus sancti
quorum una est diuinitas.
sit reconciliatiois equa
paritas. *In alia feria.*

Quod intrante *l. i.*
pontifice etiam.
clerus cum letania. sacer
dotes et leuite prostrati
in terra. ad deum clamant
per sacrificatioem ipsius domini.
hoc est quod dominus ante pas
sionem egit per discipulis.
et per fidelibus patrem exo
rans et dicens. *Pater*
sacrifica eos in nomine tuo
quos dedisti michi. *Dum*
autem pontifex in ecclesiam
nouam. sacrificaturus eam
ingreditur: et statim ad o
rationem se confert: apostoli
uocem complet. qui primum

omnes orationes posuit fieri
per omnes. Attamen eorum ad
huc typum tenet: qui ple
bem recte instruere incipi
unt. *Inde est quod surgens*
ab oratione. non salutat po
pulum. dicendo dominus uobis
cum: sed ad orationem cunctos
hortatur: nondum enim no
uellus populus. salutatio
ne sacerdotis dignus ha

Habetur. *l. i. scilicet.*
his rite completis.

incipit pontifex de sinistro
angulo ab oriente scri
bere alphabetum per pau
mentum. usque in dextrum an
gulum occidentis: atque ite
rum a dextro angulo orien
tis usque in sinistrum occide
ntale basilice. *Quid autem*
per alphabetum? nisi ini
cia doctrine sacre intelligi
conuenit: *Scribit ergo*
alphabeti ordinem: cum
fidei docet simplicitatem:
et dicit cum apostolo. lac vo

bis potū dedi. Quatuor
autē anguli basilicę
quatuor plagas mūdi de-
signat: ad quas puenit
euangelij simplex et pura
p̄dicatio. que p̄ litteras
significat. In alphabe-
to enī nichil duplicata-
tis. nichil falsitatis incur-

Quit. Tu. lco. iij.
uod autē ab an-
gulo sinistro orientali.
in angulū dextrū occide-
tale. prior uersus desinit.
iterūq; orientalis dexter
ī sinistrū occidentale:
duplia figure aggreditur.
q̄a ī tali scemate crux fi-
gurat: ut doctrine euan-
gelice. mors xpi semper
inserat. Angulus autē
sinister: iudaicus intelli-
gitur plus. Unde orien-
talis est: q̄a ex eo ortus
ē dñs. Peruenit autē
usq; ī angulū occiden-
tale dextrū p̄tifer scri-

bendo: q̄a cū dñs n̄r ex
iudeis sit ortus: mors
tamē ei a gentib; ē sus-
cepta. D; cōuersus ab
orientali dextro. reuertit
ad occidentale sinistrū:
q̄a cū plenitudo gentiū
introierit: tūc oīs isrl̄
saluus fiet. *In alia feia*

Scriptura l̄c̄ p̄ma.
quorū p̄dicta cū
virga sacerdotali pagi-
tur: q̄a p̄mutatio que
a iudeis ad gentes. et de-
nuo cōuersio que ī fine
scl̄i cōsumanda ē: per
opus sacerdotale. idest
p̄dicacionē p̄ficiat. Post
hec sacerdos ante altare
astans: uelut qui tūc
ichoat opari. nam p̄te-
rita uelut quedā phe-
mia fuere: dicit deus ī
adiutorū: adiūgens
glia sine alla. Hic nā
q; uersus doctorū est: cū
cōtra aereas potestates.

6
duros p scā ecclia sumunt
cōflictus. Nec dū tamē
laudibz dei alla adiun
gūt: qā adhuc ī labo
ribz se esse cōspiciūt. Al
leluja nāqz est vox exul
tationis. *lco scā.*

Post hec aqua bene
diat: cū cōmixtione sa
lis et cineris. Et aqua
quidē pplm. sal autē doc
trinā verbi diuini: cinis
autē cōsumacionē signi
ficat dñice passionis:
quā significabat cinis
vitule illi: que macta
ri iussa est ad expiatio
nē ppli. Aqua ergo bene
diat: et ut sacrificari
possit. sal ei cū cinere
miscet: cū ppli p pōtifi
cis officii ut sacrificari
possit. et verbo dei imbu
untur. et qlit xpō tāqm
capiti p ei' passionē cō
iūgantur. et sacrificent.
sufficiēter īstruūtur.

Fit autē crux sup aquā
ter ex sale et cinere: cū
docetur ppli. scē trinita
ti gratias referre. p sua
erudicione ac redēpōe.

Huic vō *lco tertia.*
mixture apponit
vinū cū aqua: que duo
geminā in xpō pferūt
naturā: qā pplus p os
pōicatoris īstrui debet.
qd saluator nr. deus est
et homo. Post hec tin
git digitū sacerdos in
aqua. et facit cruce p
q̄tuor cornua altaris:
qd ecclie figurā pferit:
qā p q̄tuor mūdi car
dines dilatat: ut demō
stret eccliam mūdandā
esse p lauachū aque:
et p cruce passionem.
Bene autē p q̄tuor cor
nua: ut demōstretur
nullū exapiendū esse
a saluacione. Tu. *In*
Alia feria. lco p̄ma.

Post hec aspergit
pontifex altare sep-
te viabz. Septenario
vō numero plenitudo
significat^r spūs: ut de-
monstret^r q̄a baptizati
spūs sc̄i tribuit^r plenitu-
do. **P**ropus autē cū qua
eadē aqua spargit^r. her-
ba hūilis. que radiabz
suis. saxorū duriciā di-
cit^r penetrare: et iterio-
ribz pectoris medet^r inco-
modis: cū^r etiā asper-
sione imundicie debeant^r
i lege: significat huma-
nitatē xp̄i: que durici-
am nr̄e obstinacionis
cōfringit: passionesqz
nr̄as atqz imundicias
curare nouit. Aqua er-
go cū p̄sopo aspergit^r: cū
baptism^r passione xp̄i
sac̄ificatus ecclie tribuit^r.
Qurtuit autē **lō. ii.**
altare spargendo
eadē aquā: ut signifi-

cat doctores ocio nō in-
dulgere. sed eoz quos
dnō inicianerūt. mūda-
cioni semp operā dare.
Qurtuit autē et totam
eccliam. et aspergit pie-
tes illi^r: ut demonstret
se omnē curā impende-
re vtriqz sexu. oī etati. oī
dignitati. Deinde veni-
ens. iterū altare resper-
git sc̄d^r: et omnē ecclie-
liam: idcens nō solū de-
bere esse mūdātū quem-
piam a p̄cō operis. s; et
etiā cogitaciōis. **C**um
autē tertio eadē ecclia
aqua lustrat^r: a tertio
genē p̄cōz emūdaci de-
bere discernit^r idest lo-
cacionis. **lō. iii.**
Qant^r autē anti-
phona et psalm^r exur-
gat deus: qui dyabolo
et ministris ei^r cōueni-
re posse credendus est.
Qant^r autē antipho-

na qui habitat i adiu-
torio altissimi. i pteci-
one dei celi comorabitur:
asseretes nullu ptegi pos-
se ab eo: nisi eu qui i ei
adiutorio habitauerit.
In eo vo qd mittit po-
tifer ministros. qui in
circuitu basilice psal-
lat et aspgat: ipe uero
p media eccliam vadit
spargendo. i utraq pte
faciens cruce: apertu
dat indicu: qa potifer
adiutores sibi debet ad-
iungere: qui ecclie exu-
bias iuuat custodire.
Ipe vo p media eccliam
cospiciuus debet icedere:
omnes exemplo suo ifor-
mare. oibz sacnenta
crucis ingerere. Hoc aut
tuc bene agit: cu p di-
uina iuocacione. ut co-
summare possit qd incho-
at ipetrat. **V**nde hijs
pactis. ad orone se co-

7
fert. **In alia feia lco. i.**

Completa orone
et cantibus et oronibus.
conuertit potifer ad alta-
re incipiens anthiphona.
introibo ad altare: et
fundit qd remansit. de aq
purificacois ad basim
altaris: qa qd ipse ne-
quit. huiliter deo comit-
tit. **P**ostea extergit al-
tare de linteis: p qd intel-
ligit dnice passionis
exemplu. **L**inu nags de
terra orit: et magno la-
bore ad candore pducit.
Sic caro xpi orta de vir-
gine: varijs tribulaci-
onibus puenit ad candore
resurrectiois. **E**xter-
git ergo altare de linteis:
cu tribulaciones sacre
ecclie liniunt saluatoris
exemplo. **D**einde offert in-
censu: qa necesse e. ut
sacerdos qui salute ppli
sibi comissi dno comen-

dat: et p afflictione cor-
poris. et p itenacione il-
lud agat pie iterressio-
nis. Tu autē. **lco scā.**

Tertea mittit pōtifer
oleū sup altare. i medi-
o ex eo cruce faciēs: et
sup q̄tuor angulos: q̄a
p̄mū in iherlm. que est
i medio genaiū. supue-
nit donū sc̄i spūs: et
sic i ceteris mūdi pres-
deriuatū est. Recordat̄
autē pōtifer veteris
hystorie simul et minis-
terij: cū canit. Erigit ia
cob lapidē in titulu: su-
dens oleū desup. In cir-
cuitu vō altaris aliū
sacerdos icensū ponit:
q̄a cū dñs nr̄ spm̄ sc̄m
sup eccliam missur̄ esset.
ap̄loꝝ chorus orōnem
ad dñm mittebat. Un-
git̄ autē bis altare o-
leo siplia. et tercio crū-
mate: q̄a tribz v̄tutibz.

gen̄ humanū decorat̄.
fide. spe. et caritate. que
est speciosior. Canit at̄
sacerdos fuso crismate.
ecce odor: q̄a capus sc̄e
ecclie diuisis v̄tutibz. su-
auē xp̄o cōfert odorem.

Deinde i circuitu **lc. iij.**
itu ecclie p parie-
tes. cruce pollice de ipso
crismate pōtifer facit.
Altare quidē plinitur
sacra v̄tione: parietes
autē signant̄ pollice:
q̄a illi qui potiori spūs
sc̄i debriantur munere.
magis ipinguat̄. Mi-
nores autē p parietes
signantur: quibz suffiat
qd̄ lapides sint. et i ecclie
maneat v̄tione. Ca-
nit iterea ancistes. sacri-
ficauit dñs tabernacu-
lū suū: q̄a dñs fecit ec-
cliam nō habere macu-
lā neqz rugā. Canit i-
terū lapides p̄ciosi oēs

8
muri tui: quia valde pa-
oli fuerunt qui scripturas
sacras. que sunt munici-
ones ecclesie. contulerunt. Ad
vobis crucem incensam super alta-
re facit: indicat quia gra-
tia diuina instantia or-
nium posita debent. Sed ne
ingrati munere suscepto
indigni simus: post ad-
orationem gratiarum actionem
sele deuotus submitit.

Post hec autem incipit an-
tiphonam. confirmat hoc de-
um gloria patris: obsecrans.
ut quod dono dei exeret:
usque in fine producat ad
honorem patris et filii et spiritus
sancti. *In alia feria libro primo*

Post hec subdiacono
vel acolito lin-
theamina. uasa et orna-
menta ecclesie pontificia ben-
dicenda offerunt: quia mi-
nistros ecclesie necesse est
ad decorem ecclesie multa
conferre et varia. proprie

possibilitati congruentia.
Sed et dominus benedicat omnes
timentes se. pusillos cum
maioribus. Post hec va-
dit pontifex ad locum. in
quo reliquie cum vigiliis
fuerunt: et eleuans. por-
tat ad locum paratum: quia
pontifex pontificali. qui pro-
misit vado parare vobis
locum. cum magno honore
eleuat reliquias aiarum.
Cantatur autem et diuise
antiphone. tripudium sa-
licet et exultationem imi-
tantes angelicarum virtutum:
que aias exultantes de corpore
conuertuntur. usquequo in
debitis sibi mansionibus
recipiuntur. Tu. *libro sancto.*

Ingrediens autem pontifex
ecclesiam. dicit orationem:
postulans ut domum suam
dominus clemeter ingreditur.
et in suorum cordibus perpetua
constituat mansionem: quia
tunc maxime in eis mansi-

onē cōstituet: cū ipsū
nullū malū a corde iam
expellet. Venit autē ad
altare ubi recondende
sūt reliquie. et recondit eas
ī loco altaris: q̄a pōti
fer n̄r assistit vultui dei
p̄ nobis: ut de ergastu
lo p̄sentis sc̄li liberatos.
collocet ī habitaculis
are celestis. Extendit
autē uelū inter se et po
pulu: q̄a nūc et ipse et
loca aīaz sc̄az secreta
sūt a visione mortalū.

Post hec uel **lco. iii.**
titur altare: q̄a
sicut dicit ap̄lus. opor
tet corruptibile hoc in
duere īcorruptionē.
Būdiat autē pōtifer
ipsū altare: cū unum
quēq; fidelū. dñs dig
na cōgratulatione fo
uet: eo qd̄ in hīs que
accepit. digna sese con
iūlatione tractauerit.

Reiunt autē pōtifer in
sacrariū. et induit se
uestimētis alijs post uel
tū altare: q̄a pōtifer
n̄r ad iudiciū ueniens.
nō sollempnibz induitur
uestibz: q̄a nequaquā
eternitatis sue gloriā de
monstrabit. Ornatur
ecclia: cū uirtū orna
menta unūq; ī resur
rectione demonstrabit.
Resplendet ecclia multis
luminaribz: q̄a stella
differt a stella ī clari
tate. Incipit cantor.
terribilis est locus iste.
Quid enī terribili est
die iudicij: Procedit
deinde pōtifer sollempni
ter. et fit officū cū oī
leticia: q̄a pacto iudi
cio videbit̄ sūmus pōti
fer facie ad faciem: et
erit leticia sep̄terna.

**Quīca iſtra octāis dedica
tiois. lco p̄ma Bernard⁹**

9
i simone. Domestica. **Fl. i.**

Nonius homo
erat iacob: et
dormiens vidit
angelos ascendentes et des-
cendentes. **P**arū est hoc:
etiā dñm angeloz adesse
testat^r est dices. **V**ere
dñs est i loco isto: et ego
nesciebā. **M**irat^r etiam
graciā dignacois: quā
terribilis est aut locus
iste. **Q**uā euidētius cer-
tusq; karissimi ē dñs
i loco isto: ut nimirū nō
modo duo aut tres. sed
tā multi cōgregati i ipsi
noīe p̄seuerat. **T**erribilis
plane locus. et dignus
oī reuerēcia: quē fideles
viri ihabitāt: quē an-
geli s̄a frequētant: quē
sua quoq; p̄sencia dñs
ipē dignatur. **lco s̄a.**

Vere dñs est i loco
isto: ubi in eius
noīe angeli simul et ho-

mines cōgregātur. **C**e-
terū in loco isto v̄e dñs
est: si tamē seruiam^r ei
i spū et veritate. **N**on
enī erat dñs apud eos
q̄bus dicebat. **Q**uōd voca-
tis me dñe. dñe: et non
facitis que dico. **T**estāt^r
s̄e littere. olim positi i
p̄diso. p̄mū adā: ut o-
peraretur et custodiret.
Sic sedus adā i ecclia
s̄oz i orto deliciarū. **S**i
quidē deliciae sue sūt: esse
cū filiis hoīm. **I**ta inq̄m
est i loco isto: ut operet^r
et custodiat. **P**orro an-
gelos ascendentes et des-
cendentes esse i loco isto:
patriarchalis ip̄a visio
manifestat. **A**scendentes
ut videat faciē patris:
descendentes ut p̄uideant

Quobis. **Iu. lco. iii.**
Quid ergo nos. quo
modo hic esse debem^r. in
qua reuerēcia stare in

*It b i smoe
votius.†*

loco isto. ubi deus est
operans et servas? an
geli ascendentes et descen
dentes. Quid parietes
istos. scōs dicē veream?
quos man? pontificū
tāns sacrificaverunt milite
rius. Ex tūc quoq; et de
inceps factariū ubi lec
tionū resultavit frequē
cia: scōrū orōnū mur
murauē suspiria? scōz
reliquiarū honoratur
p̄sencia: scōz spiritū
indefessa noscitur vigila
re custodia. Sup muros
tuos iherlm ait dñs per
pphetā. Isti tui custodes.
Est quidē *lō q̄ta.*
sursū iherlm. que
nec vicissitudines pati
tur. nec custodib; eget:
nobis potius custodes
necesse est diebz et nocti
bus deputari. Benign?
es dñe? nec hac fragi
li p̄tectione muroz po

tes esse cōtentus? s; ipsi
hoīm p̄latis. angelicā
quoz custodia supponit.
Vitet ergo pietes hos ka
rissimi. et dia factos et
esse faciat. cōsecratio e
piscopoz. frequētia
scripturariū. istancia
orōnū. reliquie scōrū.
visitatio angeloz? mi
nime tamē eoz sc̄titas.
p̄ter se credenda ē hono
rari. quos nec p̄ter se
certū est sacrificari: qñ
immo sc̄a est p̄t̄ corpa
dom? corpa p̄ter aīas.
anime p̄t̄ sp̄m ihabi
Hancem. *lō q̄ta.*
Estiuitas igitur
hodierna fr̄s tāto debet
esse nobis deuocior?
quāto familiarior. Nā
ceteras quidē scōz sol
lep̄nitates cū alijs ec
clesijs habem? cōmunes?
hec vō nobis sic p̄pria
est: ut necesse sit uel

*Sim
eius.*

10
a nobis eā uel a nemi-
ne celebrari. **N**ostri e-
rā de ecclia nrā: ma-
gis autē nrā: qā de no-
bis ipsis. **Q**uod enī lapi-
des isti poterūt sanctita-
tis habere: ut eorū sol-
lemnia celebremus. **H**a-
bent utiq; sanctitatē:
sed ppter corpa nrā. **A**t
vero corpa nrā scā esse
quis dubitat: que te-
plū sūt spūs scā: **lco vi.**

Taq; scā sūt aīe: ppter
inhabitantē spm dei in
nobis. **S**cā sūt corpa
ppter aīas: scā etiā est
dm̄ ppter corpa. **M**ira-
bilis plane deus ī factis
suis: nō modo ī celestibz.
sed etiā in terrenis. **U**tro-
biq; enī scōs habet: et
ī utrisq; mirabilis est:
illos beatificās. istos scā-
ficās. **Q**uod mirabilius.
quādo qui p̄us vix p̄bi-
dūm cōtinere poterat a

luxuria. a crapula. ab
ebrietate. cetisq; similibz
vicijs: nūc ab eis cōtinet
tota vita sua. **Q**uod ma-
ius miraculū. qm̄ qd̄ tot
iuuenes. tot adolescētes.
tot nobiles ī carce apto
tenētur sine viculis: so-
lo timore dei cōfici. **T**res
alīe lōnes sumāt de o-
melia dñicali. **I**n octā
dedicatiois. **S**imo augul-

Quam ep̄i. **F**l. p.
Celebritas hui-
cōgregacionis:
dedicacio est dm̄ orōnis.
Dom̄ nrāz orōnū: dm̄
est dei. **N**os ipsi edificem.
Edificacio habet labore:
dedicacio exultacionē.
Quod hic fiebat quādo ista
surgebat: hoc fit modo.
quādo cōgregam̄ credētes
in xp̄m. **C**redendo enī:
q̄si de siluis et mōtibz.
ligna et lapides p̄ladūt.
Cū uero cathēzizātur.

baptizatur. iformatur:
taq̄ int̄ man⁹ fabricorū et
opificū dolant⁹. colliniū
tur. cōplanatur. Verūp
tamē dom⁹ dei nō fiūt:
nisi q̄ caritate xp̄aginā
tur. **I**gna ista ⁊ lapides.
si nō sibi certo ordiē cohe
rerēt: si nō se pacifice in
necterēt. si nō se iūice cohe
redo sibi q̄dāmodo amaret:
nemo huc intraret. **lc. ij.**

Deinde quādo vides
ī aliq̄ fabrica. la
pides et ligna sibi bene
coherere: securus intras:
ruinā nō times. **V**oles
ergo dñs intrare. et ī no
bis habitare: taq̄m edi
ficando dicebat. **M**an
datū nouū do vobis: ut
vos iūicem diligatis.
Veteres enī eratis: do
mū michi nōdū facieba
tis. **V**t ergo etiamini
de v^{re} ruine vetustate:
vos iūicē amate. **C**ōsi

deret caritas v^{ra} edifica
ri domū istā: sicut pro
missū est orbi terrarū.
Cū enī edificaret⁹ dom⁹
post captiuitatē: psal
mus dicit. **C**antate dñō
canticū nouū. **Q**uōd ibi
dixit canticū nouū: hoc
dñs dixit mandatū no
uū. **C**antare enī amā
tis est. **Itē dñmo augusti.**

Recte festa **lc. iij.**
hui⁹ dom⁹ salicet
ecclie colūt: qui se ecclie
filios esse cognoscūt.
Hec enī oīm credenciū
mater est: que natos
ad mortē. regenerat ad
salutē. **H**ec ē quidem
post synagogā vocata:
sz ante synagogā pmul
sa. **H**ec ī p̄mo hoīe p̄
figurata est. **N**ā sicut
ex latere adē eua fabri
cata est: ita hec ex cor
pore xp̄i et muliere. re
tempta creuit ecclesia.

11
Hec intra archā inun-
dante diluuiō seruata:
cruas bñficiū. et bap-
tismatis misteriu pre-
signauit. Hęc Sara ste-
rilis et desperata: in se-
nectute unico pignore
fecūda p̄cinuit. Ecclesia
enī vnicū. idest diler-
tissimū deo pplm. secu-
lo iā senescente p̄genu-

Hec est regina illa:
de qua ad dñm dicitur
Astetit regina a dextris
tuis i uestitu deaurato:
circūdata uarietatibz:
idest diuisariū circūdata
p̄ciolo decore v̄titum.
Hęc ē illa regina. que
uenit a ptibz ethiopię:
audire sapienciā salo-
monis. S; hęc nō tam
ab vna regione. qm̄ ex
diuisis mundi ptibz re-
ges p̄itura cōuenit. Si-
cut etiā euangelista cō-

memorat. regina austru-
uenit a finibz terre: au-
dix sapienciā salomo-
nis. Venit ecclia ad re-
demptorē. et eruditore
suū: ut de stulticia erro-
ris. doctrinā p̄aperet
ueritatis. Tu. **lco q̄nta.**

De hoc plenius reg-
norū scribit hyl-
toria: ita dicens. Et in-
gressa regina iherusalē.
cū multo comitatu et di-
uicijs. cū camelis portā-
tibz aromata. et aurū
ifinitū nimis. et gēmas
p̄ciolas. uenit ad salo-
monē: et locuta est ei
vniūsa que habebat i
corde suo. Venit ecclia
ex gentibz. et a finibus
terre. iponens finē cupi-
ditatibz vicijsq; trenis:
ut audiret sapienciam
uici pacifici. qui fecit
vtraq; vniū. Venit p̄-
ueteres et p̄phanas sup

stationes. audire et discere
de fidei illuinatione. et iu-
dicio futuro: de aie im-
mortalitate. et de spe re-
surrectionis et gloria. **lc. vi.**

Venit ergo in iherosolimam.
Cum multo comita-
tu: quia non cum una tantum
gente. sed cum iam totius
mundi gentibus. uenit. **Ve-**
nit exhibens digna mu-
nera christo: et hoc cum ca-
melis portantibus. id est ex
gentili populo uenientibus.
qui prius fuerat uiciorum
feditate distorti. et ma-
lorum onere curui. ac pec-
catorum prauitate defor-
mes. **Cum** hijs ingreditur
ad regem christum: exhibens
secum fidei aurum. pietatis
incensa preciosa. splendorum
que gemmarum. morum salicet
insignia. et ornamenta
uirtutum. **Locuta** est ei uniu-
ersa que habebat in corde
suo: quia manifestauit ei

occulta conscientie sue. in
confessione. et penitentie
precedentium delictorum. **lc. vii.**

Vidit ecclesia ex gen-
tibus congregata sa-
pientiam christi: id est post
carnalia instituta genti-
lium. post humanam et
aiale doctrinam philoso-
phorum. accepit intellectum
salutis et uite: et inspicit
spiritualium mirabilia bo-
norum. **Agnouit** fabrica-
torem celi et terre: et pote-
ntissimum humani generis
conditorem. **Vidit** et domum
quam edificauerat: id est
incarnationem hominis assump-
ta. **Vidit** et abos salo-
monis. id est illos de quibus
dicebat: meus abus est
ut faciam uoluntatem eius
qui misit me: uel abus
eius. id est altaris sacmen-
ta celestia. de quibus dicit.
panem angelorum mandu-
cauit homo. **lc. viii.**

Vidit et holocausta ei? oronū sine dubio. supplicationūq; misteria: et obstupuit ubi vidit testimabiles diuicias dñi sui. Dixit q; ad regē. Verus ē sermo: quē audierā in terra mea. Nō credebā narrantibz: donec ipā ueni et uidi oculis meis: qđ maiora sūt sapiētia et opa tua. qm̄ rumor quē audiui. Cū ergo puenit regina hec in eternā iherlm. et ingressa fuerit beatā regem. et gliam celestiu pmissoz: multo plura et magnificētia pspiciet. quā ei sūt in hac terra. per sacra eloquia. p pphetas. atq; p aplos nūciata.

Nūc ecclia **lco nona** tāqm̄ i speculo et in enigmate: tūc autē oculis suis uidebit. id est

facie ad faciē. Tūc beata et illustris aiā. iter stupendas remunerato- ris sui cōstituta diuicias: ineffabilibz regine hui' uerbis uti ad deū potēit dices. Verus est sermo quē audiui i terra mea sup sermonibz tuis: maiora sūt opa tua qm̄ rumor quē audiui. Et reuera id qđ deus parat diligentibz se: fide nō cōprehendit. spe nō attingit. caritate nō capit: desideria et uota trāsgredit. Acq; potest: estimari nō potest. Habebit de pcepone fructū: nō habebit de sacietate fastidiū. Tu. **In festo dedicatiois ecclie i paschali tpe. legat om̄ supposita. In feialibus diebz iſra octs. lcoēs ut sup. (Dñica iſra octs Sino bñ bernardi. lco. i.**

Solimus rex glorio-
sus. et propheta
domini dauid scilicet.
religiosa cepit cogitaci-
one moueri. indignum
iudicans. quod nullam ad-
huc dominus sabaoth domum
haberet in terris: ipse uero
domum inhabitaret re-
gie dignitatis. Hoc ip-
sum frater daret nos cogita-
re fideliter: et uiriliter
effectui mancipare. Nam
licet deo placuerit cogi-
tatio illa prophete: opus
tamen reservatum est salo-
moni. Jam uero o anima.
tu quidem sublimi in do-
mo habitas. que a deo
tibi fabricata est: uerum
hoc dico: quod sic contem-
puit. quod sic aptauit. quod
sic ornauit: ut glorio-
se et delectabiliter inha-
bitares in eo. Et et cepit
domum fecit: excelsum. ap-
tissimum. et decorum. Dico

autem sensibile huic. et
habitabile mundum. No-
ne ergo tu indignum re-
putas: ut tu ei templum
edificare distimules?

Propterea iam **100. ij.**
non tederis sompnum
oculis tuis. et palpebris
tuis dormitacione: donec
inuenias locum domus taber-
naculum deo iacob. Sed
ubi inuenit huius edificij
locus. Tribularet ualde.
et anxietur super me spiritus
meus: nisi quod audio. de
quodam dicente. quia ego et
pater ad eum ueniemus: et
mansione apud eum facie-
mus. Itaque iam scio ubi
paranda sit domus ei: quam-
to non capit eum nisi yma-
go sua. Itaque studeam
ei templum edificare in nobis:
primo quidem in singulis.
deinde in omnibus: quia nec si-
ngulos dedignatur. nec u-
niuersos. Primo igitur

13
studeat unusquisque ne dis-
sident a semetipso: quoniam
omne regnum in seipso di-
uisum desolabitur. et domus
supra domum cadet: nec
intrabit christus. ubi parie-
tes fuerint inclinati. et ma-
cerie depulsi. **C**aveat igi-
tur anima. ne a se invicem
dissident membra eius:
id est ratio. voluntas. ac-
que memoria. **S**it ergo
sine errore ratio: talem
enim voluntas amat. **S**it
et voluntas sine iniquita-
te: quoniam ratio tale appro-
bat. **S**it memoria sine
sorde: ut nichil in ea ma-
neat. quod non dignis pe-
nitentie fructibus deleatur.
Alioquin: conscientiam in qua
peccatum latet: et volun-
tas odit. et ratio execrat.

Bonum proinde **leo. iij.**
habitu culum deo pa-
rat: cui nec ratio detrep-
ta. nec voluntas pueria:

nec memoratio fuerit in-
quata. **J**am vero sic se ex-
hibentibus singulis: etiam
nos omnes coniecti necesse
est mutua caritate. que
est vinculum perfectionis.
Nam cognicio perfecta in
hac vita haberi non po-
test: forsitan nec oportet.
In celesti quidem domo. cog-
nicio dilectionis est nutri-
mentum: hic vero esse pote-
rat detrimentum. **I**bi in-
cuncta erit cognicio: ubi
iam macula non erit. **I**lla
domus coniecta est firmius.
tamquam in eternum mansura:
hec tamquam tabernaculum
bellatorum. minus solide
copulata. **I**lla nimirum
domus est leticie: ista mi-
licie. **I**lla domus laudis:
ista orationis. **H**ec inquam
urbis fortitudinis nostre:
illa est civitas requiei nostre.
Postea si victoriosi fue-
rimus hic. illic erimus glo-

rioli? habentes loco ga-
lee dyadema. sceptrū. et
palma p gladio. p lau-
to damide deaurata: p
torace stola iocunditatis.

*In octa dedicationis. Sino
eiusde. lco p. t.*

Domus hec frēs
eterni regis op-
pidū est: sed oblectū ab
inimicis. Quotq̄ igit̄
ī ipsi? arma iurati sum?
triplicia nobis opus esse
nouerim? apparatu. ad
custodiā castri ei?: mu-
nitione videlicet. et armis.
et alimētis. Que ē ergo
municio? **M**urus cōti-
nencia: antemurale pa-
cencia est. **B**on? cōtinē-
cie murus: qui sic un-
diq; circūangit. ut nec
p oculoꝝ fenestras. nec
p ceteros sensus detur in-
gressus morti? bonum
antemurale pacencie:
qd̄ p̄mos hostiū sustinet

impetus. ut iter pluri-
ma temptamēta stem?
et p̄seuerem? iugiter ī
cōcūssi. **P**onitur ergo
ī ciuitate sua saluator
ipse murus et antemu-
rale: frās nobis a deo
patre iusticia: et p̄phē
pacētia: sicut idem ait.
dñs pacētia mea. **M**u-
rus inq̄m ponit? in cō-
uersatione. antemura-
le ī passione: ab oibz
et seculi et carnis p̄sen-
tis illecebris abstinentis:
et adūsa fortiter susti-
nens vniūsa. *lco scā.*

Oportet autē et
arma parare:
ad expugnandū viri-
liter inimicū. **G**rauis
quidē nobis ē ei? tēpta-
cio: sed lōge grauior ē
ei. nrā oratio. **N**ostra
sūplicitas. nrā miseri-
cordia. torquet eū. **H**u-
militatē nostrā non

14
Sustinetur: nostra caritate
vritur: mansuetudine et
obediencia cruciatur.
Jam vero nec fame verge-
ri possumus: ut hostibus
castrum tradere compellamur.
Quoniam gratias deo. nobis
alimenta non desunt. qui
et sermones et sacras lec-
tiones frequenter audimus:
et interdum spirituales devo-
tionis gustamus delicias.
Habemus et panem lacri-
marum: qui licet minus
sit suavis: optime ta-
men confirmat cor hominis.
Habemus et obediencie
panem. de quo loquitur do-
minus: meus inquietus ci-
bus est. ut faciam voluntate
patris. Habemus super
omnia de celo panem vivum:
in cuius fortitudine. omnes
adverse potestates dicitur forti-
tudo. Tu autem **lco terna.**
Sic ergo munita est
domina castri forti-

tudo. ut nichil iam timere
oporteat: si tamen nec per-
ditores nec pusillani-
mes inveniamur. Nam perdi-
tores quidem sunt: qui in
castrum domini inimicos ei
introduce moliuntur. Depre-
hendimus interdum nonnul-
los. qui collocauti hostibus.
fedus pepigerunt cum mor-
te: ut molirentur quod in
eis erat. imminuere ordi-
nis disciplinam: in tepel-
cere feruorem: turbare
pacem: ledere caritatem.
Studete fratres. non attrahere
sed repellere vicia. que
cumque sint illa. seu carna-
lia seu spiritualia. seu etiam
secularia: ne perditoris
penam incurere mereami-
ni. Secundo etiam caute.
ne quis forte delectetur pu-
sillanimitate. fugiat
a munitione: ibi trepi-
dans timore. ubi non erat
timor. Quid prodest autem

si nec castrū p̄dare nec
retinere velis? s; sequis
et delidiosus in eo p̄ma
neas. Proinde tota vir
tute dilectissimi. castrū
dñi manu tenere labo
rem? domū istā. tota
deuotione. ei? misericor
die cōmittentes: ut ip̄e
nos custodiat ab oibz
insidijs inimicorū. qui
est b̄ndictus in secula
seculorū amen. Tu at̄
dñe? miserere nostri.

*Iste sūt lōnes de scā cru
ce legēde ī sextis ferijs ab
octā epyphie dñi usq;
ad magelīmā.
Iohes crisostom? ī omel
riū. de scā cruce.
Prima feria sexta.
Lectio prima.*

S Innoce de
lucras ka
rissime cru
cis virtutē:
audi quāta dicē possū
ad ipsi? laudē. **C**ruce ē
spes xpianorū? cruce est
resurrectio mortuorū:
dux cetorū. baculus dau
dorū. **C**ruce ē cōsolacio
pauperū? refrenacio
diuitū? destructio sup
borū. **C**ruce ē male vi
uenciū pena: cruce est
adūsus demones victo
ria. **C**ruce est pedagog?
adolescentiū? guberna
cio nauigantiū: port?
perditantiū. **lō scā.**
Cruce est murus
obscorū? spes
despatorū: requies tri
bulatorū. **C**ruce ē pater
orphanorū. defensor
viduarū: cōsiliarius
iustorū. **C**ruce est custos
puulorū: caput virorū.

15
finis seruū. **C**ruce ē lumē
ī tenebris sedenciū: mag
nificētia regū. scutiūqz
ppetuū. **C**ruce ē sapiētia
stultoꝝ: libertas seruo
rū. philosophia īperitoꝝ:
lex impioꝝ. **C**ruce ē pꝛe
nuzatio pphiaz: annūa
tio aplōꝝ. gliaatio mar
tū: abstinētia mona
choꝝ. castitas virginū.

Cruce ē gaudiū **lc.ii.**
sacerdotū. ecclesie
fūdamentū: orbis terre
tutela: ydoloꝝ repulsio.
tēploꝝ destructio. **C**ruce
est scandalū iudeoꝝ: pꝛi
no impioꝝ. **C**ruce ē infir
moꝝ virtus: egrotanciū
medicus. **C**ruce est panis
esurientiū: fons sitiētiū:
pꝛectio nudoꝝ. **C**ruce xpī
clauis ē pꝛadyli. **O** vere
bona et scā cruce xpī. quis
te vite totā enarrare po
test. aut cōdigne laudare:
que celestū archanoꝝ

pia es reuelatrix. misteri
oꝝ dei sacꝛ cōseruatrix. sa
cramētoꝝ xpī ydonea dil
pensatrix. **I**n te angeli
gaudia sua accumulata
cōspiciūt: in te hoīes iu
ra sue salutis agnoscaūt:
ī te inferi iusta retribuci
onē fraudis sue pꝛipiūt.

scā feia sexta. Jcē ibidē. lc.ii.

O bona cruce. pꝛerita
renouas. pꝛesētia
illustras. futura pꝛimon
stras: pꝛidita regis. iuen
ta custodis: lapsa restitu
is. et ī viam pacis diri
gis. **T**u etnī regis es vic
toria: celestis milicie leti
cia: terrigenoꝝ quoqz po
tencia. **O** bona cruce. tu
pꝛoꝝ remissio: pietatis
exhibicio: meritoꝝ aug
mētatio. **T**u infirmoꝝ re
mediū. laboranciū auxi
liū: lassoꝝ refrigeriū. **T**u
cura egrotos medicās:
tu gaudiū mēstos cōso

lans: tu sanitas. dolētes
Oletificans. *lōo scā.*
bona crux. tu stat?
recte credentiū: tu firmi-
tas bene operantiū: tu bea-
tudo vite p̄seuerantiū.
Et quicquid de redēptione
mūdi potest cogitari. q̄t
quod lingua vite loqui: ad
laudē tuā decētissime
potest adaptari: q̄a quic-
quid in te laudat. crucifixo
ī te xp̄o regi deputatur.
q̄t ibid. li. 2.
Salue crux dei venerāda:
que sapiētia lumē et doc-
trix orbis terranti es: q̄ et
vera laus et amica virtus
et clara philosophia. ap̄d
celicolas terrigenasq; inde-
sinēter viges: quā magis
debet īperiale vocari thro-
nū. q̄m seculare tormentū:
q̄a īperator et rex nr̄ xp̄c.
regnū sibi in te et p̄tate
ī celo et ī terra cōquisiuit.
hostes superavit: et mun-
dū deo redēdāliuit. *l. iii.*

O crux xp̄iani ppli
verillū: framea
qua cū hoste sortimū bellū:
te obsecro. ut tua v̄tute
pect̄ meū infirmū b̄ndi-
cas: ut dignis laudibz
eterni regis triūphū in te
valeā decantare: quomō
salicet celestia simul et
trena. vno federe cōiungas:
pactū cōfirmes. et mortis
vīcula dissolvas. **V**irtus
ē animi habitus. nature
dec̄ vite ratio. morū no-
bilitas et vite moderatio:
que cūcta o scā crux religi-
osis hoīb; tradis: et cūc-
ta simul beneplacita deo
et salubria depromis. **A**r-
bor odoris suauissimi: et
expansione pulcherrimū
frondiū latissima. ortus
deliciarū incōpabilis:
affluens vbertate largi-
sima: floribz v̄tutū et fo-
liis v̄borū iocūdissima.

Tertia feria sexta Anselm?

in orōne de scā cruce. **lc. p.**

O crux amabilis?
O lignū preciosū:
O lignū venerandū. **O**
crux gloriola. nō es susa-
pienda scdm crudeliū qui
te mitissimo parauerūt
ī sapientissimā impietate?
sed scdm ei⁹ qui te spōte
suscepit sapiētissimā pie-
tate. Nā illi te elegerūt
ut p te scelus ī pietatis
peteret: ille te elegit.
ut p te opus pietatis cō-
sūmaret. Illi te elegerūt
ut iustū morti traderet:
ille ut pccōres erueret a
morte. Illi ut vitā int-
ficeret: ille ut mortē pe-
rimere. Illi ut saluato-
rem dāpnaret: ille ut
dāpnatos saluaret. Illi
ut viuificantē mortifi-
carent: ille ut mortuos
viuificaret. Illi insipien-
ter et crudeliter: ille sapi-
enter et misericorditer. **A.**

16
O crux amira **lc. ii.**
bilis. p te īfernus
spoliat⁹. et p te redeptis
obturat⁹: p te demones
terretur. īpūit⁹. vincū-
tur. et cōulcātur. Per te
mūdus renouat⁹: atq; ve-
ritate lucēte. et iusticia
regnāte terreat⁹. Per te
huāna natura peccatrix
ē iustificata: dāpnata
saluata. ā colla tartari li-
berata: mortua resuscita-
ta. P te ciuitas illa ī celis
restaurat⁹. Sit itaq; ī te
et p te spes mea. P te aīa
mea a vita veteri morti-
ficet⁹: et ī nouā resuscitet⁹.

Et nūc dñe **lc. iii.**
redeptor meus. te
ut verū deū adoro: in te
credo. ī te spero: et quibz
possiū desideris ad te suspi-
ro. Adiuua īperfectionē
meā. Ad tue passionis
gloriola insignia. ī quibz
salutē nrām opatus es:

me totū indino. **T**ue
victoriose crucis vexillū:
ī noīe tuo xpē adoro.
Tuū spineū dyadema.
tuos rubētes sāguine
dauos. tuo sacro lateri
īmersā lanceā. tua vul
nera. tuū sāguinē. tuā
mortē. tuā sepulturā.
tuā victoriosā resurrecti
onē et glorificacionē xpē
adoro supplex et glorifi
co. **T**ue quoq; viuifice
mortis dnē effigie facias
ī me seruū tuū: ut mori
ar quidē pccō scdm car
nē: viuā autē iusticie
scdm spm. **Oratio scia scx**
Crisostom? l. i. i.
Coronā ita ac
cūferam? crucē xpī. Et
enī oīa que scdm nos sūt:
p ipsā pficiūt. Et si re
generari oporteat cruce
accedit: et si pasci mil
tuo illo abo. et si cōsecra
ri. et si quodcūq; aliud

face: ubiq; symbolū.
id est signū victorie no
bis assistit. **P**ost hoc
et ī domo et ī muris. et
ī ianuis. et in frōte. et ī
mente. cū multo id scri
bam? studio: salutis
enī que p nobis ē. hoc ē
nrū signū. **Q**ūdo igit
signaris: exoguta oēm
cōdicionē crucis uel cau
sā. **N**ō enī simpliciter di
gno insigniri eā oport
tet. sed cū multa fide: et
nullus ppe tibi stare
poteit inuidoz demonū.
videns ensē et gladiū.
ī quo plagā. et pestife
rū vuln? accepit: et ar
ma p que omnē vtu
tē ei? xpūs soluit. **l. ii.**
Quicūq; signat se
signo scē crucis.
habet memoriā passio
nis quā xpūs p nobis
sustinuit ī ea: immunis
ē a tēptacione dyabolica.

17
Alquis igitur regem desi-
derat: merito se crucis
signo signabit: ut dya-
bolicas temptacionibus resis-
tere possit. Tanta est vir-
tus crucis christi: ut si ante
oculos ponatur. et in mente
fideliter retineatur. ita ut in
ipsam mortem christi intentus
oculo mentis aspiciatur:
nulla concupiscentia. nulla
libido. nullus furor. nul-
la peccati superbia possit in-
vidiam: sed continuo ad eius
presentiam. totus ille peccati et
carnis fugatur exercitus.
Cruce autem domini nostri ihesu
christi gemina fuit. hoc est
gemina ratione constat:
quia visibiliter dei filius in
carne crucifixus est: invisibiliter
vero in ea cruce dyabo-
lus cum suis principibus affixus
est cruci. Non est ergo in cru-
ce domini verecundandum. sed
potius gloriandum: quia est nostre
salutis signum. et bonorum

verborum principium. **Ambrosius?**
Non est fidei gloria: **lc. iij.**
si vere intelligas cru-
cem christi. Alie cruce nichil
michi placuit: sola crux christi
mihi utilis est. Et vere utilis:
per quam in mundo crucifixeris
est. et ego mundo. Si in cru-
cifixeris est mundo. scio quia
mortuus est. et non diligo
eum: scio quia preterit et non
concupisco eum: scio quia cor-
ruptela consumit hunc mun-
dum. et quasi tendum vitum: quasi
lucem caueo: quasi nociturum
reliquo. Qui autem crucem
portat: debet mundum et mo-
ri. Nam ferre crucem et mori.
mortificare seipsum est: ferre
et non mori. simulacio
ypocritarum est. Frustra
vero crucem portat in corpore:
qui caritatem istius non ser-
uat in mente. Omnis autem qui
secundum professionis sue normam
aut non vivit. aut aliter
docet: antichristus est. Tu.

Ad 2. et 1.º
de summo bono.

origen. ad Ro.
li. vi.

de se libz
iosue omel.
viii.

Quinta feria sexta. Sinar-
dus i Simonibus. lco pma.

Mirabilis passio
tua dne ihu: que
passiones oim nostru p
pullauit: ppiata e oi
bus iniquitatibus nris: et
nuqm ulli pesti nre in
uenit inefficax. **Q**uod ta
ad mortem: qd no tua
morte saluet: **S**ed ve
tepius nris: qd eni pu
dor michi dice interdicit.
et dolor dice cogit: vbi
ipso p nichilo ia habem
crucifixu te videri. cogitae
urisu. flagellis cesu. pla
gis liuidu. sputis illitu.
calaphis expalmatu. fel
le et aceto potatu. lacea
terebratu. manibus pedi
busq dauatu. sanguine
orientatu. terra conditu
et sepultu. **Tu. lco lca.**

Hoc opus nre salu
tis. i quo tantope
laborasti ihu bone. et

huc calicem quem bibisti:
qui nichil aliud qm sa
lute generis huiebas hu
mani: cui nichil dignu
compensari potest: nulla
mors. nulla vita respo
dere sufficit: mundus tamen
p ipsum redemptus. pro chro
loz steptu habet ac des
picit. **H**oc e nimiru qd
ait apus: verbu crucis
peccatis stulticia e. **T**e
eni crucifixu terra cotre
muit. et nos videm: te
pli vela disrupta sunt.
nos i rachiunos. iocosq
resoluim: petre scisse sut.
nos corda obduram:
monumenta apta. suos
mortuos reddiderunt: nos
i sepulchris peccoz obstru
si ac mortui. nulla peni
tudine cordis. nulla oris
confessione. ad vitam redire

Olatagim? **lco. iiii.**
omnis creatura cre
atori suo morienti como

rit: et nos ipsis rebus
insensatis insensibiliores
effecti: nulla xpūctione
mouem. **Nō** sic frēs q̄sō
nō sic. **Hec** ē pars illoꝝ:
qui dati sūt in reprobū
sensū. **Quāta** cōfusio ē:
igratis oculis xp̄m in
cruce pendentē aspiciere.
Qd̄ p̄phā ī spū cōtemplās.
itremuit et expauit. **Do**
mine īquit audiui au
ditū tuū et timui: cōsi
deravi opa tua. et expa
ui: ī medio diuū aīaliū.
Et ysaias diuinā ma
iestatē huāne carnis
morticino velatā āmi
rat? exclamat. **Vere** tu
es deus abscondit? salua
tor noster. **Sexta feria**
lex. **Innocenti** tern? de scā
Que cruce. **lc p.**
Qxp̄i multe ē v̄tuti.
Cruce enī sanitatē resti
tuit: b̄ndictionē īpendit.
Discernit a p̄fidis. libe

18
rat a piculosis: hostes
expellit: victores cōstitu
it. **Cruce** ē misterū fidei.
firmamentū spei: cla
uis sciēcie. forma iustia
e: magnificēcia regū.
glia sacerdotū. **Inopū**
sustētacio. pauperū cō
solacio: cecoz dux. clau
doꝝ baculus: spes despe
ratoꝝ. resurrectio mor
tuoꝝ. **Cruce** ē hūiliū in
uicta tuicio. supboꝝ de
lectio: victoria xp̄i. p̄di
cio dyaboli: t̄fernoꝝ
destructio. celestū refor
matio: mors infidelū.
vita iustoz. **Hugo**
de claustro aīe. **l. ij. c. ij.**

Tres siq̄cē sūt cruce.
Prima latronis
desperans: sc̄dā v̄o orātis
et dicitis. memēto mei
dnē dū veneis ī regnū
tuū: **tertia** at xp̄i. **P**im?
meruit cruce. s; nō p̄fu
it ei ad salutē: **sc̄dus**

Cassiodorus

vō meruit. s; tamē ei ad
salutē p̄ficiat: terti⁹ non
meruit. portavit tamē
eā. s; nobis p̄ficiat. **H**is
tribz assimilari possunt
tres species hoīm: quoz
p̄mi sūt hi qui portant
crucē mortificando carnē:
et tamē nō p̄dest eis:
q̄a nō penitent. **S**ūt at̄
et alij q̄ mortificat car
nē. et p̄dest eis ad salu
tē: orat̄ et exaudiuntur.
Sūt etiā alij liberi a
pena p̄ccā. nullis crimi
nibz implicati. subtrahē
tes se a p̄ciso ope. ab o
cioso simone. ab imunda
cogitatione: in quoz
manibz labor est assidu
us. orō in lingua. puri
tas ī mente: portantes
aliena p̄ccā q̄si sua. **P**ri
ma igit̄ crux dyaboli:
scdā cuiuscūbet iusti: ter
Ita vō xp̄i. **lō. iij.**
In unaquaq; cruce

quatuor dimēiones sūt.
In cruce etenī dyaboli est
altitudo qua extollit̄ sup
omē qd̄ colit̄: p̄fundū
despacio. de qua dicit̄ per
cator cū venit ī p̄fundū
maloz d̄p̄nit̄: latitu
do ī carnalibz. q̄a latā
et spaciōsa viā sequit̄:
altitudo vō p̄tinacia.
In cruce vō iusti p̄fundū
est hūilitas: lōgitudō as
siduitas laboris: altitu
do d̄p̄lacio. latitudo orō.
que nō tantū latitudinē
sua cōplectit̄ amicit̄. sed
etiā inimicit̄. **C**ruz at̄
xp̄i habet p̄fundū timo
ris: altitudinē sp̄i. la
titudinē caritatis: lon
gitudinē p̄seuerancie.
In p̄ma cruce crucior: ad
scdā tendō: p̄ tertia sus
p̄iro. **T**u at̄. **Explicuit̄**
lōes de scā cruce hyema
les. Incipuit̄ lōes de eā
de estiuales. Iste sūt lō

19
nes legende i sextis ferijs
qu fit officiu i conuentu de
sca cruce. Adens oim usq
ad aduentu dni. Et no
tandu qd qngz ponit plu
rale p sigulai licet raro.
Ut rogam? p rogo. uel
huulmo. **Prima feria**
Secunda. Sino bti Augusti
epi. de eo qd dicit aplos.
Michi aute absit gliari
nisi i cruce do. **Et l. pma.**

H Et est doctna.
huilitatis p
ceptu. huili
tatis comendacio: ut
no gloriem. nisi i cruce
dni nri ihu xpi. Nam
no est magnu. in xpi
sapientia gloriari: mag
nu est i cruce gliari. Un
de tibi insultat impius:
inde gliat pius. Unde
isultat supbus: inde gliat
xpian?. Noli erubescere
de cruce xpi. Ideo i fronte
tanqm in sede pudes:

signu ipsu accepisti.
Recole fronte tua: no
lingua expauescas alie
na. Signu veteris testa
menti. amialisio i lateri
carne: signu noui testa
menti. crux i libera fro
te. Ibi occultacio est: hic
reuelacio. Illud sub ue
lamine: hoc i facie. Qm
dum eni legit moyses:
uelame sup cor eoz posi
tu est. Quare? Quia
no trasiert ad xpm. Cui
eni trasiens ad xpm. au
feret uelamen: ut q ha
bebas i occulto amiali
one: in fronte portes cruce.

Nouu testa **lco. ij.**
mentu in veteri
uelabat: vet? aute in
nouo reuelabat. Ideo sig
nu ab occulto traseat in
manifestu: et iapit esse
i fronte. qd latebat sub
ueste. Nam i eo signo
xpm esse prenuatū qd

ambigat. **I**nde cultelli
petrini: petra autē erat
xpūs. **I**deo octau^o dies
circūcisionis: et dñicus
resurrectiois. **I**deo ap^lus
inde trāsiliens. inde venies.
trāsiliens saluet ad dñm.
ut auferat^r velamē: no
uit vnde gloriēt. **N**ichi
iquit absit gloriā: nisi
ī cruce dñi nrī ihu xpī.
Hic habeo iquit: qđ ig
norabā. **V**enit testame
tū nouū: reuelatū ē qđ
occultabat. **Q**ui sedebat
ī umbra mortis: lumen
ortū est eis. **R**euelatū ē
qđ occultabat: qđ late
bat ī aperto est. **lco. iij.**

Venit ipā petra.
Qomēs nos spū ar
ciādit: et sue huilitatis
signū. in redeptorū fronte
defigit. **I**ā gloriā nrā ī
cruce sit xpī. **N**ō nos pu
deat huilitatis exemplū.
Qūdiū discreciō aboz

et carnis circūcisio: quoz
deus venter est. et gloria
ī pudendis eoz. **I**llis fu
tura p^renūciabant: iā
frā credātur. **N**ō sim^o in
grati ei qui venit: si ex
pectauim^o ut veniret.
Sz iudei ab hac grā ex
tores alieni. fugitiui:
qā zelū dei habet. sz nō
sodm scienciā. **Q**uā scien
ciā. **I**gnorātes inqt dei
iusticiā. et suā volentes
cōstituerē: nō tenentes
deū. nisi in p^rceptis. **S**ic
ergo anim^o pius: sic fide
liter xpian^o: sic grē nō
ingratus. **A**gnoscat me
dicius: nūqm se sanat e
grotus. **scā feia sexta.**

Ex smone bñ Augusti de
scā cruce. lco p^o.
Alecto genua mea
inqt ap^lus ad patrē dñi
mei ihu xpī. ut det vobis
sodm diuicias glie sue v
tute. corroborari p spm

ei in interiori hominis habitare christum per fidem in cordibus vestris: ut in caritate radicati et fundati possitis comprehendere cum omnibus sanctis, que sit latitudo et longitudo et altitudo et profundum, id est cruce domini: cuius latitudo dicitur in transverso ligno quo extenduntur manus: longitudo a terra usque ad ipsam latitudinem, quo a manibus et infra totum corpus affigitur: altitudo a latitudine sursum usque ad summum quo adheret caput: profundum vero quod terre affixum absconditur. Quo signo crucis, omnis actio christiana describitur: bene operari in christo, et ei presentem vivere: sperare celestia, sacramenta non prophetanare. Sed pergis corde hominis christiane per latitudinem terre, longitudinem temporum, altitudinem celi, profundum

abyssi. Quando ista comprehendentes vel mente vel corpore. Ipsium audi apostolum: dicentem tibi. Michi absit gloriari: nisi in cruce domini nostri ihesu christi. **1co. ij.**

Et nos in hac cruce gloriemur o boni fratres: in illa gloriemur. Ibi enim inveniemus latitudinem et longitudinem et altitudinem et profundum. Videte magnum sacramentum. Vbi est latitudo. Conferas te ad vitam moresque sanctorum: qui dicit, michi absit gloriari, nisi in cruce domini nostri ihesu christi. Invenis in moribus eorum latitudinem caritatis: que sola bene operatur: que facit ut hilariter datore diligat deus. Si enim angustias passa fuerit tristis dabit: si tristis dabit, perdit quod dabit. Que est longitudo crucis? Si vis habere longitudi-

ne: habeto p̄seuerandi
lōganimitatē. Si autē
vis habē altitudinē: ha
beto sursum cor. Quid est
sursum cor? Ibi spera ibi
ama: ibi expecta mercedē.

Si bene ope **lco. iij.**
tracis et hylariter
tribuis: videris crucas
habē latitudinē: si in
eisdē bonis opibz usqz
ad finē p̄seueraueris. vi
deris habē lōgitudinē.
S; si her oīa nō p̄pter
supnā mercedē facis. al
titudinē nō habebis. et
illa iā nec latitudo erit.
nec lōgitud. Quid ē enī
habē crucas altitudinē?
nisi cogitare deū ipsum
adiutorē. ipsū expecta
torē. ipsū coronatorē. ip
sū premiū largitorē. pos
tremo ipsū premiū depu
tare. nichil aliud ab illo
qm̄ ipsū expectare. Si
amas: gratis ama. Si

ve amas: ip̄e sit merces
quē amas. Terret euan
gelium: vobis datū est
nosse mysteriū regni ce
lorz: alijs autē nō est da
tū. Quare ergo illi datū
est. et illi nō est datū?
Nō me piget dicē: hoc
est p̄fidū crucas. Abyssus
ē: p̄fidū crucas ē. In hac
ergo crucas p̄fiditate. in
hac rerū tanta obscuri
tate. nō de nrā v̄tute p̄
sumam? nō ingenuoli
nrā viribz ī hac questio
ne aliqd̄ arrogem? **tūa**
feia sexta Augusti fr̄
illud vs. **Quam** ⁊ iudic.
Misericordiā **lco p̄.**
et iudiciū: tanta
bo tibi dnē. Que ē mi
sericordia. Creator hoīs
homo esse dignat⁹ est.
Factus ē qd̄ fecerat: ne
periret quē fecerat. Quid
huic misericordie addi potest?
Et tamē addidit. parū

21
fuit ei hominem fieri: sed
enā ab hoībz reprobai.
Parū erat reprobai: et
exhonorari. Parū erat
exhonorari: et occidi. **S**
hoc parū: et morte cru-
cis. **N**ā cū ei obediencia
am usq; ad mortē factā
umentaret aplūs: parū
illi fuit dicē. frūs ē obe-
diens usq; ad mortē. nō
enī q̄lemcūq; mortē: s; **S**
addidit. mortē autē cru-
cis. **I**lla morte pei nichil
fuit: iter oīa genā mo-
nenciū. Deniq; ubi dolo-
res acerrimi exagitat
cruciat? vocat? a cruce
Dnoīatus. **lco. lctā**
pendentes ī ligno
crucifixi. clavis ad lig-
nū pedibz manibusq;
cōfixi: pducta morte ne-
cebātur. **N**ō enī crucifi-
gi. hoc erat occidi. **S**ed
diū vivebat? in cruce?
nō q̄a longior vita eli-

gebat? s; q̄a mors ip̄a
ptendebat? ne dolor aci?
finiret. **N**ō voluit
p nobis dñs? parū di-
am? crucifigi dignat?
ē: usq; ad mortē obedi-
ens frūs est. **E**legit ex-
tremū et pessimū gen?
moris: qui omnē fue-
rat ablatu? mortē. **D**e
morte pessima occidit
mortē. **P**essima enī e-
rat nō intelligētibus
iudeis: nā a dñō electa
erat. **I**psā enī crucē suā
signū habitur? erat?
ipsā crucē dyabolo su-
perato. tanq̄m trophēū
in frōtibz fidelū positi-
tus: ut dicet aplūs.
Nichi absit gl̄ari: nisi
ī cruce dñi nr̄i ih̄u xp̄i.
Nichil erat **lco. iij.**
Ntūc in carne in-
tolerabili?: nichil est
nūc ī fronte gl̄osius.
Quid servat fidei suo?

qui tale honore dedit
supplicio suo. Denique
modo in penis reorum: non
est apud romanos. Vbi
enim crux domini honorata
est: putatum est quod reus
honoraretur si crucifigeretur.
Dominus itaque humilis factus
ut veniret ad crucem:
distulit quidem potentiam:
sed publicavit misericordiam.
Unde distulit potentiam:
Quia de cruce noluit des-
cendere: quod potuit de sepul-
chro resurgere. Unde pub-
licavit misericordiam: Quia
pendens in cruce dixit. pro-
prie ignoscite illis: quia nesciunt
quod faciunt. **Quarta feria vi.**
Augustinus super iohannem sermo. xij.
Dictum est ad **leo. i.**
moysen a domino.
ut faceret eum serpente
et exaltaret in ligno in
heremo: et ammoneret
populum israel. ut si quis mor-
sus esset a serpente: illum

serpente in ligno exal-
tatum attendet. factum est.
Mordebatur homines: in-
tuebantur. sanabantur. Qui
sunt serpentes mordentes.
Nota de mortalitate car-
nis. Quis est serpens exal-
tatus. Mors domini in cru-
ce. Mors serpentis leta-
lis: mors domini vitalis.
Attendit serpens: ut
nichil valeat serpens.
Ad est hoc. Attendit
mors: ut nichil vale-
at mors. Sed cui mors.
Mors vite. Nonne vi-
ta christus. Et tamen in
cruce christus: et mortuus
christus. Sed in morte christi mors
mortua est: quia vita mor-
tua occidit mortem. **leo. ij.**
Terri modo fratres ut a
peccato sanemur christum cruci-
fixum intueamur: quia
sicut moyses inquit ex-
altavit serpente in here-
mo. sic exaltari oportet

22
filiū hoīs: ut oīs qui
credit ī eū nō pereat. s;̄
habeat vitā eternam.
Quomō qui ituebātur
illū serpente nō pibat
moēsib; serpentū: sic q̄
ituent fide morte xpī.
sanātur a moēsib; pccōz.
S;̄ illi sanabātur a mor
te ad vitā tpalē: hic at̄
ait. ut habeat vitā et
nā. Hoc enī intēst iter
figurata ymaginē. et
rem ipsā. Figura presta
bat vitā tpalē: res ipā
cui illa figura erat. pl̄
tat vitā eternā. Ergo
morte suscepit xpī. et
morte suspendit ī cruce:
et de ipā morte liberātur
mortales. Tu. **lco. iij.**

Si aspectus et stem
placō vmbre et
figure olim tantū vale
bat. ut eas aspiciētes a
moēsib; serpentū sanarēt.
quāte putas efficacie erat

ituitus figurati xpī re
deptoris ī erecto ligno ad
clauos dependētis. **M**or
sus serpentū exaltato
et respecto eneo serpente
sanabātur: q̄a xpī anti
quū serpente ī patibu
lo crucis triūphauit. et
venena ei' exclusit: ut
q̄ vē expressez ymaginē
filiū dei et passionē ei' cō
spexerit. sanet. **E**neus ser
pens ī ligno suspendit:
q̄a es ceteris metallis est
durabili: et xpī p huā
nitatē in serpente mortu.
viuit p diuinitatē q̄si
eneus. **V**is ergo morte
euađē respice huc. vis dāp
nacionē effugē aspice huc:
vis a venenolis serpentū
moēsib; . idest a demonū
suasionib; q̄bz te pccōis
ad morte vulnerat. cito
sanari: respice huc: et
sanaberis. **quinta feia vi.**
Bnard' ī smoe de sco andrea.

Mitem fr̄s **lō p̄ma.**
arma regis nr̄. ut tol
lam⁹ et nos cruce nr̄am:
ī qua de inimias oibz
trūphem⁹. Ecce ī cruce
salus nr̄a: tantū ut ei
vivilit inhercam⁹. Ver
bū crucis aut aplūs. pe
untibz quidē stulticia:
hys autē qui salui fiūt.
idest nobis. v̄tus dei est.
Ipa est scutu quo artū
dam⁹: ut ei⁹ coenua q̄tu
or. q̄drifaria hostiū tela
repellat. Sit ergo iteri⁹
cornu cōtra timorē noc
turnū. idest adūsus pu
sillanimitatē. que de af
flictione carnis p̄cedit⁹:
ut id qd' sub nobis est
corp⁹ castigare viriliter
studeant⁹: ac subicē ser
uituti. Siq̄s vō nobis
ī facie maledicit. siq̄s
in ap̄to mala suadere
conat⁹: in die volat sa
gitta. et a sinistris est:

nichilomin⁹ a sinistro
cornu extirpienda. **lō sc̄a**
Siq̄s adulat⁹. siq̄s
cōsuletis amici ve
nenu⁹ p̄inat fratne de
tractiois. et odiū sem
nare conat⁹: si deniqz
iniquū aliqd' tāqm̄ iul
tū p̄suadē tēptat: a dex
tris michi ē iste: s; iudas
ei⁹ osculo me p̄dit: et
dextero cornu crucis ne
gocū pambulās ī te
nebris. necesse ē p̄pullai.
Sz ecce demoniū meridi
anū. supbie scilicet spūs:
qui nimirū in maiori
splendore v̄tutū acius
insurgē solet. Hec autē
qm̄ p̄niosa sit: sepius
vobis itumare curam⁹.
Iniciū q̄ppe ois p̄cā: et
causa toti⁹ p̄diciōis sup
bia ē. **P**ostea q̄squis es
q̄ salutē tuā opari stu
des⁹: adūsus hac sup ca
put. cornu crucis habē

memeto: ut nō eleueris
in supbiam. Tu. **lco. iij.**

Non exaltet cor tuū:
nō ambules in
magnis atq; mirabili
bz sup te: s; tela ea que
de sublimi ueniūt. super
eminēs capiti tuo. cornu
crucis excipiat. Sane
hoc solū est cui salutis
piter et regni tytilus i
scribit: qā solus qui se
hūiliat. saluari et exal
tari meret. Jā ut breui
ter repetā: q̄tuor her ue
nua sūt. cōtinētia pac
cincia prudētia ⁊ humi
litas. Felix aīa que in
hac cruce glāat. in hac
cruce triūphat: tantū
ut p̄seneret i ea: et nul
lis ualeat teptacioibus
deia. Oret ergo q̄sqs in
hac cruce est. dn̄m ⁊ ma
gistrū suū: ne paciatur
eū de cruce deponi. Faciat
ip̄e ut meream̄ et nos i

23
hac nrā q̄licūq; cruce pe
nitētie. quā p̄ ipsi noīe
tulim̄ feliatet s̄sumari:
qui ē sup oīa deus b̄ndc̄s
in sc̄dā amen. **vi. feia vi.**

Graue iugū sup **lco. i.** Ex dictis eadē.
filios adam. Si et
sem filius noui adam:
leue iugū portare. Qd
ē onus graue: Talentū
plūbi. Qd ē on? leue:
Cruz xpi. **N**ura res.
Nichil formidolosi hōi:
qm̄ cruce pati. S; q̄re
timet cruce hōies. **Q**uā
sūt latrones. Cruz eq̄
lance iudicat: ⁊ r̄uineat
hic nocētes. Illic innocētes. Ideo
q; ip̄is formidolosa: pi
is autē sup oīa ligna
p̄adyli graciosa. Nūqd
xpc cruce timuit: nūqd
petr? nūqd andreas.
Immo et optauit. Ex
ultauit enī ut gygas:
ad currendā uia ei. **D**e
sideo inq̄t desiderauit: hoc

pascha manducare vo-
biscū. Et meus abus ē.
ut faciā uolūtātē prīs
mei: et calicē ei⁹ bibā.
In cruce ergo pascha
māducauit: q̄a ascēdit
ī palmā. et collegit fruc-
tus ei⁹. Tu autē. **lco scā**
Qu exaltat⁹ inq̄t
fuero: oīa trahā
ad me. Que oīa. Ce-
lū et terrā ⁊ īferos. Trax-
it ad se patrē. q̄a clamor
ei⁹ introiuit ī aures ip̄i⁹.
et trā cōtremuit. et pe-
tre scisse sūt. et monumē-
ta ap̄ta sūt: q̄a uocem
filij dei audierūt. Sic
mediator dei et hoīm.
medius iter celū ⁊ terrā
pascha māducabat⁹. et
fruct⁹ crucis undiq̄ col-
ligebat. quos ī corp⁹ suū
traiebat: q̄a cōfluebat
oīa ad arboreē uite. que
erat ī medio paradysi.
Nōs ergo āpli⁹ cruce ti-

mebit. Vere qui cruce
timet: ip̄e sibi testis est.
q̄a adhuc latro ē. In
cruce enī pendet oīs fruc-
tus uite: q̄a ip̄a est ar-
bor uite ī medio paradysi.
Ipsa ē mēstorū cōsolacio:
esurienciū refectio: p̄fer-
torū gloria. **lco. iij.**
Merito p̄inde cruce
uenerant⁹: q̄aūq̄
sūt serui crucis. Ab his
tamē ampliorē uice de-
uocionē exigit: qui spe-
ciali⁹ p̄posuerūt tollere
cruce suā. Vobis heret
de uobis dico frēs mei⁹.
q̄ nō surda aures audis-
tis illā euangelicā tu-
bā: q̄ nō bauulat cruce
suā. et seq̄t⁹ me. nō est
me dign⁹. Nichil enī p̄-
ficiet inimic⁹ in eo que
cruce xp̄i delectat. si car-
nale suggesterit delecta-
cionē: et fili⁹ iniquitatis
nō apponet nocere ei. si

ad exaspandū aiām ei?
 quālibet imittē tēptauē
 rit amaritudinē: crux
 xpī quā desiderat. pteget
 eū. Qui inicit a timore.
 cruce sustinet paciēter?
 qui pfiat ī spe. portat li
 bēter: qui cōsumat in ca
 ritate. āplectit ardentē.

vii. feria vi. **Orō bñ**
 bñardi abbis ad scāz cruce.

Salue crux **lc pma**
 vita nrā: quā ad
 orat et desiderat exercitus
 āgeloz. **S**alue crux. quā
 adorat et iuocat oīs cho
 rus scōz. **O** vē scā et ve
 nerabilis crux: ecce nos
 pctōres et īfelices hoīes.
 ante te manem? quāuis
 indigni? sed p pctōis nrīs
 ita sum? anxiani: ut fere
 nesciam? qd agere debeat
 mus. **D**esideram? enī o scā
 crux te adorare: s; nō au
 dem? ad te oculos leuare.
Desideriū qdē bonū ha

bem? in te: s; meritum
 nullū in nobis ē. quo
 cōfidam? in te. **M**anem?
 itaq; ī cōspāi tuo trepidi
 et dubij. **C**orā te stare
 erubescam?: et a te recedē
 ptimescam?. **H**ortat nos
 stare ante cōspectū tuū
 diuina misericōdia. et ante
 cōspān tue pietatis assil
 tere: s; dehortat? cōsaētie
 miserabiles. iueterate
 nrē iniq̄tatis. **lc scā.**

Melius ē tamen o
 bona crux mori
 iuxta te. qm̄ lōge a te:
 qā nulla mors hoībz pe
 ior est. qm̄ cū lōge a te s̄.
Supplicat? igit? te deprecā
 mur sūma maiestas. et
 magna caritas que pen
 des in cruce: ut īportuni
 tatē nrām nō importu
 ne suscipias?. s; ad mise
 riā et necessitatē nrām
 oportune et misericōditer al
 picias: qā tu es spes nrā.

tu refugium nostrum, tu misericordia
nostra. **O**bscramus te vere
pie et exaudibilis ihesu
christe. pro omnem dilectionem quam
habes in homine dum pendes
in ligno: ut hoc bonum
spiritualiter facias famulis tuis:
ne aliquando pigeat nos sta-
re in conspectu tuo. et ante
crucem tuam: sed potius dele-
tet ac placeat animabus nostris
in conspectu tue crucis assistere:
et placeat oculis divini-
tatis tue misericorditer in nos

N respicere. **leo. iij.**
Nunc ihesu benignissi-
me venimus ante te crucem
tuam adorare fideliter. et ex-
orare suppliciter: ut indul-
geas famulis tuis: quia non
est nobis fiducia nisi in
te. **D**a nobis fiduciam de-
precissimam oratione: quam in
cruce fecisti ad patrem pro
crucifigentibus te dicens.
Pater ignosce illis: quia
nesciunt quod faciunt. **Quoniam**

enim orasti pro crucifigentibus
tuis. et in cruce recordatus
es indulgentem: nunquam obli-
tus es misericorditer. **M**iserere
quoniam sumus domine. miserere famulis
tuis: vel tu ignosce. vel
apud patrem intercede. ut ipse
se ignoscat. **P**ropter hoc namque
quod manemus nunc coram te:
et adoramus crucem tuam. pro
quam redemisti nos. **S**en-
tiamus virtutem de cruce tua:
sicut sentiebat latro ille
qui dicebat. **M**emento
mei domine: dum veneris in
regnum tuum. **O** quantum
odor de cruce tua exibat:
quod ita animam latronis in-
fundebat. **viii feria vi.**

Simo beatus iohannes episcopus de pasceat.
Dominus **le. prima.**
Nunc pependit in cru-
ce. et nos epulavit: ut
discas. quoniam crux christi fere
sunt et mundine spirituales.
Antea namque crux nomine
condemnationis erat: nunc

facta ē res honoris. P̄us
ī dāpnacione maledicti
stabat: nūc ī occasione
salutis n̄re exerta est. **H**ec
autē crux īnuābiliū no
bis bonoz extitit causa:
hec nos de erroribz libeā
uit: hec nos sedentes in
tenebris illūinauit. **H**ec
nos a dyabolo expugna
toze reconciliauit deo: ex
alienatos restituit ī do
mesticos: de lōginqs pri
mos fecit: de pegrinis red
didit aues. **H**ec est in
micianiū intēpcio:
p̄cis firmamentū: et
oīm nobis bonoz the
saurus. **P**̄t hac iā nō
eram? in solitudinibz:
viā enī veritatis agnou
imus: nec iā ext̄ regna
sum: ianuā enī regis
intrauimus. **Ico scā.**

Tam ignitas dyaboli sa
gittas nō timem: foute
enī vite quo extinguerent

25
iuenim? **P**̄t hac in vi
diuitate nō sum: sponū
enī recepim? **N**ō expaues
cim? lupū: q̄a bonū pal
toze iuenim? **P**̄t hac
nō formidam? tyrannū:
regi enī adherem? **P**̄t
hac diē festū agim?: cru
cis memoriā celebrātes.
Ita et magister gentiū do
cet: p̄t cruce ānuā fel
ta cōstitui. **A**ut enī. **P**al
cha n̄m imolat? est xpc.
Ubi autē sacrificiū. ibi
itēpcio p̄coz: ibi re
cōaliatio dei fit. **V**ox le
tiae et salutis ī tabna
culis iustoz: sed et oīs
terra letet. **E**t ubi imo
latus ē? **D**icō. ī altitu
dine crucis. **I**p̄e enī et
hostia erat et sacerdos:
et altare erat crux. **C**ui
igit? rei causa ī altitu
dine crucis imolat? et
nō sub tegmine edificij?
Ob hoc salicet ut aenis

naturā mūdaret. p̄pt̄ea
nō in altari. nec tecto
supposito: s; sub celo.

Aer enī purgabat: cū
ī altitudine crucis imo-

Tlaretur. **lcō tertia**
erra etiā purga-
bat: q̄a stillabat san-
guis dñi sup eā. Qm̄
autē xp̄i adueniēs vni-
ūsa terrā expiauit: oīs
locus oratoriū fact' est:
et idcirco b̄tus paulus
hortat' et p̄cipit sine inter-
missione orare ubiq; di-
cens. Volo orare vobis
in oī loco: leuātes man-
scās. In tēplo q̄ppe irra-
tionale aīal offerre bat':
ī cruce at̄ spiritalis hos-
tia oblata ē: et quāto
maior ē oblatio. tāto et
eminētiore sāficatio. Id
circo festiuitas epulacio-
nis. ē crux xp̄i. Vis dis-
cere et aliud crucis b̄nifi-
ciū. Padyllū ante quōq;

milia uel āpliores fere
ānos clausū. crux nobis
aperuit. Duplex enī dñs
b̄nificiū opat' est: unū
q̄dē. q̄a padyllū aperuit.
aliud vō. q̄a latrone intro-
duxit. Hodie inquit me-
cū eris ī padyllō. Qd̄ di-
cis. Crucifixus es. et cla-
uis d̄fixus: et padyllū
pmittis. Ita inq̄t: ut
ī ip̄a cruce v̄tute inspici-
as. qm̄ res hec tristitie
videbat': ut nō in crucis
ligno attendas. s; v̄tute
eius q̄ crucifix' est discas.

Nona feria vi. **lcō i eodē**

In cruce mira **lcō p̄ma**
cula opat' est dñs. Vnde
maxime potenciā suete
clarat oīpotencie: non
mortuū resuscitās. non
mari et ventis īperans.
nō demones eiciēs: s; cru-
cifixus. et cōspuit' ī facie.
clauisq; d̄fixus. cū iniu-
rias et maledicta suscipet

derisus atq; contemptus. ma-
lignā illā atq; lōgo sce-
lerū vlu obduratā la-
tronis mentē imutare
p̄ualuit: ut ex utroq;
v̄tutē ei' inspicias. In
eodē enī tpe passiois cru-
cifixus vniūsa creaturā
turbauit. et saxa disru-
pit: duriorē vō lapidi-
bz aiām attraxit p̄ter
et honorauit. Honor
nāq; p̄adyli ē talē ha-
bere dnm: q̄ etiā latro-
nē dignū facē possit pa-
dyli deliciāz. Cōsidera
quātoz bonoz nobis
causa sit crux. Vnde hoc
ipsū sciri potest: q̄a p̄ter
cū ip̄a veniet ī sc̄o et
glōso aduetu suo: ut dis-
cas. qm̄ mira ⁊ magni-
fica ē crux. Vnde et glō-
sā eā dixit: ī ea glōrias
Sap̄lius. Tu. **100. ii.**
ed videam: quō
cū cruce veniet. Tunc

26
enī quādo vētur? ē sol
obscurabit: et luna nō
dabit lumē suū. Tanta
q̄ppe erit eminētia splen-
doris ī xp̄o: ut etiā cla-
rissima celi luāria. p̄e-
fulgore lumīs diuini
abscondant. Tūc stelle ca-
dent: qm̄ apparueit sig-
nū filij hoīs ī celo. Cō-
siderasti quāta v̄tus sig-
ni sit. hoc ē crucis. Sol
obscurabit. luna nō da-
bit lumē suū: crux vō
fulgebit. et obscuratis
luāribz celi. delapsisq;
syderibz. sola radiabit:
ut discas. qm̄ crux et lu-
na luadior. et sole p̄da-
rior. quoz splendore di-
uini lumīs illustrata
fulgore superabit. Et
quēadmodū ingredien-
te ī ciuitatē rege. exercit⁹
antecedit. p̄ferēs hūme-
ris signa atq; vexilla re-
galia: et ābitu p̄paraci

omnis armilone annūci
at regis itroitu: ita do
mino descendete e celis.
pcedet exercit' āgelorū.
qui signū illud triūpha
le vexillū. sublimibz hu
meris pferentes. diuinū
regis celestis igressū ter
restribz metibz nūciabūt.

Sed qre crux **lc iij**
apparebit tūc. et
quā ob causā in ei' pla
tu dn̄s adueniet ratio
p̄spiciua ē: ut agnoscat
cōsiliū iniquitatis sue. q̄
dn̄m maiestatis crucifixe
erūt. **P** hoc enī signū:
ipudens iudeoz redar
guit impietas. Et qm̄
pp̄ hoc ipsū. habēs cru
ce veniet: audi ipsū ī
euangelio p̄stantem.
Nā tūc plangēt omēs
tribz tē vidētes accusa
tozē suū ipsā cruce: et
ip̄a arguente cognosct
pc̄m suū sero: et frustra

fatebūt impiā centare.
Quō autē miraris si cru
ce affixēs veniet: ubi et
ip̄a vulnera ostendet.

Nō solū autē de cruce:
s; de v̄bis ip̄is que ī cru
ce habuit īmensā pie
tate ei' possim' cōsūde
rare. **N**ā cū adhuc ī cru
ce cōfixus esset: dicebat.
Pater dimitte illis per
ccatū: nō enī sciūt qd̄ fa
ciūt. **I**mitatores ergo
dn̄i esse debem'. et pro
inimicis orare: exēplo
ipsi'. qui cū esset cruci
fixus. p̄ crucifigētibz se
pacē postulabat. ut
dimitteret illis pc̄m.

decima feria vi. **Leo** ip̄a
ī simone de passioē dī. **fl. i.**

Cruc dn̄i dilectis
simi que saluan
dis ē impēsa mortalibz:
et sac̄mentū est et exem
plū. **S**ac̄mentū quo v̄
tus īplet' diuina: exem

27
plū. quo deuotio iactat
huāna: qm captiuita
tis iugo erutas. etiā hoc
pstat redēpio: ut eam
sequi possit imitacio. **Nā**
si mūdāna sapiēcia ita
i suis glar' erroribz. ut
quē sibi duce qsqz delege
rit. ei' opinionones & mores.
atq; oīa instituta sectet':
que nobis eīr cōmunio
noīs xpī: nisi ut ei īsepa
bilis uiuam. qui est ut
ipē ait. via ueritas & uita:
Via scilicet uisacōis scē:
uitas doctne dīne: uita
btitudinis seipitne. **Si**
igit' magne pietatis itel
ligitis sacmētū. et qd'
p salute huāni gnīs unī
genit' dei fili' gessit adū
tatis: hoc sentite i uobis.
qd' et i xpō ihu: cui' hu
militas nulli aspnanda
diuitū. nulli ē erubescē
da nobiliū. **Hec** enī in
tantū puehi potest qh

bet felicitas huāna fal
tigiū: ut estimet sibi pu
dendū. qd' manēs deus i
forma dei. de' nō est arbi
trat' indignū. **Imitamū**
qd' opat' est. diligite qd'
dilexit: et iuenietis i vo
bis dei graciā. **lco scā**

Dicente dno. qui nō
accipit crucē suā
et seqt' me. nō est me dig
nus: et dicente aplō. si
cōpatim'. et cōregnabim':
q's uē xpī passū. moerū
um. et resuscitatū colit.
nisi qui cū ipō et patit'
& morit' et resurgit. **Et**
hec qd' in oībz ecclie filiis.
ipō iā regnacōis sūt in
choata mysterio: ubi pec
cati iterit' uita ē renascē
tis. **Et** iplendū est nichilomin' ope. qd' celebratū
ē sacmēto: et natis de
spū scō. quātumcūq; sup
est mūdāni t'pis. nō sine
crucis suscepōē ducēdū

est. Unde ai q̄sp̄iā seli
mites xp̄iane obseruāci
e sentit excedē. et ī id cupi
ditates suas extendē. qd̄
eū a recto itinere faciat
deuiare. recurrat ad cru
ce dñi: et ligno vite mo
tus noxie volūtatis af
figat: ac voce p̄phetica
ad dñm clamet ⁊ dicat.
Confige clavis a timo
re tuo carnes meas: a
iudicijs enī tuis timui.

Rex dauid. au^{l. iii.}
scdm̄ hoīem semē
est xp̄c. diem crucis dñi
mille et plusq̄m centū
ānoꝝ etate p̄cessit: et
nichil eoz̄ supplicioꝝ q̄
sibi memorat illata per
pessus ē. **S**z q̄a p̄ os ei
ille loq̄batur. qui carnē
passibile ex ip̄i⁹ erat stir
pe sūptur⁹: merito sub
ei⁹ p̄sona p̄mittit⁹ hysto
ria crucis: q̄ in se gerebat
corporeā originē salua

toris. **V**ere enī dauid
in xp̄o est passus: quia
xp̄c v̄e in dauid ē carne
crucifixus. **C**ruce at̄ xp̄i
eadē est et credenciū gl̄ia:
et nō credenciū pena.

Unde dicit apl̄us. Nichi
autē absit gl̄ia: nisi in
cruce dñi nr̄i ih̄u xp̄i.

Ibi ergo cōstituat se xp̄i
an⁹. quo enī seaī sustulit
xp̄c: et ad id dirigat om
nē viā suā. ubi sc̄at hu
manā saluatā esse na
turā. **P**assio enī dñi:
usq̄ ad finē p̄ducit mū
di. **D**icit etiā apl̄us. **O**ēs
qui volūt pie viuere ī
xp̄o ih̄u: p̄secutionē pa
cient. **Q**ua sentētia ni
mis tepidus et segnis
ostendit⁹: q̄ nulla p̄secu
tioē pulsat. **N**acē enī
cū hoc mūdo. nisi ama
tores mūdi nō habent.
Hec dilectissimi que ad
p̄cipacionē crucis p̄

28
nent: sufficēter ut ar-
bitror vris sūt auribz
ītinata. *XI. feria. vi.*
Itē ubi sup. Et lco p̄ma.

Quoniam dñs nr̄ di-
lectissimi lignū
portaret crucis. qđ in
sceptū sibi dūceret po-
testatis: erat qđē apud
īpiorz oculos grande lu-
dibriū: s; manifestaba-
tur fidelibz grande mis-
terii: qđ glōsissim' dy-
aboli victor. et inimica-
rū v̄tutū debellator po-
tētissim': pulchra spe-
cie triūphi sui portabat
trophēū: et iūcte paci-
encie humeris signū sa-
lutare. adorandū regnū
oibz īferebat: tāqm̄ et
tūc ip̄a opis sui ymagi-
ne. omēs imitatores suos
cōfirmaret et diceret. Qui
nō accipit crucē suā et
sequitur me: nō est me dig-
nus. *Eūtibz at̄ cū ihu*

turbis ad locū pene.
lymō qđā cyrenēus in-
uētus ē. in quē lignū
supplicij trāferret a dño:
ut etiā tali facto p̄sig-
naret genū fides: qbz
crux xpi. nō cōfūlio erat
futura. sed glia. *lco. ij.*

Xp̄c vō nō in tēplo.
nec ītra septa ciui-
tatis. s; ex castra cruci-
fixus ē: ut veterū victi-
marū cessate ministrō.
nova hostia īponeret
altari: et crux xpi. nō
tēpli esse ara: s; mūdi.
Exaltato igit' dilāssimi
p̄ crucē xpo: nō illa tan-
tū species aspectui mea-
tis occurrat. que fuit ī
oculis īpiorz: s; nr̄ ītel-
lāis. quē spūs vitatis
illumiāt. gliam crucis
celo terraq; radiante.
puro ac libero corde sus-
cipiat. **O** mirabilis po-
tencia crucis: o ineffa-

bilis gl'ia passiois: i qua
et tribunal dñi. et potes-
tas e crucifixi. **C**ruce siq'
de dñi sicut iudeoz erat
mente fidelis: ita est in
crucifixi v'ute mirabi-
lis. **Tu.** **Ex copendio**
theologie de regia via crucis.

Qui modo libe' **lc. iij**
ter audiuit et se-
quit' cruce: postea no
timebit ab audicione
etne dapnacois. **H**oc
signu' crucis erit in celo:
cu' dñs ad iudicandu' ve-
nerit. **T**uc oes serui cru-
cis q' se conformauerit
xpo i vita: accedent ad
xpm iudice' cu' magna
fiducia. **Q**uod igit' times
tollere cruce: p qua' itur
ad regnu'. **I**n cruce sa-
lus. i cruce vita. i cruce
p'fectio ab hostibz: in
cruce i'fusio supne sua-
uitatis. i cruce e' robur
mentis. i cruce e' gaudiu'

spus. i cruce summa v'itu-
tis: i cruce e' p'fectio sci-
tatis. **N**o est salus aie.
nec spes vite etne: nisi
i cruce. **T**olle ergo cruce
tua' et seque ih'm: et ibis
i vita' eterna'. **P**recessit
ille baiulas sibi cruce.
et mortu' e' p' te i cruce:
ut et tu portes cruce' tua':
et mori affectes in ea.
xij. febr. vi. **Q**uodam'

Quomoe' de sa' cruce **Fl. i.**
Qui no' accipit cru-
ce' sua' et seque' me: no' e'
me dign'. **D**icit dñs. **I**t-
a aute' crux consistit in
sui ipsi' mortificacione.
Omnes eni' qui xpi' su't:
carne' sua' crucifixeru't.
cu' vicijs et concupiscencijs
suis. **D**uobz etenim mo- **Grego'**
dis crux tollit': cu' aut
p' abstinentia' afficitur
corp': aut p' passionem
pximi affligit' anim'.
Pensem' qliter utroqz

modo paulus crucē suā
tulit: q̄ dicebat. Casti
go corp⁹ meū et ī serui
tute redigo: ne forte ali
is p̄dicans. ip̄e reprobz
efficiar. **E**cce ī afflictioē
corpis audiui⁹ crucē
carnis: audiam⁹ nūc in
cōpassione p̄ximi crucē
mētis. **Q**uī nāq; **Q**uis
īfirmat⁹: et ego nō infir
mor. **Q**uis scandalizat⁹:
et ego nō vroz. **P**fect⁹
q̄ppe p̄dicator. ut exēplū
daret abstinentie. crucē
portabat ī corpe: et q̄a
in se trahebat dāpna in
firmitatis aliene. crucē
portabat ī corde. **Q**uī
autē ad exēplū xp̄i cru
cē accipe debem⁹: modū
passiois ei⁹ itueamur.
Fuit enī crucifix⁹: et da
uis ligat⁹ a p̄te inferiori
leua et dextā: s; non a
D p̄te superiori. **l. v.**
langent tūc oēs

29
p̄tores terre passionis
xp̄i armis a demonibz
nō defensi: nec eoz asper
tu sedulo. ad xp̄uicōne
puocati. **T**ūc gaudebūt
fideles intimi misterioz
crucis īspectores. et reli
quiaz victoriosissime
passiois xp̄i. deuoti ve
neratores: qui hoz iugi
memoratu ⁊ p̄fūda me
ditacioē inardescētes mū
dū calauerūt. spiritui
q̄q; carne subiecerūt:
qui xp̄o cōpassi a p̄cis
mūditi ad xp̄uicōne p̄
ducti. a demonibz defen
si. dāpnacionē euaserūt:
de celestibz securi. **E**cce
armoz signacula: que
demonēs cōtremiscunt.
Nempe b̄do teste ih̄oni
mo: cū signū crucis in
frōte demon īspereit cō
tremiscit. **Q**ui enī au
rata capitella nō timet⁹:
qui cōtēpnūt sceptrā re

galia. et imperialiū armo-
rū stigmata nō veretur:
xpiane religiois signa-
cula. crucē clauos ⁊ lan-
ceā ptimescūt. Igit̄ de-
monū callidas euadere
volētes insidias: hūis xpi-
ane milicie armis muni-
am: hūis pietes ac fenest-
ras nrāz mālionū. ce-
teraq; nrīs assidue obi-
cienda aspectibz. depin-

Quamuis. **lco. iij.**
eterū. si in pmissis
etiā mox libeat gustare
dulcedinē: crux nil ali-
ud qm penitentiā. seu
penitendi statū. mūdū.
seq; abnegantē nobis
designat: de q̄ videlicet
cruce. saluatore audiui-
mus dicentē. Qui vult
venire post me. abneget
semetipsū: et tollat cru-
cē suā. et seq̄t me. Duo
docuit: cruce tollendā.
et uestigia crucifixi am-

plexenda: ut queādmō-
dū ille nr̄ etna miserat̄
caritate. p delendis iniq̄-
taticz. crucē humeris
suis imponi elegit. et i-
positā corā sublanante
se pplo portare voluit
extra ciuitatē. ibidē crua-
clauis affigēdus. et lā-
cea pforādus: ita q̄libet
mūdi stēptor. verus xpi
discipul⁹. exēplo edoctus
ingrū. p suis et alioz de-
flendis sceleribz. tollat
cruce suā. hoc ē. mestū
et abiectū penitēcie statū.
humeris caritatis ipullu.
libens iponat: et p me-
diū decidentis se multi-
tudinis mūdanoz. cōstā-
ter i locū caluarie fugi-
at in solitudine. **xij.**

scia vi. Ex libro dñi ca-
bam de laude scē crucis. Ex

Omnipio. ⁊ **lco p.**
xpē saluator. rex
regū. et dñs dñoz. qui

Exp. fi.

mūdū ppria dicatione
 gubernas. et sceptrū in
 corruptibile tenendo iure
 phēni sup oīa regnas?
 tu crimina multa paren
 tū nōz ī cruce delecti. qn̄
 hūano genā iusticie fre
 na cōstitūisti: atq; tuis
 fidelib; ī celis beatā vitā
 sperare. velociterq; adi
 pisci posse dedisti. Ergo
 tui muneris ē largissimū
 prisq; tui potētissimū?
 qd̄ nomē illud tuū inef
 fabile. oībz q; sedis dudū
 terribile. nūc pijsimū p̄
 apis v̄tate gestat̄ honel
 ta: religioneq; ab oībz
 veneretur celebrima. Nos
 q; famuli tui xp̄e mitis
 saluator supplices petim?
 q̄tū p̄ vexillū sc̄e crucis.
 tua sanctissima v̄tus ip̄i
 dextera. diuina imbuet
 arte: atq; triūphū ubiq;
 cōferat iusticie. Tu at̄
Ad sc̄a. **Conde sup.**

Saluatoris n̄i p̄
 imago mēbroz su
 oz posicione cōsecrat no
 bis celebrimā. dulcissimā.
 et amatissimā sc̄e crucis
 formā? ut ī ei' noīe credē
 tes. et ei' mādatis obedie
 tes. p̄ ip̄i' passionē spem
 vite etne habeam?
 ut q̄
 cūscūq; cruce aspexim?
 ip̄i' recordem̄. q̄ p̄ nobis ī
 ea passus ē. ut eripet nos
 de potestate tenebrar?
 de
 glucies q̄cē mortē. ut vi
 te etne heredes efficerem?
 p̄fect' in celū. subiectis si
 bi āgelis et potestatib; ⁊
 v̄tutib;? utq; rogem?
 qd̄ nō corruptibili argen
 to uel auro redēpti sum?
 de vana nr̄a iustiaone.
 pat̄ne tradiciois. s; p̄ao
 so sanguine q̄si agni inco
 taminati ⁊ imaculati xp̄i:
 ut sim' sc̄i et imaculati
 ī sp̄cū ei' in caritate?
 ut p̄ her efficiam' diuine

cōsortes nature: fugietes
ei⁹ que ī mūdo ē concupiscē
cie corruptionē. **lco. iij.**

Ecce fili⁹ dei. et dñs
dnānāū. expālis
manibz suis. specie re
stauratis honorandā of
tendit: et recte unū pal
tozē grex sacer ecclie ius
tū colit: et ī eo modo
quo ī cruce sua mēbra fa
tigari pmissit. vite omēs
ppli pbat redēptozē. qā
hūc toa⁹ iuris parentē
esse sac⁹ scriptura p̄dicat.
In scā cruce creator oīm
passus ē. **Nā** passio xpī.
celū sustentat: mūdum
regit. tartarū pfodit.
In ea cōfirmātur āgeli.
redimūt⁹ ppli. sterūtur
inimici: stabiliūt⁹ sub
sistēcia. aiānt⁹ viuēcia.
seruātur sciēcia. illu
trant⁹ itelligēcia. **I**nde
timor duct⁹ a pena fide
les liberat: tristitia sa

Ex 2° figu.

lubris penitētes a per
catis mūdāt: concupiscē
cia boni. v̄tutū fructus
gminat: gaudiū vite
spe cōfidentes lenificat.
xiiij. feia vi. lco p̄ma.

O scā crux xpī: que
p̄tate tibi collata
excellis sup oīa. Tu ī ce
loz arce. supna potens
regis agmina: qā crua
fui ī te regis v̄tus et di
uinitas. totā te potentē.
et totā sanctā fecit: max
ime cū passiois ei⁹ indi
cū sēp in te existat. **Q**
ppter merito te reginā
ex ipō rege vocam⁹: quia
regni celestis aditū. p te
p̄mū meruim⁹. **D**umqz
hūanitas ei⁹ ac diui
nitatis graciā ipsū por
tans p̄meruisti: ī unū
dei oīpotentis laudē. sac⁹
fessione xpīcolas son
asti. **Nā** mltiplices lau
des deo ī scīs āgeloz cetibz

excitas: et sibi rōne ad
glificandū. deuotos red
dis terrarū incolas. **Actū**

Te gnālit' tot' orbis.
Aer. mare. et igne
a celoz sydera. sacrificat':
ac specialit' vnaqueq;
species creature ex q̄tuor
mūdi partib; magna de
uotione celebrat. Hoc
q̄q; oīm adunata cōfessio
p̄fiter'. qd' ab etno lumie
illustrata. nobis celestis
regni gaudia demōstret.
et demōstrata pie q̄ren
tib; dones'. nū vtrūq; fa
as dispēlacione diuina.
ut et corde credulo et vā
cōfessione deū xp̄m cōfite
am': et p̄ hanc fidē ad ip
sū puenire meream'. **C**
ruc xp̄i. que p̄ desideratā
a' victoriā es bñdicta:
qm̄ clarā. et qm̄ magnā
suo amore te oīm cōditor
reddidit. **D**iuificatiois
enī munere te ditauit.

et ad hoc salubrit' erexit:
ne ātqu' hostis q̄ p̄mū
parentē nr̄m sibi cōsen
sientē de paradiso eiecit.
diuina' irisionis elogio
p̄geniē ei' i exilio dāpnā
tam fatigaret. **lō iij.**

O pia crux dñi. q̄s te
decātans digne lau
dare valet'. et totā pote
riā tuā v̄bis enarrare.
Pulchra nites ornatu:
teq; cernētib; glōsa appa
res. **T**axus mortifera lō
ge a te fugit: calam' q;
aromaticis. et pin' sep̄
virens honori tuo se sub
iciit. **C**edrus q̄q; diuina.
et v̄mib; ip̄forabilis:
mura guttiflua. et meli
or odoris iocūdistimi. ad
odore tuū stupet. **N**oie
licet sis asperior ip̄is cū
cruciatū resones. v̄tute
tamē redēp̄cionis nostre
ip̄is p̄stas: que cōcedis
fidelib; ante xp̄i tribunal

bonorum operum papaver
fructus. *XV^a feria vi. lc. p^a.*

O crux sacra que dis-
ruptis claustris
inferni. plebem sanctorum eripue-
ras: et celo collocaueras.
Merito quippe sanctorum ange-
lorum ordines. et celestis
militie exercitus. nomine et
numero sancte crucis concordantur:
ut etiam regis victoria col-
laudentur: et magnitudinem
leticie sue honesto officio
predicent. **O** tu sancta salus
et letis passio christi. **S**alue
crux veneranda: que sapi-
encie lumen et doctrix es
orbis terrarum. que et ual-
laus. amica uirtus et cla-
ra philosophia apud ce-
licolas trigenasque inde-
finiter uiges. etiam apud
exercitus angelorum. que in claris-
sime lucis eterne manent:
et apud homines que salus
et pulchra renouatio pro
omnium infirmitate. et

antiquam patrum uetustate
extitisti. Te totus orbis
beneficatur: te celorum agmina
collaudant. **P** te in nomine ihesu.
qui cuncta sceptris. simul
et regum curuat imperia:
omne genu inflectit. celestium.
siue terrestrium. et infernorum.

O btra seraphim. *lc. ij.*

quis sit ueri amoris
ardor dicat. et si fiat in
celebratione hac habitus ueri
iura celestia monstrat: si
hac multa et ualida laude
significetis victorem supernum
pandite. **U**num namque quod
nobis demonstrat hoc est.
quod in alarum positione asser-
mat. iam dudum nobis pre-
nunciatum esse in figuris: sancte
crucis aram sacramentumque de-
hostie. quod in ea immolatum
est. **E**dunt quippe ipsa uoto
laudis. que sit uirtus redemp-
tionis nostre. ac bona primi-
tium. que tribuere nobis
rex christi decreuit: cum in

32
hac ara scdm suū ppositū
passus. cōsumpsit flāma
passionis sue iniquitates
et pccā scelerū nrōz. Cū
tasq; adūsarias potesta
tes ī momēto sue mortis
superās vicit. atq; pū
cipē hui' mūdi foras e
iens. astricta ei' claustrū
disrupit: et vetustate
pccōz nrōz deleuit. *lc. iij.*

Qonditor itaq; et
rex nr. qui p nobis
ī alto crucis cōfixus est
stipite. quā magis decet
thronū imperiale vocari.
qm seruale tormentū: qm
impator nr xpc regnū
sibi ī ea. et potestate in
celo et ī terra cōquisiuit.
hostes superauit. et mū
dū deo recōciliauit. *Hec*
vexillū est xpiani ppli.
hec framea. qua cū hos
te loctim bellū: hec in
signe victorie nrē. Cū
hac hostes nrōs pster

nim': hac arma iniq'
tatis frāgim'. *P* hanc
ad coronā allenam: et
vūtitis p̄mia capimus.
*C*herubyn etiā illa que
ī tabnaculo. tēpliq; cō
structione iuxta arthā
post altare thymiana
tis stabat: hoc vexillū
crucis extensione alarū
suarū. necnō et tota po
sitione sui. hac scām arā
demōstrabat: que misti
ca vnctione linata triū
phū xpi. et certaminis
ei' palmā pfigurabat.

decima sexta feria vi lc. i.

Quantos aut qles
fruct' lignū scē
crucis germine suo pfe
rat: dignū est etiā me
cōmemorare. *Cui' fruct'*
etū' est. et radix ppetua:
cui' odor mūdū replet.
et sapor fideles faciat:
cui' splendor solē superat.
et candor niuē obfuscat:

Ex vi fi:

cuius caecum polu excedit.
et cuius infimū infernū
penetrat: cuius firmitas
hūilia exaltat. et cuius
potencia exaltata humi
liat. **Q**uā enī v̄tutū
iocūditas p̄ ipsū et ī ip̄o
mūdo collata est: q̄a in
ip̄o verū p̄fectio c̄pleta ē.

In ip̄o nāq; celsitū **lc. ij.**
dine suā prudētia demō
strat: in ip̄o soliditatē
suā iusticiā reuelat: in
ip̄o potēciā suā fortitu
do cōsignat: ī ip̄o mode
ramina suā tēperācia
collaudat. **H**ic etiā pru
dēcia acq̄sitionē sapie
cie. et cōp̄hensionē vitatū
deuotis cōcedit: atq; hīc
prūdēcie. itelligēcie et me
morie dona oīs fidelis p̄
cipit. **H**ic iusticiā fidei
fūdamētū posuit: atq;
hīc pietatis et religioīs.
grē q̄q; et vindicatioīs
cōp̄tate vnicuiq; distri

buit. **H**ic fortitudo blā
da cūcta et adūsa mag
nificētissime cōtēpuit:
atq; hīc fiducie prudēcie
et p̄seuerācie exēpla p̄po
nit. **H**ic tēperācia in li
bidinis et p̄tinacie inso
lentes impetū frena dis
cipline inicit: atq; hīc
pudiciācie et cōtinēcie.
demēcie q̄q; et sobrie
tatis multiplicia dona de
siderātib; īpendit. **lc. iij.**

Hoc etiā lignū sc̄e
crucis ab ip̄o plā
tatū est de quo dicit pro
pheta: lignū cōp̄acionē
faciens. **E**t erit tanq̄m
lignū qd̄ plantatū est
secus decursus aquarū.
qd̄ fructū suū dabit in
tēpe suo: et foliū ei' nō
decidet. et oīa quecūq;
fecit p̄sperabūt. **D**ecur
sus ergo aquarū: sūt co
tidiani cūsic' deficiēciā
p̄ploꝝ. **E**t de semetipsa

33
veritas dicit. Si in viri
di ligno her faciunt: in
arido quod fiet. Lignum er
go secus decursus aquarum
est. cum foliis et fructu:
quia protectionis sue nobis
umbra culum proferens. ap
paruit creator in carne.
et humanum genus per resur
rectionem ad vitam erexit:
quod pro defectu cotidie ibat
ad mortem. Vere enim us
tud lignum dedit fructum
in tempore suo: quoniam salua
tor passionem et resurrex
tione completa. etiam
per totam mundi latitudi
nem in se vitam veram coad
unatam. cunctis virtutibus
habundare fecit. **xviii scia**

scia dei vi lc. i.
Cruce obsecro. ut
tua virtute meum peccatum
inveniam benedicis: ut dig
nis laudibus eterni regis
in te tropheum valeam de
cantare: quomodo celestia

similiter ac frena uno fide
iungas: pactum confirmes
et mortis vincula dissol
vas. **O** icluta aux dominus:
aule christi fundamentum
preciosum. Tu pulchrior
es florifera specie omnium
germinum: tu excelior ce
deis libani: tu preciosior
albo lapidi pario: que
quadratas iugis petras vi
vencium lapidum. in firmo
fidei fundamento. **lc scia.**

O mnis virtus. et omni
potentis prorsus summa
sapientia. christe fili dei: tu
es verus dominus. qui totum
mundum adornas decore
sacre crucis: dispensas que
pie tuis sacris pia dona sa
lutis. Nam quadrata virtutum.
quatuor cornibus sacre crucis
deceter aptata: ostendit
sacram seriem specierum ipsarum
precedente in triumpho vic
torie regis christi deservatam.
et per eius passionem perficiam

Ita ex 6 ft.

esse toto orbi: ad impe-
trandū fructū pietatis.
et adipiscendā eternā
b̄titudinē. **U**rt̄ est ani-
mi habitus: natē deus.
vite ratio. mox nobili-
tas: et ligue moderatio.
Hec quippe aucta o sacra
crux. religiosi hōibus
iusta laude pb̄nda: aucta
simil' b̄nplacita deo
depromēs. et sigula salu-
bria cē pdens: tua sc̄a
pendēcia tenerū mūdū
ab initio docuit. **lō iii.**

Bene ergo ī sc̄a cru-
ce sp̄italis adhi-
betur fructus: q̄a oīm bo-
noꝝ ī ea crucifixus ē actor.
Nā ex pte carnis dū in
ea mori voluit xp̄us:
salutē integrā huānū
gen̄ p̄cepit. **G**ranum
frumētī in terrā cecidit:
et glōsā m̄m̄ segetē p̄-
tulit. **U**n̄ stipes porta-
uit hōiēm suspensū: et

totus mūdus ad celeste
dedicat̄ est regnū. **J**uda
gens insoles suū nō ti-
muit p̄m̄ere regē. et to-
cius orbis gētes ipsum
susceperūt redeptorē: q̄a
ī semine abrahe b̄ndicē-
tur oēs familie t̄re. **H**os
ergo fructus: p̄mū fides et
religio xp̄iana p̄ pdica-
tores plātavit: deinde
grā v̄tutū puros. et ab
oī sordē alienos ostēdit:
dehinc paciēcia sc̄oꝝ ī tri-
bulaciōibz pb̄avit. **P**er
hec q̄dē iā vltimi iudi-
cij falx mittenda ē: ut
messis albens quā gra-
nū frumētī p̄ aratrum
crucis ī t̄ra cōditū glōsū
et multiplicatū ptulit:
apparete ip̄o iudice vi-
uoꝝ et mortuoꝝ. p̄ an-
geloꝝ m̄st̄eria colliga-
tur: et p̄ sētenciā aulcē
iusti iudicis. ī horrea
celestia felicit̄ collocat̄.

xviii feria sexta. lco. i.

ex vii
fi.

Omnia que in celis
et que in terris sunt
de lumine glorie christi illustra-
ta iam splendent: cuius ma-
iestati subiecta seruiunt.
et sacre crucis factum bene-
ficio commoventur: ut sic
victori superno debita
vota persolvant. **B**enedicite
omnia opera domini dominum: can-
tate et psallite ei. Lau-
dantes dicat iustus: quod christus
in cruce exaltatus omnia tra-
hat ad seipsum: et electos
suos milites invitet ad
coronam. **N**on enim phas est
ut in laudando conditor
discordet factura eius: sed
gaudens communit sibi debi-
tas laudes. **U**niuersaque
natiua et scaptea terre.
montes et colles. harena
maris. lucia et omnia silua-
rum pecora: fere et truces
bestie. vermes pulueri.
et minuta volatilia.

aves mansuete. et lacerantes
unguibus. **lco. scilicet.**

Ogenus christi colui quo
celi et terra decorantur:
a vobis lumine fidei et vir-
tutis predicacionis predicans.
legacionem agit ad gentes.
preces excitat. ad bap-
tismi iuvant. **C**ristus ita-
que saluator noster. christus rex
mitissimus in celis regnans.
consilium optimum. virtus dei
preis summa. et benedictio
vera. lumine de lumine. et ex
deo genitore divina ples
genita. ydolatriam de mu-
do expulit: et diuinum
cultum renouavit. **H**orum
autem omnium bonorum actor
est dominus ihesus christus: qui in vex-
illo crucis sue honoris et
potestatis proprie indicia
demonstrat. **Q**uapropter
congruit. ut nos terrige-
ne et paradysi exules no-
tamus hos radios quos
diffundit sacre crucis spes.

ex viii fi.

p quā xp̄s nos saluat:
et reddit splendore huius.
quē p̄thoplastus per
cans olī iam amiserat.

Quom̄t ergo **lc iii.**
a p̄ncipio hos ra
dios rite agnoscentes ve
nerabāt: p̄petue lucis
munē p̄fruit. Deniq̄
q̄ter ternos ventos a q̄
tuor plagis mūdi et ā
bitu oceanī. ī habitu
sc̄e crucis diuitos et co
adunatos saluator salu
bres fecit: signaq̄ duo
decī cū duodecī mēlibz
suis. ip̄e dñator susten
tans regit et gubernat:
ac duodena spacia horaz.
orientē sole disponit or
dinalit̄ trahi ⁊ p̄dua ad
occidū. Ad her quoq̄ v
niūsa demōstrāda: distri
bucio duodenarij numeri.
q̄drāgulā sc̄e crucis for
mā cōplet. Oīa nāq̄
vīcula p̄ccōz nr̄oz q̄bz

stricti tenebam̄. crux
xp̄i glia nr̄a resoluūt:
ip̄aq̄ erecta sacra celi
gaudia. iuraq̄ terre p̄
ponit ⁊ signat. laudat
et p̄bat: ip̄saq̄ fidelibz
veritatē cōfert. **lx. sc̄a**

Ol et vi. ii. p̄ma. **cx. sc̄a**
S Luna eni nūc cō
petenti ordine dñm ih̄m
xp̄m b̄ndicite: q̄a sc̄a
crux ē v̄ honor. stabilis
lux. disposit̄ ordo. series.
laus. et p̄bitas: spirita
li lucē. p̄ cūcta t̄pa vos
illustras. **O** sacra crux:
que dara lucē fidei et sa
piēcie. corda hoīm ī te
nebris infidelitatis poli
ta illuminas. Tu es mi
raculis choruscās: nā
et xp̄s hīc ubiq̄ p̄ tua
cornua. latitudinē sui
regni demōstrat. Tu re
gis fortissimi sceptrū.
et ara dei altissimi. or
dine potētī dilatans

35
p orbe: descendisti ad
inferos: tendis ad celesti-
a. Hec decus et honor est
totius mundi. **lco scda.**

Xpūs enī dñs. p
cuius nomē solius
tota saluat creatā: cur
sū siderū ad huius formā
tēperat. ipsūq; regnū
celi donat: cū in hac scē
positus claustra celi nobis
apert. Hac quippe huma-
nū genū laudās cātib;
exponit: cū pōdicat fide-
liter. qd̄ xpō a iudeis cru-
cifixo. media die lumē
siderū obscuratū sit.
Nā iudea frendēs. licet
iūdia estuaret. melio-
re tamē usu ī arbore
aruas hūc fructū extu-
lit: qd̄ ex quatuor plagis
mūdi et ex quodam orā
ani limbo gētes et ppli
vndiq; cōfluētes spūita-
les delicias appetere.
que ī scā cruce demōstrā

tur: ut sacris et iusticiis
epulis repleti p̄ dona pa-
tris sūmi. ad centuplicē
bonoz operū pueniāt
fructū: et ītermixti splē-
didis nouē ordinib; an-
geloz ī celesti bñtudine
xpī ppetua fulgeat da-

Quante. **lco tertia.**
Quapropter moneo:
ut quicquid canam? uel
quicquid scribam? ī redēp-
toris laude totū vertam?
quatenus hac una spe quā
p̄ eū et ī eo habem? exi-
cū auide et senētis mor-
tis. ppetuoz dāpnatio-
nis scuto fidei repellētes
possim? euadē? et sic reg-
nū dei supna luce nitē-
tes. leti meramū possidē:
actozq; nūm ac redēpto-
re dūm ih̄m xp̄m oīpo-
tentis patris uidelicet na-
tū. dignis laudib; reso-
nare. Verū sc̄m atq; deū
alacissimū? sic quoz ratio

cx. x. f.

urā: septima laus. et p
petu' auctor amoris. **xx.**

Nona sexta lē pma.

Hinc itaq; cōderet.

ut pia modulatio spe
ctiuoz nos letificās expi
mat: qd nobis eternā
vitā cōferat. et qd cor
ruptionē auferat. qd qz
delictoz veniā tribuat:
et qd viciā patōz dis
rūpat. Hoc ē. scē cruce
acta p̄dicet. Cū p̄mū
hec maxia verū machi
na. ab īuisibili et īpene
trabili p̄fūditate d̄sili
dei. visibilis effecta ē. et
p̄adylus cū germine su
o floridus et iocūd' ap
paruit: statī in ligno
vite. qd est ī medio p̄ady
si vitale lignū scē cruce
p̄figurabat: qd in me
dio genuū positū. p̄cedē
tes et subsequētes se. vi
uificat ⁊ sc̄ificat gūa
ones. Cui' bñficio reue

cx. xi. f.

ati quiq; boni et sc̄i viri:
spiritalis et vitales vir
tutū p̄ferūt fruct' lē. ii.

Hoc etiā lignū pas
sionis xp̄i p̄figu
rabat ysaac p̄iarcha:
cū patre iponente p̄pis
humercis ligna portabat
ad locū īmolaciōis sue.
sicut liber genesis testa
tur: sic et exodus. et ce
teri libri legis edisserūt.
qd forti cōpagine armo
rū sc̄a crux n̄m̄ p̄ccū
euerxit: ut dote sagui
nis sui sponsus sup̄
exhiberet sibi sp̄sam
eccliam. nō habentē ma
culā aut rugā. Hinc
plebs israhelitarū deo ī
egypto cōiūcta. laudes
victrices redeptori suo
decātabat: et itinere tri
um dierū gradiens. do
mino misericordit' eos
ducēte. puenit ad fontē
marā: qui p lignū mis

tiā indulcatū est. **lc. iij.**

Tigitur pharaō et egypti
psequētes. q̄ prius p̄lo
dei q̄si iā capto ⁊ reduc
to īsultabāt. submersi
maris fluctibz. sera pen
tenaā doluerūt. israhe
lite autē visis magna
libz. ductori suo trium
phanti. deo videlicet pa
tri suoz canticū glōse
cōanebant. et ī cōdito
nis sui amore feruentes.
laudes triūphales exsol
uebat. Deniqz veteris
legis abyssiū. scā crux
imissa dulcauit. et pe
trā solidissimā exides.
fontē viuētis aque pro
duxit. Ad hui' instar
moyses man' extendēs
ī amelech victoriā cepit.
et p̄ eā veri amelech
memoria deleta ē sub
celo. Duo etiā viri explo
ratores terre repmissio
nis. qui botrū in verte

portabat. duos p̄los
significāt. q̄ gaudia lu
pna p̄ passionē xp̄i in
cruce cōpletā. quosqz cre
dentes p̄mereri posse p̄
dicant. **xxi feia vi lco**

O Crux b̄ndicta p̄.
dei. q̄s bene miste
ria tua nosces. tanta et
tā p̄clara dona salutis.
satis enarrare valet.
cui nulla ligua creatūe.
ad laudes debitas cele
brādas ydonea ē. Te
p̄ris et̄ni hostia ī odore
suauissimū oblata. sa
crā arā dicauerat. Vini
ficantē exaltasti serpe
tem. et vitale signū de
mōstrasti p̄lo: quo sal
uari lefus ab hostibus
possit. Et qd̄ āpli' de te
dicē possū. nisi hoc qd̄
cūcta bona dederas. et
mala cūcta abstuleras.
Eya modo dulcisona cre
dis fistula: vade saluti

ferā crucis dnice laudē.
suauibz canē versibz.

ex f. xij

In scā cruce mors *lco. ij.*
victa ē durissima: et
pccōz nrōz vicula sūt
resoluta. *Iux* nobis p
xp̄m rediit pristina: et
p̄me p̄uaticacois cōces
sa ē venia. *Nā* p̄mus
adam deore īmortalita
tis nobis abstulit. cū
pomū ligni vetiti cōt̄
p̄ceptū gustauit: sedūs
adam. saluator videlicet
nr̄. omne venustate et
oem gl̄iam atqz honore
sup̄ne claritatis nobis
adueniēs secū attulit.
Vni ob uoxā multa
& īnumēabilia p̄pelli sūm⁹
mala. et tēp̄alis mortis
īcidim⁹ discrimina: sic
et vni⁹ ob graciā. fidei
a saluat⁹ agmina. et lu
ce potūtur eterna. *lc. iij.*

Deniqz sicut p lig
nū p̄uaticacois

mors itrouit ī totū or
bem trari. et ī infernū
oēs descenderūt etiā et
ip̄i electi: ita et p lignū
dnice passiois mors cap
tuata ē. et mlti euase
rūt ex ea. etiā pcc̄is ob
noxij. *Vniūso* orbi xp̄c
p cruce aditū vite ape
ruit. et ī ea potenciā
ūtutis sue demōstrauit:
ipsāqz relictis ydoloū
culabz. honorabilem
oibz esse voluit. *P* hac
sui sac̄inenti nobis pa
tescent archanū: et ad
custodiendū ius sue vo
lūtatis nobiscū firma
uerat pactū. *xvij feia*

Robor *vi. lc p̄ma*
odoris suauissimi
et expansione pulchraz
frondiū latissima: cet⁹
deliciaz incōpabilis af
fluens ubertate largi
sima. floribz ūtutū. et
folijs ūborz iocūditissā.

ex f. xij

27
p̄ p̄dicatores sc̄a euā
gelij fructificas: opes
condis celestes. Exalta
ta q̄dē maiestate sup̄ oīa
ligna siluaciū. honora
bilis et terora existis: q̄a
claritas xp̄i in te crua
fixi. glōsā et speciosam
ac venerabile oībz te ex
hibuit. **H**oc q̄sq̄s ī fidei
firmitate cōsistit plena
deuotione p̄fiteat: licet
demonis vis horrida sa
lute hīc credē atq̄ cog
noscere gētibz iūdens
hatten' reluctetur. **lc. ij.**

Uarias q̄dē v̄tutū
species o sc̄a crux
ī situ tuo demōstras: et
habūdanciā spiritualiū
diuiniarū te habē signi
ficas. **E**x sāguine xp̄i
purpureo fulgore nites:
et p̄ xp̄o aiās nr̄as po
nere fortit' suades. **I**n te
eccliaz saluatoris celsi
tudo cōsistit. et v̄ritas

fideliū in fide et pace p̄
manebit: qd' etiā crectio
tabnaculi moysaici seu
edificatio salomoniaci
tēpli p̄figurabat. **H**oc
et altare holocausti siue
thuniamatis atq̄ ignis
ī eis semp̄ ardes significa
bat: hoc et candelabrū
cū septē lucernis. hoc et
sabbati oīa indicabat:
q̄a in xp̄o agno videlicet
dei imaculato. p̄ salute
nr̄a in ara crucis imola
to. et fideliū est illuīatio.
et reges p̄petua scōz. **lc. iij.**

Ipsē dñs ad vitā p̄ passi
onē crucis est p̄uen' nr̄:
ip̄e salus etna. ip̄e lux
v̄ea. ip̄e bonitas p̄uillia.
ip̄e redēpcio nr̄a. ip̄e est
et vita sep̄tina: ip̄e ē
p̄nceps tāqm̄ fili' in do
mo sua. ī ecclia videlicet
sc̄a: ip̄e est pax nr̄a que
fecit utraq̄ v̄nū: ip̄e p̄
apacū dyaboli destruxit

et conatus ei' noxios ce-
tardavit. Qui p' frigus
ifidelitatis feruore car-
tatis extingueret studet.
et p' illecebras volupta-
tū. fidelitatem verā pmit-
tens. fallax decipit: et p'
hac demencia. iā q̄si cap-
tū irridens. manifestis
vicioꝝ vinculis et cathe-
nis peccatoꝝ strāgit. **O**
crux scā. o arbor specio-
sa: que oīm cedroꝝ ne-
mora altitudine et pul-
chritudine incōpabili
superas. **xxiii feia vi.**

Decies scē lō p'
crucis grandis cō-
solacio ē fidelibꝝ. mater
amqꝝ tribuit laudis: q̄a
bonitatem nos scire facit
creatoris. Ip̄e p̄us homi-
nē in paradiso formaue-
rat rectū: et nūc nolens
eū perire fraude hostis
āntiqui. p' crucē illū re-
cuperās reduxit ad pa-

dysū. **C**ruc q̄ppe ē arx
virtutū et remissio peccatoꝝ:
ip̄a scilicet de hijs infi-
mis et caducis ad cele-
tia ⁊ supna p̄uehit oēs:
quos p' fidē et spem atqꝝ
caritatem dignos esse eter-
na visione dei. xp̄i electi
o cōprobauit. **C**ristus
venit de edom tinctis
vestibꝝ de bosra: q̄ torcu-
lar crucis solus calca-
uit. **E**t licet fuerit ī cru-
ce suspēsus: tamē astra
sustētauit. arbiter sup-
nus. **C**rucē enī pacies
ip̄e scāficauit. et glificauit:
atqꝝ celesti b̄ndicti

Aone dicitur. **lc. ii.**
amore dei et proxi-
mi itegre xp̄i nobis of-
tendit. ac suo exēplo nos
īstruxit: qui dilectam
aiam suā in cruce mori-
ens p' amicos suos posu-
it. et nos idem facere docu-
it. **H**uc amorem semp

ex. f. 12.

Ex. f. 12.

ex. f. 16.

laudabilis et semp lau
dand? scē deus pone in
nobis? et timor atqz car
nalis affect? paul cede
tant: q̄tin? glā scē cru
cis aucta et multiplicata.
nobiscū in vā p̄fessioē
et digna laude in etnū
p̄seueret. **Tu. lco. iij.**

ex fi. 16.

O scā et b̄tā. potēs
et veniabilis crux
xp̄i: laus vite futiē. et
glā redēptoris. Tu quidē
p̄sp̄era functio es et vi
talis. cūctis ab initio se
culis. benigna et hono
rabilis: q̄a cū xp̄i men
bra ī te suspēsa passioē
fatigabas. innumeros
ip̄los a tenebris p̄ccōrū
suoz eripueras: et celi
regnū qd̄ p̄ trāsgressio
nē ablatū fuerat. misē
cordit̄ p̄ graciā reddebas.
Quā bonitas cōditōris
nō passa ē perire illos
qui spem ī illa iā dudū

habuerat: s; p̄ te remu
nerauit eoz bona mei
ta. etnā eis tribues co
ronā. Crux q̄qz xp̄i via
ē iustoz. ascētus ad ce
lū: vota de īfinis ad su
p̄iora nos trahēs: dux
et ianua regni. nr̄aqz
victoria. **P** illā vitam
possidebim? verā: et m̄
cedē p̄cipiem? etnā.

xxiij. sexta feria. lē p̄ma.

O laus pia et p̄pe
tua scē crucis: quā
scōz cētus ī celis frequē
tat? assis trigenis: ut
aliqd̄ decēter et digne de
te valeat p̄ferre. et ple
no ore glīam tuā p̄dica
re. S; tu excedis digni
tate quātitatē virium
nr̄az: largiōne quoqz
mūnerū nr̄oz supasti.
Nec mirū. cū etiā celestia
et t̄restria cūcta supe
ras: nec satis valet ul
lus maiestati tue facē:

ex 27. fi. 4

aut verba cōdigna ho-
nori tuo aptare. **O** vè
bona et sc̄a crux xpi. q̄s
te rite totā enarrare po-
test. aut q̄s cōdigne lau-
dare? que celestiu archa-
noꝝ pia es reuelatrix.
que mysteioꝝ dei sacra es
seruatrix. queq; sacine-
toꝝ xpi. ydonea es dispē-
satrix. **Tu aut. lco sc̄a.**

Te angeli gaudia sua
accumulata aspiciūt?
ī te hoīes iura salutis
sue cognoscūt: in te īferi
iustā retributionē frau-
dis sue p̄cipiūt. **O**ibus
es equa. oībz iusta? p̄te-
rita renouas. p̄sencia
illustras: futā p̄mon-
tras. **P**odita requiris.
q̄sita īuenis: īuenta cul-
todis. **I**apsa restituis?
restituta gradu mūnis:
et ī viā pacis dirigis.
Tu q̄dē et̄ni regis es vic-
toria? celestis milicie le-

ticia: terrigenarūq; po-
tencia. **Tu** p̄coꝝ es re-
missio? pietatis exhibi-
tio: meritoꝝ augmēta-
tio. **I**nfirmoꝝ remediū.
laborancū auxiliū?
lassoꝝ refrigeriū. **S**ano-
rū incolumitas. q̄etoꝝ
serenitas: fortunatoꝝ
felicitas. **Tu** cura egro-
tos medicas: tu gaudi-
um mēstos cōsolans:
tu sanitas dolētes leni-
cans. **Tu** status recte
credenciū? tu firmitas
bene opanciū: tu b̄ti-
tudo in te p̄seueranciū.

Sc̄a crux pia. **lc. iij.**
bona. iusta be-
nigna. racionabilis.
laudabilis. venabilis.
amabilis. fortis. suauis.
mitis. sapiēs. paciēns
et potens? et quicquid
digne corde de redēptioē
n̄ra p̄ cogitari. uel q̄
quod ligua rite loqui. oīa

ex fi. xix.

ad laudem tuam decretissime
 possunt aptari: quia quicquid
 in te laudat. crucifixo in
 te christo regi deputat. **Ex**
 pone ergo et laudans edic
 o homo. toto affectu anime.
 et uniuersis sensibus corporis.
 triumphum nobilem victoris
 eterni. que gloria dominice au
 ras ubique expetit. super cel
 sa celorum sidera. et sub
 abyssi profundissima tartara:
 ubi lucas eterne permanet
 candor. et ubi noctis per
 petue perdurat horror.
Necnon et per cuncta terrarum
 spacia: ubi nox diesque
 suis interconfusis alternat
 vias: quousque mundi
 adueniat terminus. **H**oc
 sensus animi cogitet.
 hoc guttur voce resonet.
 hoc lingua in palato car
 pet: hoc manus literas scri
 bat: hoc labia uerbis exp
 mant. ac sancte crucis pro
 mia permant. **pro feia u**

ex fi. xix.

At tendite oculos **l.c.i.**
 et videte mente:
 audite auribus et percipite
 corde. o omnes fideles. in
 quibus caritas christi et amor
 sapientie feruet: quibus curae
 est ad lucem eternam peruenire.
 et incorruptionem atque im
 mortalitatem sine fine per
 cipere. **I**mmortalis est uera
 in celis palma. quia christus ipse
 nobis factus est victoria. qui
 salus uera ueraciter exis
 tens. vindictam in hostem
 retorsit antiquum: et in
 cruce degustans mortem.
 ipsum mortis deicit acto
 rem. **H**uc omnes conuenite
 egroti: et egritudinis uere
 ne uos pudeat illi mo
 lestias conueniri. **V**erus
 uerum medicus est iste: quem
 sancta crux in patulo gesta
 uit stipite. **I**psorum mani
 bus suis expansis. ad me
 tela uos iuuat: qui uobis
 sanitatem integram cibus

prestare. **P**andite illi vul-
nus mentis: et in ulcere
corpis virus latens noli-
te abscondere. **lco scda.**

Quinquagenarium nu-
merum salutarem no-
bis esse scilicet crucis species
in cornibus suis descriptum ve-
nerabiliter notat: et sacra-
mentis celestibus plenum esse
rite designat. **N**am x lra.
figura scilicet crucis aptissi-
ma. et denarium numerum
designans. per quinque loca po-
sita ad exemplar scilicet crucis.
quique libros legis cum decem
preceptis significat: quia quod
lex vetus per figuram et um-
bram quodammodo depinxit:
hoc totum christus per crucem in
novo testamento secundum veri-
tatem implevit. **O**mnia quippe
scilicet crucis decemissime conue-
niunt: et character legis. et
vultus in ea denotat: legis
mysterium. et typis sacamen-
tum: factusque in hac lauda-

bilitate penetrant. **I**deoque o-
portet ut omnes sanctam cru-
cem laudemus propter divites:
crucifixi regi incessabiliter
gratias agamus: quia sanguine
proprio universa lavavit
debita mundo. **lco tertia.**

Denique sancta atque mag-
nifica crux. hinc se
totam serenam lucem chorul-
tam ostendit: sequitur viam at-
que ducit ad perpetuam vitam
nobis esse demonstrat.
Non ergo verendum est quod
ulla fallacia aliquem de-
cipiat: sed principem huius
mundi foras electo. vera-
citer via victrix regnat.
Omnia itaque peccata mundi
christus in passionis sue ardo-
re consumpsit. quoniam ex parte car-
nis in cruce mortem gusta-
vit: electosque suos ab
inferni carcere liberauit. **S**o-
brietatis quoque ac fidei lu-
men per apostolos suos geni-
humano predicari iussit.

legē videlicet suā. veterē
et nouā: quā in hoc qd
scē cruce figure cōgruit:
leue on⁹ atq; iugū sua
ue esse. et ad celos duce
di ydoneū oībz credētibz
sibi demōstrauit. **xxvi**

Uo scā crux xpi ora
cula pphaz bñ honorat.
facta p̄dicat. vtutes ex
altat: qā quicqd plebs
illa factissia et diuino
spū inspirata. vaticina
do de xpi aduētū ptulit.
tue potētie gliam ī eo
reuelauit: cū nō ob ali
ud ipē saluator ī mūdo
appuit. nisi ut p te sal
uaret gen⁹ humanū.
Videam⁹ ergo qd ppha
et psalmista dauid dixit:
si forte signāter aliqd
de cruce locut⁹ sit. **A**ut
enī. **f**oderūt man⁹ meas
et pedes meos: diuina
uerūt oīa ossa mea. **Q**d

ē ergo man⁹ et pedes cō
fodere. ossaq; oīa diuina
re: nisi xpi mēbra ī cru
ce distensa. clauis cōfigē:
Qd vō iheremias scribit
xpm qli agnū īnocentē
ductū sine voce ad imo
landū. lignūq; ī panē
cū missuros īcredulos:
significat panē vite in
cruce eleuandū. mortēq;
carnis gustaturū. **E**ze
chiel etiā thau litteram
cruce effigie simulantē.
sup frōtes viroz gemen
cū et dolencū esse posi
tā asseuerat ad libera
onē dadis vastatoris:
sic qd scā crux nō infir
mitas uel ignobilitas
esse. scis pphetis ostensa
est: s; vctus firma. laus
p̄cipua. et nauis port⁹
fidelissima. ad tot⁹ or
bis naufragiū subleuā

Non min⁹ autē o

ex fi. 24.

sc̄a crux. tua iura testat̄
littera noui testamenti.
qm̄ scriptura legis veteris.
q̄a dona gr̄e diuine. que
illa spondebat fut̄a: her
p̄ incarnationē saluato
ris docet esse x̄pleta. Nā
petr̄ qui ī ap̄loꝝ ordi
ne p̄m̄ est. fortis de cru
ce p̄suasionis sup̄sit ex
emplū. x̄pc̄ inq̄ens per
cata nr̄a ptulit ī corpe
suo sup̄ lignū. ut per
catis mortui iusticie vi
uam. aū liuore sa
nati estis. Judas q̄q̄
secū x̄pi frater autē ia
cobi. sub exēplo ih̄u suc
cessoris moȳsi demōst̄
uit ih̄m x̄pm̄ eduxisse
nos p̄ cruce de sp̄uali
egypt̄o. id est de pt̄ate
tenebrar̄: et incredulos
pdidisse. *Tu. l̄o terna.*

Paulus etiā non
paululū. s; mag
nifice de cruce locut̄ est:

qui auditorib; suis ait.
Nō enī iudico me sc̄re
aliqd̄ iter vos: nisi x̄pm̄
ih̄m. et huc crucifixum.
Et cōtradixit sibi gl̄iam.
nisi ī cruce d̄ni nr̄i ih̄u
x̄pi. p̄ que illi mūndus
crucifix̄ sit et ip̄e mūdo.
x̄pm̄ q̄q̄ affinat p̄pter
morte crucis accepisse
potestate in celo & ī t̄ra.
et sub̄ t̄ra: ita ut ī
noīe ih̄u om̄e genui flet
tat. celestiū. terrestriū
et ifernoz. et oīs ligua
cōfiteat. q̄a d̄ns ih̄us ī
gl̄ia ē dei p̄ris. Ecce sc̄a
cruce x̄pi. ap̄licus ordo
quā cōtinue antiq̄s p̄phe
tis tuas laudes p̄fert.
ita ut ī nullo dissena
at. cū ea q̄ ip̄i p̄anebat
fut̄a. isti ī te x̄pleta aff
ment. q̄a tu v̄e cōcordie
lignū. celestia & t̄restria.
vet̄a et noua. oīa pac
ficas. *Tu. xviī sc̄ia vi.*

et
ultra.

Om̄ps maies **lō. i.**
 tas. v̄tus ex̄tella.
 creator celestiu. et forma
 tor terrestriu. dne de^s saba
 oth. q̄ verus cōditōr et re
 ceptōr es hoīm: tu laus
 es nr̄a. tu v̄tus ⁊ glia.
 cū salute v̄a. Tu rex es
 regū. tu doctor ignorā
 cū: v̄tor fidelū ⁊ ma
 gister credencū. Tu sūm^s
 ⁊ p̄nceps es pastor: tu
 pius p̄tentōr tuarū oviū.
 Tu sc̄e saluator actor
 es totū boni. Dux bonū
 via recta. lux v̄a. ⁊ vita
 p̄ctua: merces clara. et
 ostiū salutis et̄ne. Ex
 te oīs sensus. vox. v̄bū.
 et v̄tutū oīm fruct^s p
 cedit. Cor meū ad te se
 elevat: mēt̄s mee tota
 itencio ad te clamat.
 Quicquid unq̄m ligua
 recte cōfessiois seu man^s
 bone opaciois cū deu
 aone pie mentis p̄fert:

totū ad laudē tuā p̄tinet.
Omnia nāq̄ **lō. ii.**
 te glificāt et bñ
 dicūt. que ī p̄mis. et q̄
 ī sup̄nis sūt: necnō et
 ego ps m̄ma tue create.
 te dn̄m verū sup̄plex et
 letus adoro: atq̄ crua
 tue submis̄e ⁊ hūiliter
 salutās dico. O lignū
 vitale et ara salutifcā:
 te adoro spem vite et̄ne:
 deprecās ut p̄ passiois
 tue graciā. me tibi ob
 latū famulū suscipias.
 Hoc meū est desiderū:
 hoc valid^s amoris fer
 uor. Hoc tota itencio
 mentis. et famina lin
 gue exorat: hoc esuries
 cordis et sitis ē aīe mee.
 Tuāq̄ crucifixio totū
 qd̄ ī me tibi cōtrariū
 sic cōsumat. et carnalē
 estū temperet: omnē
 p̄turbacionē mēt̄s pa
 cifcet: et ad vitā honel

tam deducat. **leo terna**

Ergo quā aduenis
dne ihu xpe iudi
care viuos ac mortuos.
ac seculū p ignē. et con
sūplerit flāma adūsa
rios tuos. omēsque qui
oderūt nomē tuū. ī no
uissima tuba et tēpsta
te valida. quā scdm euā
geliiū tuū appēbit sig
nū filij hoīs ī celo. et
plangēt sup se omēs tri
bz terre. ituentes ī eum
ī quē punxerūt. obse
cro ut tūc a flāmis ul
trabz scā crux me eri
piat. atqz ab ira agni
ppeiū famulū defendat.
Et tūc bone saluator
depice. ut des michi re
qem illā quā fidelibus
tuis pmiseras te dātu
rū in arce poloꝝ: ubi
ver⁹ ppls tu⁹ sabbatizat
sabbato phēni fruens.
Interā qz qm̄diu sum

ī hoc corpusculo. dirige
me ī semita recta fidei
catholice: sustenta fūa
spe. refice tua dulcōne.
O crux alma dei: usqz
huc quātū potui laudē
tuā cecini. **S** qā trium
phu ppetē expectis. quē
ī mortalibz plene ꝛ pfcē
nō īuenis. cōfer te ad
celestia āgeloz agmīa:
ibiꝝ tibi laus ppetua.
p aucta sonabit secula.
Tu autē dne. miserē
nrī. **D**eo gracias.

Sabbō p̄mo p̄ oct̄s
ep̄iphie de b̄ta v̄gine.
It̄o p̄. F. **Iste sermo au**
gustini ē de annūciatioē.
F. **Iste sūt l̄cōnes legende**
ī sabbis q̄n̄ fit officiu de
b̄ta v̄gine. Et nota qd̄
v̄ba ī eis posita. sūt de ori
ginalibz auctoz qui notā
t̄ in marginibz. hoc excep
to qd̄ iterdū licet raro a
liq̄ v̄ba sūt addita ī p̄n
cipis aliq̄z l̄cōnū ad for
mandū ipsū p̄cipiū.
Ite q̄nqz p̄ nat̄itate uel
assūp̄tioē. uel huiusmodi
ponit̄ cōmemoratio. uel
ueneratio. uel huiusmodi.
Ite q̄nqz ponit̄ pl̄urale
p̄ singulā. ut ī orōibz an
selmi. v̄bi gr̄a. Rogam̄
p̄ v̄go. ul̄ huiusmodi. Ite
vna p̄sona p̄ alia. verbi
causa. Quo fugiem̄ pec
catores. p̄ quo fugietis
pat̄res. Ite q̄nqz aīa p̄
v̄gine. ut ī allocutioibz

42
v̄ginū in v̄bis ih̄onimi.
ut aīe caste p̄ v̄gines cal
te. **Sabbō p̄mo l̄cō p̄ma.**

Castissimū
marie v̄gi
nis v̄teri.
clausū v̄e
tris cubiculū. signatū
pudoris cenaculū. meri
to plenissime collauda
re: si messe metere quā
nō seminare. Deus sol⁹
potest mere qd̄ nō semi
navit: sicut ip̄e in euā
gelio dicit. **Dicit igit̄**
solus: dicit nat⁹ ex vir
gine fili⁹ marie: dicit
sponse matri sue. Nemo
ubi nō seminavi: et col
ligo ubi nō sparsi. Di
cat et maria. Et ego te
filii⁹ genui: s; v̄gini
tate meā nō violavi.
Regnū tenui v̄ginitatis:
et regē genui castitatis.
Ingredientē et egredien
tē habui ī palacio ven

tris. filiū impatoris:
et e manibz meis non
amisi clauē regij pu
doris. Porta facta sū
celi: ianua frā sū filio
dei. Illa porta frā sum
clausa: quā in visione
dina vidit ezechiel p
pheta. Tu at. **lō scā.**

Toseph fili dauid natus
ex genere sacerdotali ⁊
regali. fili⁹ pphetaz. so
cius scribarz. ille q̄ scrip
sit mirabilia ī lege sua:
ip̄e fecit mirabilia in
cōiuge tua. Quid autē
sūt dei mirabilia? nisi
que sūt hoībz īpossibi
lia. Qui ergo lapideas
īscripsit tabulas sine
stilo ferreo: ip̄e graui
tauit mariā spū scō.
Qui pduxit panes ī
heremo sine aracione:
ip̄e v̄ginē impregna
uit sine corrupcioē. Et
qui fecit virgā sine plu

uia germinare: ip̄e fe
cit filiā dauid. sine se
mine gnāre. Nō legisti
ysayam pphetā eximū:
Ecce iquit v̄go cōcipiet:
et pariet filiū. Quid ergo
legisti ī libris tuis? as
pice ī maria oculis tuis:
ut digne dicas cantici
dauid patris tui. Sicut
audiuim⁹ sic vidim⁹ ī
ciuitate dñi: ī ciuitate
dei nr̄i. **¶ Marim⁹ in
simone de aduētū q̄ incipit.
De aduētū. Et lō terna.**

Duas ī xp̄o gnāa
ones legim⁹: sed
ī vtrazq; incōprehense
diuinitatis ē virtus.
Ibi enī de⁹ illū ex semet
ip̄so genuit: hic eum
virgo deo opante cōce
pit. Ibi quidē sine ini
cio: hic autē sine exē
plo. Ibi nat⁹ est ut cō
deret vitā: hic fact⁹ ut
tolleret mortē. Ibi p̄i

natus: hic hoībz p̄crea-
tus. Illa natūate hoīem
fecit: hac gn̄aōe hoīem
liberavit. Illa enī est
ante hoīem: ista vō sup̄
hoīem. Illa incogitabilis:
et ista mirabilis. Itaq̄
p̄turiēte maria. natus
est nobis dei fili⁹: ut ger-
mana carnis nr̄e cōcepti-
one p̄duct⁹. hoī creato a
se et pietatē patnā. et
fratnū largiet̄ affectū.

Sabbio scō lco. i.
Sollicitus p̄scrū-
tens: p̄ter legitimū hu-
mane cōceptiōis vsū. tres
valde mirabiles nascēdi
species. opatā trinitatē
repiēs. Prima ē. qd̄ adā
formatus ē ex limo⁹. secu-
da. qd̄ mulier formata
ē de masculo: tertia vō
celestis. qd̄ xp̄c̄ ex v̄gine
p̄cessit. Quid horū non
nouū? qd̄ nō mirabile?
Qd̄ autē hoc mystico cō-

ceptu. mūdū suū visita-
re dignat⁹ est dei fili⁹? hoc
nr̄e salutis necessitas fla-
gitabat: nimirū ut ce-
lestis tandē gn̄aō repa-
ret: qd̄ natūtas t̄rena p̄-

Siderat. **lco scō.**
ed fortassis hūc q̄
nat⁹ p̄dicat⁹ ex femiā. dū
vilibz obuoluit̄ p̄anis?
dū iacē cōtēt⁹ est ī pre-
sepi. dū lacrimolis cōce-
pat vagitibz. dū mater-
nis lactat⁹ uberibz: deū
esse diffidis. Immo p̄
ista frater adūte. eū ut
hoīem īfirma p̄ īfirmis
p̄tulisse: et ut deū cele-
tē potenciā exercuisse.
Hic nāq̄ qui sordētibz
p̄anis circūdat⁹: regijs a
caldes muneribz honoā-
tur. Hic q̄ hūilis iacet
ī presepio: lumine noui
syderis choruscet e celo.
Hic qui reddit īfancie
vagit⁹: vocibz angelica

collaudat² exerit? **lco. iij.**

Aug⁹ i smoe.
Saluator n⁹ r⁹

Ipsē qui femineo nutri-
tur lacte: multa hoīm
milia puissimo facia-
uit pane. **L**acta ergo
mater vgo abū n⁹m:
lacta panē de celo veni-
entē. et in p̄sepio positū
velut p̄ioz abaria in-
mentoz. **I**llic enī agno-
uit bos possessore suū:
et alin⁹ p̄sepe dñi sui.
Lacta eū qui talē fecit
te: ut ipse fieret in te.
Qui tibi et mun⁹ fecū
ditatis attulit cōcept⁹:
et decus v̄ginitatis nō
abstulit nat⁹. **Q**ui sibi
p̄usq̄m nasceret⁹. et diem
quo nascet⁹ elegit: et ipē
cōdidit qd̄ elegit. ut illū
p̄cedet. velut sponsus de
thalamo suo. **Sabbō**
tercio. **M**axim⁹ i smone
de q̄dragesima. **† l⁹ p̄ma.**

Qui videt inimi-
cus dei filiū ex

maria. eue vtiqz filia.
p̄ tanta p̄creatū mira-
cula: secū ut arbitror
hec voluebat. **Q**uis est
iste. qui hūc īgressus ē
mūdū me nesciete. **N**o-
ui q̄dē qd̄ sit de feia nat⁹:
s̄ nescio vnde cōceptus.
Astat ecce mater: s̄ in-
uestigare nō possū quis
fueit pater. **P**tū video:
s̄ nascente nō agnosco.
Et qd̄ accessit stupori
meo: iconsueta lege pa-
riendi. etiā edito filio.
mater exultat ut vgo.
Cūqz nichil ei de ifana-
a desit: nulla tamē illi
velut ifancie coerupa-
o existit. **P**ānis obsit⁹
sordet: s̄ celū illi radio
stelle lenioris aridet.
Sz et i honore ipi⁹ an-
geli ei m̄strātes. iter
sydera terrasqz cōcurrūt:
et exultātes annūciant
quā nō intelligo noui

44
tatem. Tu. **lōo scā.**

Ergo ne forte deus
ē iste? quē nullū
potest delictū maculāe?
S; si deus esset? quomō
feminei ptus indignita
tes sustineret? Quomō
cūnis pānisq; cōtentus
esset? Nō crede possit ī
deo vagari infācie? Cui
audiētī ridiculū nō sit.
deū femineo nutriti lac
te? Post oīa ecce etiam
cluric: nī clurice deum.
nulla p̄suade rāo pos
sit. Ignorabat quippe
dyabolus. q̄a qd̄ xp̄c in
fācie nutritiēta p̄fere
bat. et qd̄ ut homo clu
riebar. nō erat fragili
tatis corporee: s; sacīnē
tū celestis gr̄e. Illū itaq;
cōgressū p̄sumere. ptus
femineus aiābat: sed
patientis v̄ginitas de
trebat. Humani deniq;
corpis forma. callidissi

mū hostē ad p̄liū p̄di
re suasilit: s; verus dei fi
li' et verus hō. maiesta
te victoriā p̄egit. Tu

Enard' i' simoe de duodecim

Stellus. lōo tertia.
Est itaq; mater v̄
go mulier quōdam a deo
p̄missa: serpentis caput.
v̄tutis pede cōtritura.
Nā et cōtinuo draco il
le p̄ herode' insidiat' est
patientī: ut nascentē
exapiens deuoraret filiū
v̄ginis: eo qd̄ inuicia
cie esset iter semen illi'
et draconis. Multis de
niq; versucis idem ser
pens insidiat' est. calcane
o p̄fate mulieris. sed
sine causa: qm̄ vniūsa
p̄auitate heretica. ip̄a
cōtruit sola. Ali' liqui
de illā nō de substācia
carnis sue xp̄m edidisse
dogmatizabat. ali' p̄ui
lū nō pepisse. s; reperit

se sibilabat: ali' uel pe'
ptū. uero cognita blas
phemabat: ali' dei ma
trem audire nō sustinēs.
magnum illud nomē the
othocos impiissime sug
gillabat. **I**z cōtriti sūt
insidiatores. cōsulcati
supplātatores: cōfutati
derogatores: et beatā eā
dicunt oēs quācōnes.

Sabbō q̄to **O**ditio du
niacētis ī sūoē de nūitate
brē v̄gīs. **D**ur nobis. **Fl. i.**

Adducētur īquit
regi v̄gines post
eā: p̄xime ei' afferētur
ī leticia et exultatione.

Que unquā ita deo p̄x
ima fuit: ut illa que
se totā diuinis obseq̄
is mācapauit: **C**ui v̄bū
diuinū dicit. **V**eni p̄x
ima mea. colūba mea:
q̄a ecce h̄yemis p̄terit.
Anteq̄m v̄bū dei v̄go cō
ciperet: h̄yemis erat. **A**t

ubi v̄bū dei recepit: frā
est estas. **D**eniqz feruorē
sā spūs vaporata. flos
cepit esse: et spirare odo
rem fidei. fragranā casti
tatis. suauitatē grē.
Tota q̄qz spiritualis et
sūplex. ad modū colūbe.
Bon' enī regende castita
tis comes. pudor est. qui
p̄m' in ipō cognicionis
īgressu. matrē dñi mē
dat legētibz: et tāqm tel
tis locuples. dignā que
ad tale mun' eligētur
astruit: qd' in cubiculo.
qd' sola. qd' ab angelo
salutata tacuit. qd' mo
ta est ī introitu ei'. et
a virili sexus spēne. vir
ginis pegrinabat' as
pectus. **lō sctā.**

Bona v̄ginitas ī
maria. que sexū vtrūqz.
nō solū a crimine ab
soluit: verū etiā ad gra
ciā puocauit. **A**culam'

pleniusq; femineū sexū
ī eua. qđ erroris causā
iūgerit: s; laudam' ml'
tomagis femineū sexū
ī maria. que nobis sal
ua v̄ginitate. salutis
actorem edidit. **F**uit tūc
eua indigna incolere
padyliū: venit iā talis
eua q̄ nō excludat' de
padylo. s; rapiat' ad ce
lū. **H**oc itaq; vas sibi
p qđ descenderet xpc̄ ele
git: et pudoris templū
sacrauit. **P**er unā descē
dit: s; multas vocauit.
Vnde et speciale maria
nomē iūenit hoc: qđ
significat. de' ex genere
meo. **D**icit' sūt et antea
marie multe. **N**am et
maria soror fuit aarō:
s; illa vocabat' maris
amaritudo. **V**enit enī
dūs ī amaritudinem
fragilitatis huāne: ut
cōdiaōis amaritudo dul

45
cesceret. tēperata v̄bi ce
lestis suauitate. **lō. iij.**
Veni ergo iquit co
lūba mea: īma
culata mea. **E**rat enim
cādidata multis meritoꝝ
v̄tutibz: et dealbata ni
ue candidius. spūs s̄c̄
muneibz. colūbe simplici
tate representās in oibz.
Nā quicquid ī ea gestū est.
totū puritas et grā fuit:
totū misericōdia ⁊ iusticia
que de celo p̄spexit. **E**t
ideo dicit' īmaculata:
qā ī nullo corrupta. **V**i
rū siquē in utero aruē
dit: et nō aliunde accepit.
Vnde de illa canit' in cā
ntis. **O**rtus cōdulus.
fons signat': emissiones
tue padylus. **V**ere ort'
deliciaꝝ: ī quo cōsita sūt
vniūsa grā floꝝ. et odo
ramēta v̄tutū. **S**icut cō
dulus. ut nesciat viola
ri: nec ullis insidiarū

fraudibus corrumpi. Fons
quoque sigillo totius civitatis
signatus: ex quo fons vi-
te manat. in cuius lumine
omnes lumine videntur. Tu.

Sabbato quinto *Idem de eodem*

Isermone. *leo prima.*

Inter multas ma-
rias. egregia est illa. que
signum virginis extu-
lit: et integritate integri-
tatis. pro christo vexillum
levavit. Omnes enim vir-
gines ad cultum virginis
extolendum: per huius advo-
catur exemplum. Cuius inte-
gritate et gloriam. et ante
partum. et in partu. et post partum.
perpetuam virginitatem. aptis-
sime propheta denuncians.
vidisse se dicit in monte
nimis alto civitatis edi-
ficationem: cuius porte plu-
rime designantur: una ta-
men clausa describitur. Et
hec ad orientem aspicebat:
quia verum lumen effudit.

solent iusticie peperit.

Porta ergo clausa. est vir-
ginitas: et ortus clausus.
et fons signatus: et etiam
viga. est virginitas. Est e-
nim vere vigo maria. vir-
ga de radice yesse exorta.
que flores eterne iocundita-
tis emisit: ac perpetue ben-
dictionis fructum protulit.

Est etiam porta ut dictum
est in domo domini clausa:
dixit etenim sedit in ea. Au-
la quippe regalis est virgo:
que non est viro subdita.
sed soli deo. *leo secunda.*

Est et olla feruens
uterus marie: qui
spiritu feruente. qui superve-
nit in eam replevit orbem:
cum peperit salvatorem. Et
sedens in porta manduca-
vit: illum utique cibum de
quo dixit. Neus cibus
est: ut faceret voluntatem
patris mei qui in celis est.
Itaque maria quasi olla fer-

uet: et quasi nubes in terra
pluit gratiam christi: quia
scriptum est. **E**cce dominus ve-
nit: sedes super nubem leuem.
Vere leuem. que coniugy
onera nesciuit: que te gra-
ui fenore peccatorum. hunc mun-
dum leuauit. **I**euis erat:
que remissionem peccatorum
vtero gestabat. **D**enique
iohannem in vtero constitu-
tum leuauit. qui ad vocem
illi exiliuit: et in fani
gaudio exultauit: pius
aiatus sensu deuocionis.
quoniam infusione spiritus vitalis.
Accipite igitur **lco. iij.**
caste aere pluuiam
spiritalem istius nubis. te-
peramentum flagrantie
corpalis: ut omnes cor-
poris ardores restringatis:
et humescat interna ve-
mentis. **H**uius sacrate
nubis ymbre. patres
nostri annunciauerunt nobis
salutem mundi futuram.

46
vetura stillacidia stilla-
cia super terram: quam iherobo-
al posuit et meruit. **B**o-
nam nubem sequimini: que
fontem intra se genuit.
quo terram orbem rigauit.
Exapite pluuiam volun-
tariam benedictionis: quam
hereditati sue dominus effu-
dit. **E**xapite aquam. et
non effluat. quia nubes est:
diluatur vos et humore
sacro perfundat. quia olla:
et eterno spiritu vaporat. **E**x-
apite itaque ex hac olla
moabitide: unguentum
celestis gratie. **D**escendat
hoc in ima precordia. vis-
cerumque secreta: quo non
deliciarum odores sancta ma-
ria. sed diuine gratie redole-
bat spiramenta. **T**u autem.
Sabbato sexto. Odilio
dumiacensis in sermone de assump-
tionem beate virginis. Cognue. F
Pater igitur **lco. i.**
syon dicet homo:

et homo nat' est in ea:
et ip'e f'ndauit eā altis-
sim'. Homo vnaq' cor-
pore. altissim' potesta-
te: nec discet' a patre:
s; exceptus ī munere.
Hui' etenī muneris gra-
ciā angelo nūciante. v-
go maria dn̄m cōapien-
do p̄meruit. pariendo
obtinnit: et post p̄tū
vgo p̄petuo p̄manens.
īcorrupta possedit. Cuius-
dē q̄q; grē cōferta mune-
ribz ut credē fas ē. omē
tēpus dn̄ice īfancie. pu-
ericie. et adoleſcēcie. cū
ip̄o p̄egit: et obsequium
mat̄ne dulcedis ut verā
mater. v̄cō hūanitat̄is
sue filio m̄lstrauit. Que
autē fuerūt illoz īter se
colloq̄a. q̄m dulcia. q̄m
amabilia. q̄ndo ī mat̄re
fulgebat v̄ginitas. et le-
tabat' fecūditas: ī filio
apparebat hūanitas. et

latebat diuinitas. Quā-
tū uel q̄le illud erat dei-
ficiū ac v̄ginale cōsorcū:
nō dico nostrū. s; oīm
hoīm p̄oculus excedit ī-
tellectū. **Itē in simone**
de purificacōe eiusdē. Oī-
potens. ⁊ lō. ij.
Erat autē nr̄a pu-
epera paup' t̄rena pos-
sessioē: s; plena celesti
b̄ndicōe. Erat q̄dē p̄ge-
nita scemate regali: s;
paup' stipendio tēpali.
Paup' mūdānis rebus:
referta diuinis muneibz.
In tantū paup'. ut ag-
nū qui p̄ p̄cō in puri-
ficacōe offerebat' non
habēt: ī tantū diues.
ut agnū p̄cōa mūdi tol-
lentē. salua v̄ginitate
generare posset. Siquidē
et ip'e fili' dei paulomi-
nus ab āgelis minorat'
p̄ nobis etiā egen' fact'
est: ut nos sua paup̄ta

te diuaret. **O** bñā paup-
tas. que nos diuites red-
didit: felice inopia. que
loaules nos efficit.
Quales et quātas diui-
cias ī illo puero. Symeo-
ille iustus et timoratus
iūuē mētis agnouit?
quē postq̄m vidē meru-
it. nichil p̄ter ipsū cōcu-
piuit videre. nec etiā in
hac vita desiderauit vi-
uere. **I**te in sinōe de
nātate eius. Sic nobis.

Qui ergo **lō. iij.**
libēter āplectitur
mū nātū: nō horret v̄-
ginis p̄tū. Dicit de⁹ cre-
ator hoīs: fili⁹ homīs.
Qd ē qd mouet te in
mea nātate? Nō sū
cōcept⁹ libidinīs cupi-
ditate. Ego matrē de
qua nascere feci: ego vi-
am itineri meo īpau-
atq; mūdau. Quā des-
picias manichee. mater

47
mea ē: s; manu mea fa-
bricata ē. Si potui inq̄-
nari cū eā facere: inq̄-
nari potui cū ex ea nal-
ceret. Si solis radi⁹ do-
ce sordes exsiccare nouit.
et inq̄nari nō nouit?
quāto magis splendor et
ne lucis. ī quo nichil in-
q̄natū incurrit. quecū-
q; radiaueit mūdare p̄-
et ipē pollui nō potest.
Stulte. unde sordes ī vir-
gine? que nec cōcipiendo
libidinē. nec pariendo
pessa ē dolore. Unde
in domo sordes? ad quā
nullus accessit hospes.
Solus ad eā dñs et fa-
bricator venit: vestem
quā nō habebat induit.
eamq; sicut iuenit.
clausā reliquit. Tu at.
Ite sūt lōnes legende ī
sabbatis quī sūt officiū
de bñā uirgine a De⁹ oīm
usq; ad Aduentum.

¶ **S**ermo bñi augustini de
Annūciatione. **¶ lco p. a.**

Festus nobis di-
lectissimus dies
venerabilis
bñe marie v̄ginis dedi-
catus: et ideo gaudeat
terra nr̄a. tante v̄ginis
debitū obsequiū exhi-
bendo. **H**ec ē enī flos
campi. de qua ortū est
p̄ciosū lilium cōvallū:
p̄ cui' p̄tū mutat' na-
tura. p̄thoplastozq;
delet' culpa. **P**recisū ē
ī ea illud eue delicata-
tis elogiū. de quo dicit'
in dolore paries filios:
q̄a ista ī leticia dñm
p̄turiuit. **E**ua enī lux
it. ista exultauit: eua
lacrimas. maria gau-
diū in v̄tero portauit:
q̄a illa p̄torem. ista
edidit inocente. **I**mple-
ta ē maria gr̄a: et eua
euacuata ē a culpa.

Maledictio eue: in be-
nedictionē mutatur
marie. **Tu at. lco. ij.**

Mater quis nr̄i pe-
nā intulit mū-
do: genitrix dñi nr̄i
salutē attulit mūdo.
Auctrix p̄cā eua: auc-
trix meriti maria.
Eua occidendo obfuit:
maria viuificando
p̄fuit. **P**ecussit illa:
sanauit ista. **P**ro in-
obediencia enī obedi-
encia cōmutat': fides
p̄ p̄fidia cōpensatur.
Quis ergo o bñā ma-
ria digne tibi valeat
iura gr̄arū et laudū
p̄conia īpendē: que
tuo singulari merito
mūdo succurristi p̄di-
to. **Q**uas tibi laudes
fragilitas huāni ge-
neris p̄soluet: que
solo tuo cōmercio re-
cipiendi aditū iue

48
nit. Accipe itaq; q̄sai
q; exiles. et meitis tu
is ipares grāz actio
nes: et ai suscepis uo
ta. culpas nrās orādo
excusa. Tu. **lco. iij.**

Admitte piissima
dei genitrix ma
ria. p̄ces nrās itra sa
crariū exaudiciois: et
reposita nobis antido
tū recōdialiois. Sit
p̄ te excusabile qd̄ p̄ te
ingerim? fiat ipetra
bile qd̄ fida mēte pos
sum? Accipe qd̄ offēim?
rdona qd̄ rogam? et
excusa qd̄ timem? Sca
maria succurre mise
ris? iuuua pusillanimes:
refone flebiles. Ora p̄
p̄plo? itexuēni p̄ clero:
itextede p̄ deuoto femi
neo sexu. Senciat oēs
tūū iuuuamē: q̄aiq; ce
lebrat tuā cōmemora
aonē. Assiste p̄ata vo

tis poscencū: et repede
oibz optatū effectū. Sit
tibi studiū assidue o
rare p̄ p̄plo dei: q̄ meru
isti b̄ndicta p̄ciū p̄fite
mūdi. **Sabbō scto** Tho

num? i s̄moē. Cognis met
I deū k̄m̄ **lco. i.**

Sore p̄pheticō i s̄as
suis laudare iubem?
multo magis i uenēcio
ne b̄te uirginis matris
ei? oportet eū ai p̄his
et cāctis diligētius ex
tollere: et dignis deo
iubilare p̄conijs. ac
misticis honorāe mu
neribz. Nulli enī du
biū: totū ad gliam lau
dis xpi p̄tineat. quic
qd̄ digne genitrix sue
ipensū fuerit. ac sollemp
niter exhibitū. Timeo
autē satis. ne dū eam
laudāe uolo. indign?
laudator iueniar: p̄fex
to ai nec factitas nec

faciēdia suppetat. ut
beatā et glōsā uirginē
digne laudare queam.

Quā ut verū fatear:
quicquid huānis dici pōt
vōbis. min⁹ est a laude
celi. qua diuinis ē. et
angelicis excellētius
p̄dicata et laudata p̄
conijs. a p̄phetis quidē
p̄nūciata. a p̄iarchis
figuris et enigmatibz
p̄lignata. ab ewāgelis
tis exhibita et mōstra
ta: ab angelo vena
bilit. atqz officiosissimē
est salutata. **lco cōta**

Qualis autē et quā
ta esset v̄go b̄tā.

diuinit⁹ declaratur:
cū angelus ait. Ave
grā plena dñs tecū:
b̄ndicta tu ī mulieribz.

Talibz nāqz decebat
v̄ginē oppignerari mu
neribz: ut esset gracia
plena. que celis dedit

gloriam. terris deū. pacē
qz reſudit. gētibz fidē.
vicijs finē. vite ordinē.
moribz disciplinā. Vē
grā plena. p̄ quā lar
go sc̄i spūs ymbre sup
fusa ē oīs creatura: et
ideo satis eā deuotissimē
p̄mū angel⁹ venerat⁹
et salutat. Nō simplex
fateor uel cōsuetā fuit.
hec salutatio: s; omī
āmiraōe digna. Si
quidē veniāōis fuit
relatio. oblatio mune
ris. famulat⁹ obsequi⁹:
q̄a et si in sc̄is p̄ribz et
p̄phis grā fuisse credit:
nō tamē eaten⁹ plena.
In mariā vō tota grē
que ī xpō est plenu
do uenit: quāq̄m alit.
Et ideo iquit b̄ndicta
tu iter mulieris. Ac p̄
hoc quicquid maledictiois
itūlū est p̄ eū: totū
abstulit b̄ndictio ma

ric. Insuper et gratiam re-
fudit xpi ortus: quam
non habuit prius omnis
mundus. Tu. **lco iij.**

Sicut quod natura non ha-
buit. usus nesciuit.
ignorauit ratio. mens
non capit humana. pauet
celum. stupet terra. creatura
omnis etiam celestis miratur:
hoc totum per gabrielem
marie diuinitus nuntiatur
et per christum adimpletur.
Qua de causa de tali
tantaque loqui me indignum
fateor: sed et puto
quod nemo presumat. nisi
qui quantum sunt que pandunt
penitus ignorat.
Tamen et si ad hec ne-
mo idoneus inuenitur:
votis omnibus cessare non
debet quilibet causa proinde
a laudibus: quantum ex-
plere nequeat quod sentit.
Protra hinc quia iter sa-
lutis nostre in laudibus est

49
saluatoris: ideo vos
nolite cessare a laudi-
bus marie. Quod si uirgo
es: gaude quia meruisti
esse et tu quod laudas.
Quod si continens: vene-
rare et lauda: quia non
aliunde constat ut possis
esse continens quam ex gratia
christi. que fuit plenissime
in maria quam laudas.
Quod si in coniugio aut pec-
catis: nichilominus con-
fite et lauda: quia inde
omnibus misericordia proficit
et gratia. ut laudet. Et
quoniam non sit speciosa
laus in ore peccatoris: noli
cessare: quia inde promit-
titur tibi uenia. unde et
omnibus ut laudes. **Sabbio**
tertio. Idem in eodem. l. i.
Beata et gloria
uirgo maria. quam
uis dudum incomparabilis
esset uniuersis que sub
celo sunt uirginibus. ut

deceperet posset in se suscipere diuinitatis amixtionem. salua utique uirginitate. tamen cum gratia repletur. cum spiritu sancto perficitur. cum uirtute altissimi obumbratur. fit speciosior meritis celsis. sublimior fastigijs. pulchrior sanctitate. gloriosior suorum progenitijs meritorum: ita ut nullis iam uisibus sit ipsa eademque mancipanda nisi diuinis. **T**anta ac tale uirginitate tamque preclara. uenerari multum conuenit. et uelut angelicam quodammodo dignitate. quantum fas est cum gaudio laudibus dignissime offerri. **S**tenim si mirabilis est angelorum uirtus et firmitas perpetuitatis: mirabilior tamen est uirtus in maria. quam obumbravit uirtus altissimi: ut uelut omnem uirtute sit angelicam quod factum est

in ea: et ammirabile cunctis seculis sacramentum. **lco**
Der hoc etiam **scdm.**
angelis exinde maior prestat gratia: cum instauratur omnia ab eo que uenerant et adorant super se christum regem deum natum ex eadem uirgine. **H**ic et maria cunctis tanto uenabilior: quanto et gratiosior. **E**t quanto uirtute altissimi extollit ad sublimia: tanto clarior resultat in gloria. **P**lena siquidem gratia. plena deo. plena uirtutibus: quomodo non possideret plenam gloriam diuitiarum eterne. quam plenissime accepit ut mater fieret saluatoris. **C**elebrate autem caste uirginis diem: que celestem nobis uitam ostendit in terris. **A**mate quam colitis: et colite quam amatis.

Tunc autem ea velle colimus
et amamus: si imitari
velitis de toto corde quam
laudatis. Habetis in
ea magisteria probita-
tis explicita: quod primum
eligere. quod respicere. quod
sequi debeatis. **lco. iij.**

Prima marie virtus
est fundamentum om-
nium virtutum et custos hu-
militatis ipsa de qua glo-
riatur dominus. quia respexit
humilitatem ancille sue:
ecce enim ex hoc beatam
me dicent omnes generationes.
Primum discendi
instrumentum. nobilitas
est magistri. deinde mer-
ces laboris: merces autem
laboris optimi. fructus
virtutinis. Quod autem
nobilem matrem domini: quod
splendidam ea quam splen-
dore elegit patrie glorie.
Quod castius ea que cor-
pus christi sine contagione

corpore genuit. Et tamen
in ea sola humilitatem res-
pexisse dominum profiteretur. Et
ideo si placet talis ac-
tanta virgo: placet et opus
virtutis eius. cuius vita omnium
disciplina est. cuius mores
sunt instituta omnium eccle-
siarum: que precellit cunctis.
Supereminet universis.
Quia quocumque anima sibi
ab ea optat premium. et
imploret auxilium. debet
imitari exemplum: et ut
ymagine reformet inte-
gritatis: faciem impie
debet in sculptam spiritus sancti.
Quia hec est ortus velut
fons signatus. puteus
aquarum viventium: ad quam
nulli potuerunt doli erui-
pere. neque prevaluit fraus
inimici: sed prevaluit sancta
mente ac corpore. multis
donorum privilegiis subli-
mata. **Sabbato quarto.**
Bernardus in sermone de adventu.

Audiuim? **¶ lio pma**

Virga de radice ies
se pcedens. vgo
ca genitrix e: flos fili
ei? flos vngz vginis
fili? est: flos candidus
et rubicundus. elect? ex
mulibz. flos i que plpi
cere desiderat angeli. flos
ad cui? odore venulauit
mortui: flos vngz capi
et no orti. Capus eni
sine oi huano floret
aminiculo? no semina
tus ab aliquo. no defol
sus saculo: no ipin
quat? fimo. Sic onino.
sic floret vgis aliuis.
sic inuolata integra et
casta marie viscera. ta
qm pascue etni vrozis
flore ptile? cui? pul
chritudo no videat cor
ruptione: cui? glia i
petui no marcescat.
O vgo virga sublimis?
inqua sublimis vertice

scu erigis: usqz ad se
dente in throno. usqz
ad diuim maiestatis.

Neqz miru: si in altu
mittis radices huilica

O virgo **lio ij** **ctis.**
Vere planta ce

lestis: plata speciosior
auctis. sanctior viuulis.

O ve lignu vite: qd
solu dignu fuit por
tare fructu salutis.

Virgo hec regia caris
sima via e. p qua sal
uator aduenit: pcedes
ex ipsi? utero taqm
sponsus de thalamo
suo. Tenetes igit ipsa

via esse p qua ad nos
venit saluator: studea
m? dilcissimi ad ipsu
p ea ascende. qui per
ipsa ad nos descendit.

Studeam? p ea venire
i gracia ipsi? qui per
eam i nostra misera
venit. **P** te accessum

habeam^{us} ad filiū o
būdictā. Inuentrix grē.
genitrix vite. mater
salutis: ut p te susci
piat nos. qui p te dat^{ur}

Est nobis. *lc. iij.*
Excuset apud fi
liū tuū vgo mater. i
tegritas tua culpam
nrē corrupciōis: et hu
milis tua deo grata.
nrē veniā impetret
vanitati. Copiosa ca
ritas tua. nrōz coope
riat multitudine pōroz:
et ferūditas glōsa. fe
rūditatē nobis cōferat
mētoz. Quā nrā. me
diatrix nrā. aduocata
nrā. tuo filio nos red
alia: tuo filio nos cō
menda: tuo filio nos
repleta. **F**ac o būdca
p graciā quā inuenisti.
p progatiuā quā me
ruisti. p misericordiam quā
pepisti: ut q mediāte

te fieri pnceps dignat^{ur}
est infirmitatis et miseri
e nrē: te qoz intercedere.
pncipes faciat nos glie
et bñitudis sue: ihc xps
fili^{us} tu^{us} dñs nr. qui est
sup oia de^{us} būdcs i scia
amen. **Sabbō. v.** **B**nar
dus i linoē. **S**ignū magnū.

Non erat **lc. p.**
bonū nobis esse
hoiēm solū: cōgruum
magis erat ut adesset
nrē repaciōi sexus uter
qz. quoz corrupciōni
neuter defuisset. **F**idelis
plane et pōteris. medi
ator dei et hoim. homo
xpc ihc: sed i eo diuinā
reuerētur hoies maief
tatē: absorta videt^{ur} in
deitate hūanitas: nō
qd sic mutata substāci
a. s; affectio deificata.
Non sola cōtat^{ur} illi mi
sericordia: cōtat^{ur} pit^{er} et
iudiciū: qā et si didicit

ex his que passus est
cōpassionē. ut misericors
fieret: habet tamē et
iudiciaria potestatem.
Deniq; deus nr̄ ignis cō
sumens ē. Quid ni vere
atur peccō accedē. Itaq;
iam nō ip̄a mulier bñ
dicta videbit̄ otiosa: i
ueniet̄ equidē loc⁹ eius
i hac rēdualiaōē. Op⁹
enī erat mediatrix: ad
mediatorē istū. **lco. ij.**

Crudelis mediatrix
eua: p̄ quā serpens
antiqu⁹. pestiferū. et ip̄i
et viro virus ifudit. **S**
fidelis maria: q̄ salutis
antidotū vris et muli
erib; pp̄inavit. **M**la fu
it mīstra seductionis:
hec pp̄iaaōis. **M**la sug
gessit p̄uaticationem:
hec igessit redēp̄aōē.
Quid ad mariā accedere
trepidat huāna fragili
tas. Nichil ē austerū

i ea. nichil trabile: tota
suauis ē: offerēs oib; **R**
lac et lana. **R**euolue
diligētius euāgelice hyl
torie serie: et si qd̄ iere
patorū. si qd̄ durū. si
qd̄ deniq; signū uel te
nuis indignatiois occ̄
rerit i maria: de cetero
suspectā eā habeas. et
accedē vereris. **lco. iij.**

Considera diligētē:
et si ut v̄e plena
sūt oīa pietatis et gra
cie. plena māsuētudis
et miseric. q̄ ad mariā
ptinet̄ iuuenis: age ḡ
cias ei q̄ talē tibi me
diatrix. benignissima
miscāciōē p̄uidit. in
qua nichil possit esse
suspectū. Deniq; oib;
oīa fr̄a est. sapiētib; et
iisipientib; copiosissā
cōtate debitorē se fecit:
oib; miseric. sinū ape
ruit. ut de plenitudine

52
illi accipiat vniuersi:
captiu' redemptione. eger
curacione. tristis consolacione.
pccator venia. iust'
gracia. angel' leticiam.
deniqz trinitas gliam. fi
lij psona carnis huane
substantia: ut no sit q'
se abscondat a calore
eius. **Sabbio vi.** Item

S in eode **Et l' pma**
Iguu' magnum
apparuit i celo: mulier
amicta sole. et luna sub
pedibz ei'. Licet de ple'
ti ecclia id itelligendu
pphetice visiois series
ipa demostret: tamen no
inconuenieter marie vide
tur tribuendu. Nimiru
ea e' que velut alterum
sole' induit sibi: ut que
admodu' ille sup bonos
et malos indiffereter ori
tur. sic ipa qz no disci
nt meita: s; oibz sese ex
orabile. oibz demetisti

ma prebet. Om deniqz
necessitates aplissimo
quoda' miseat' affai. Na
et defect' ois sub ea est:
et siqd fragilitatis siue
corruptiois est. excellen
tissia quada' sublimita
te excedit. **leo scd.**

Supgredit' bta uigo
creaturas omes:
ut merito sub pedibz ei'
luna esse dicat'. Alioqn
nichil magnu' dixisse vi
debim': ut sit luna sub
pedibz ei'. qua sup oes
angeloz choros. sup che
rubin qz et seraphin
exaltata' nephas e' dubi
tare. Mulier iquit a
micta sole: et luna sub
pedibz ei'. Amplectam'
marie uestigia fces: et
deuotissia supplicacione
btis illi' pedibz puolua
m': teneam' ea' nec di
mittam' donec bndixerit
nobis: potes est enim.

Nempe uellus ē mediū
iter rorē et arcā: muli
er iter solē et lunam:
maria iter xp̄m et eccl
siā cōstituta. **lcō. iij.**

TAm te mater misericordie
p̄ ipsū sincerissime tue
mentis affectū. tuis ia
cens pedibz puoluta
luna. mediatrice apud
solē iusticie cōstituta.
deuotis supplicatioibz
iterpellat: ut ī lumie
tuo uideat lumē. et so
lis graciā tuo mereat
obtentū. quā uē amauit
et ornauit. p̄e oibz. sto
la glie induens. et coro
nā pulchritudinis po
nēs ī capite tuo. **P**lena
es grānū. plena rorē ce
lesti: in yca sup dilectū.
delicijs affluens. aba
hodie paupes tuos unā.
Ipsi q̄qz catelli de micis
edat: nec solū puero a
brahe. s; et camelis po

tū tribuas desup effluē
ti ydria tua: q̄a uē pu
ella es p̄lecta et p̄para
ta altissimi filio. qui ē
sup oīa b̄ndicis ī seclā
amen. **Sabbō. viij.** S̄nar

d' ī symōe. **Temp' loquedi.**
Plcat + lc̄ p̄ma.

S Misericordiam tuā
uirgo b̄ta: siq̄s ē qui in
uocata in necessitatibz
suis sibi meminerit de
fuisse. Nos quidē serui
li tui cetis ī uirtutibz
tuis. cōgaudem' tibi. s;
ī hac poa' nobis ipsis.
Faudam' uirginitatem.
hūilitatē mirarā'. sed
misericordia miseris sapit
dula': arbei' iuocat'.
Hec ē enī que tota' mū
di repacōnē obtinuit:
salutē oīm ipetravit.
Costat enī p̄ uniuo ge
nere huāno fuisse solli
cita': cui dictū est. **N**e
timeas maria: inuenisti

gracia. qua querebas.

Quis ergo **lc. scilicet.**
misericordie tue ob
dicta longitudine et la
titudine. sublimitate
et profunditate. queat in
uestigare. Nam longitu
do eius. usque in nouissimu
die inuocantibus eam subuenit
vniuersis. Latitudo eius re
plet orbem terrarum: ut tu
a quoque misericordia plena
sit omnis terra. Sic et sub
limitas eius ciuitatis
supreme inuenit restaura
tionem: et profundum eius se
ditibus in tenebris et um
bra mortis obtinuit re
demptionem. De te enim celum
repletum est. infernum euacu
atus: restaurata ruina
celestis iherusalem: expectan
tibus misericordiam vitam perditam
data. Sic potentissima
et piissima clemencia tua:
affectu compatimenti et
subueniendi habundat

53
effectu. Tu aut. **lc. iij.**

Droperat anima nostra
ad hunc misericordie
cumulum: tota sollicitudine
recurrat miseria nostra.
Ecce quibus potuimus iam
votis persequimur te alon
ge: o vigo benedicta. Sic
pietatis tue ipsa quam a
pud deum inuenisti gratiam.
notam facere mundo. reis ve
niam. metela egris. pusil
lis corde robur. afflictis
consolationem. peccantibus
adiutorium et liberationem.
sanctis tuis precibus obtinendo.
In hac quoque die veneranda
omnis tue dulcissimi ma
rie nomine. cum laude invo
cantibus seruis. pro te re
gina clemens gratie sue mu
nera largiatur. ihesu christe
filius tuus dominus noster qui est
super omnia benedictus deus in
scilicet amen. **Sabbato viij.**
Acte in simone de spiritu sancto
Modie et. et. lc. prima.

Deus rex n^r ante
sca opat^r e salu
te in medio t^re: i v^red
videlicet v^rginis maie.
que mirabili p^retate
terre mediū appellat^r.
Ad illā enī sicut ad
mediū. sicut ad archa
nū dei. sicut ad rerum
causā. sicut ad negociū
scto^r respiciūt. et qui i
celo habitāt. et qⁱ habi
tant i inf^rio. et qui nos
p^rcesserūt. et nos qⁱ sum^s.
et qⁱ sequēt^r: et nati na
to^r. et qⁱ nascēt^r ab illis.
Illi qⁱ sūt in celo ut resar
ciātur: qui i inferno ut
eripiātur: qⁱ p^rcesserūt p^r
phete. ut fideles iueniā
tur: qⁱ sequūt^r ut glificē
tur. Et beatā te dicent
oēs gnāciones. genit^r
dei. dnā mūdi. celi regnā.
Omēs in quā gnācioēs.
Sūt enī gnācioēs celi et
t^re: q^{ibz} oibz vitā et glo

riā genuisti. In te enī
āgeli leticiā. iusti grām:
pādres veniā. iueniūt
ietermū. Neito autē in
te respiciūt oculi oīs cre
ature: qā i te et p^rte. et
de te benigna man^r cre
atoris. quicqd creauerat
recreauit. Actē in simoē
de epyphaia i lōne ewāgelij.

Hec ē mater **lō v^r**
misodie: que defi
ciente vino. dixit ad ih^m.
Vinū nō habet. Copal
sa ē enī eoz vērudie. si
cut misericors. sicut be
nignissia. Qd enī de fō
te pietatis pcedet nisi
pietas. Qd aut mirū
si pietatē exhibet pieta
tis viscā. Nōne qui po
mū in manu sua tenue
rit dimidia die: reliqua
diei pte pomū nō serua
bit odore. Quātū ergo
viscā illa v^rtus pietatis
affect^r. i q^{ibz} nouē mē

54
sibz regeuit: Nā et an-
tea mente repleuit qm̄
ventre: et cū p̄cessit ex
utero. ab aīo nō recessit.

Itē in limoe. fende. + lē iij.

Queterū frater q̄cqd̄
illud ē qd̄ offerre
paras. maie cōmendare
memēto: ut eodē aluedo ad
largitorē grē. grā redeat
quo ifluxit. Neqz eū im-
potēs erat dē? et sine hoc
aīductu iūdere graciā
put veller: s; voluit ti-
bi vehiculū p̄uide. Forte
enī manū tue aut sagui-
ne plene erat: aut iſerte
munēibz. qd̄ nō eas ab
oī munē exuisti. Itaqz
modicū istud qd̄ offere
desideras. gr̄tissimis illis
et oī acceptioē dignissis
maie maībz offerendū
tradē cura: si vis nō ti-
mere repullā. Nimirū
quedā cōdidissā lilia
sūt: nec causabit ille

lilioz amator iter lilia
nō inuētū. quicqd̄ illud
sit qd̄ iter marie manū
iūenerit. *Sabbō nono*

Itē in omelia sr̄. xlvij. +

Aelix maria lē p̄^a
cui nec hūilitas
defuit: nec v̄ginitas. hys
nimirū v̄go regia. gem-
mis ornata v̄tutū. spe-
cie sua et pulchritudie
sua i celestibz cognita.
cūiū celestiu in se p̄uo-
cauit aspectū: ita ut et
regis animū in sui cōcu-
piscenciā iclinaret. et ce-
lestē nūciū ad se de sup-
nis adducēt. Ieraiē pater
sadam s; magis tu o eia
mater exulta: qui oīni
fustis p̄us p̄emptores
qm̄ parētes. Ambo in
quā cōsolamini sup fi-
lia. et tali filia? s; illa
āplius: illa de qua ortū
ē malū p̄us. cui obp̄eo-
briū in mulieres p̄trāsire.

Matris eua curit ad ma-
triam: curit mater ad fi-
liam. filia pro matre respō-
det: ipsa matris obp-
tium auferat: ipsa patri
pro matre satisfaciat: quia
ecce si vir cecidit pro femi-
na: iam non erigit nisi pro

R feminam. **lco scā.**
Reddita est femina
pro femina. prudens pro fa-
tuta. humilis pro superba: quae
pro ligno mortis gustum ti-
bi porrigat vite: et pro
venenoso abo illo amari-
tudinis. dulcedinem pariat
fructus eterni. **O** admiranda.
et omni honore dignissima
virgine. **O** feminam signi-
ficat veneranda: super
omnes feminas admirabilem:
parentum reparat. poste-
rorum vivificat. **N**ul-
lus est inquit angelus ad vi-
ginem: virginem mente. vir-
ginem carne. virginem profes-
sione: virginem denique quale

describit apostolus. Sanctam
mente et corpore: nec fortu-
itu nec nomine inventam.
Sed a solo electam. ab altis-
simo progeneratam. et sibi
preparatam: a prophetis pro-
missam. ab angelis serva-
tam. a patribus prefiguratam.

Scrutare **lco. iij.**
Scripturas: et vide
quam pulchre et concorditer.
scripturae mira facta. et misti-
ca dicta sibi invicem con-
sunt. **V**ide quam stupendum
sit hoc unum de virgine et
in virgine factum miraculum.
quod tot miracula pervene-
runt: tot oracula promi-
serunt. **U**nus nimirum fuit
spiritus prophetarum: licet divi-
sis modis. signis et tem-
poribus. eandem rem divisi-
mo diviso spiritu. et prae-
dixerunt et prae-dixerunt. **Q**uod cum
moysi monstratum est in
rubo et igne. aaron in
virga et flore. gedeoni

55
i velle et vore: hoc
apte vidit salomon in
forti muliere et precio
a? apa? p?avit iheremia
de feia et viro? aptissime
ysaias de v?gine et deo:
et gabriel tandem exhibu
it ipsa v?gine saluta
do. Tu. **Sabb?o decimo.**
Simo maximi. l?o p?ma.

Quam? fr?es km?i.
Qu?libet sibi iste due
mulieres distet inuice?
eua videlicet et maria.
Eua auctor mortis per
tentosum serpente? mortis
sualit? consilium: contra b?te
mare auctor vite. p? ga
briele arch?angelu? saluus
misit auxilium. Eua sua
sit dyabol? ut comedet
ab?u vetitu? : marie nu?
asunt angelus qd? o?ia
peret p? obedientia? p?mis
siois filii. **Eua** come
dens p?hibitum ponu?
et sibi nocuit et viro:

bita maria concipiens no
bis datu? filiu?. et femi
nis p?fuit et viris. **Eua**
i a?o furto rapere visa
e? diuinitatis essentia?
attestante sc?e trinitatis
eloq?o. **Ece** adam fr?is e?
q?si vn? ex nobis. **Maria**
humile se confitetur d?ni an
calla: ait eni? ad angelu?
Ece ancilla d?ni: fiat
michi sc?dm verbu? tuu?.

Maria p? obe **l?o. ij.**
diencia? humilitatis.
ob?brat? a v?tute altissi
me diuinitatis: eua p?
corruptione? concipiens et
i dolore pariens. sub vi
ri potestate fuit. **Maria**
p? ministeriu? sp?us sc?i.
fide? concipiens. gaudio
pariens fuit: et reges
et p?ncipes ouates. eius
cupiunt subici p?fati. **Eua**
de paradiso ad exilium mit
titur: maria de exilio hui?
seculi leuat? in celu?. **Eua**

times p pccō abscondit
iter ligna paradysi: ma
ria vō gaudēs p partu
arcūdat ceteris angeloz
celestis milicie dicentū
cū gaudio. glia ī excellis
deo. et ī terra pax hoībz
bone uolūtatis. **E**ua
posteros ex sua carne
nascentes trāsmisit ad
īferos: bñdca maria ex
sua ple natos dirigit
ad celos. **E**x carne eue
nati dicuntur filij hoīm:
ex bte marie filio renati
dicūt filij dei. **U**t qd ul
teriū inuozet ptraheudo
plūma. **E**ua obfuit:
maria pfuit. **lco. iij.**

Sileat nūc a femi
nis p beatā mari
am eue mortifere male
suadibilis sibilus: qā
iā sum' omēs recepti
p glōse marie filiū. **C**a
dat et imperiū eue: qā
vniūsi sum' leti p pccō

scē viginis maie. **E**xul
tet et letet xpianozū
ceteria: qā vita quā
destruxerat eua. repat
p beatā mariā. **F**ilis
ergo pābz frēs kmū cū
ti cōmunit' dnm depre
cent: ut qui scē marie
viginis dignat' ē ppter
redēptionē nrām habi
tare vterū. et qui cā
sup astra celi. ac sup
viginū choros fecit reg
nare ī celestibz: ipse
nos ei' meritis suffragā
tibz. iubeat fieri ī scōz
aggregatiōe picipes:
ut nō inueniat ī aiabz
nrīs ille senus accusa
tor qd puniat: sed ei'
īmensa pietas nos mi
sericorditer ptrahat ad
coronā. qui vivit et
regnat in scā seculoz
amen. **Sabbō. xi.**

Vno eide. **lco. p.**
Sientes frēs dī

56
lectissimi auctori nro
multū nos debere cōdi-
tos. plus redēptos: ve-
nerem illū sanctissimū
uterū. ex quo hōi deus
vnitus apparuit. Qd'
si nō honoram' meitū.
salte' honorem' obseq'
is: scietes erroris nri te-
nebras p' ei' fulgore
resplas: qā qd' p' p'cho
plaustra negligēciam.
p'ime mris cōtumax tā
arrogācia qm' gula p'
diderat: hui' sacre v'gi-
nis p'ris restaurauit.
Nō solū autē restau-
rauit diuita: s; etiam
tribuit sempitna. Et
idcirco cūctis n'comijs
venerem illā genitricē:
que dū auctore' suū cō-
cepit ī utero: nobis re-
deptore' ostendit ī secul-
lo. Et qā ad vice' ma-
tris ecclie cōstituit: ipā
ecclia iter p'cellas seclī

fremētes eā aspiciet: ipā
iter circū mūdales cō-
tinua orōne ad ipsā cō-
fugiat. Neq; enī dubiū
est. qū illa que meruit
p' liberādis p'ferre p'ciū:
possit libeatis ī p'ri et
suffragiū. Tu. l'ro. ij.

Nostra igit' her' orō
uigis ad dūm di-
rigat: ut q' p' honore
nois sui. viscera illa
que sacrificaturus itra-
uit sedulitate debita ve-
neram: p'lit nobis ad
remediū qd' p' eā se no-
bis dedit ī p'eciū. O fe-
lix maria. o genitrix glōsa.
o puerpera sublimis:
cū' viscerib; actor celi t're
q; cōmittit. O felicia oc-
cula labris ipressa lacte'
tib;: cū' iter crebra indi-
cia reptātis ifancie. ver'
ex te fili' tibi matra al-
luderet: verus ex p'p'e tibi
dūis imparet. Nā acto

rem tuū ipā cōapiens
edidisti ī tempe pube
re: quē habueras ante
tempa cōditore. **Felix**
puerperū. letabile an
gelis. expectabile sās.
necessariū pditis. cōgru
ū pfligatis: qui post
multas assūpte carnis
iniurias? ad ultimum
ūberat? flagris. potat?
felle. patibulo **affixus.**
ut te verā matrē osten
deret: verū se hoiem pa
ciendo tormēta mōstra
uit. **Tu at̄ dō. lō. iij.**

Beata es et glōsa
tu ūgo maria iter
ista. et ppter ista lauda
bilis: que sic fecūditā
tis inuulsi donū. qd̄
ūginitatis nō amisisti
pūlegiū. **Tu bñdicta**
int̄ mulieres? tu p̄lata
auctis ūginū cateruis:
tu seq̄ris agnū quocūq̄
p̄ceat? qui p̄sq̄m nal

ceret te matrē creauit
ex qua nascetur: ut ex
te p̄cedet tanq̄m sponsus
de thalomo suo. ut mor
talibz oculis posset uidi.
Quāta fuit hec digna
cio ut crearet ex te quā
creauit. portaret maibz
quas formauit. suggeret
tua ubera que īpleuit.
Quas utiqz laudes ai
tan dei dicam? quas ḡ
cias ei agam? qui sic nos
dilexit ut p̄t̄ nos hō
fieret. ut uterū nr̄e cō
diciois ītraret? atqz aut̄
ta hūanitati necessaria
sustineret. **Agentes** er
go q̄ntū sufficiam? crea
tori nr̄o gr̄as: cōmemo
rationē preciosissie ge
nitricis ei? cū gaudio p̄
agam? **Sabbō. xij.**

Quando eide. **+ lō. i.**
Frito scā et ve
neabilis dei genit̄ ma
ria. celoz regina. mū

di dnā. singulari a no
bis p̄onio extollit: q̄
singulari cōmerciū mū
do p̄buit. Deniq; tan
tū ad celi se fastigia sub
leuauit: ut v̄bū in p̄n
cipio apud deū de sūma
celi arce suscipet. **O** fe
lix maia et oī laude dig
nissia. imaculata coi
tu. fecūta p̄ri. v̄go lac
tans dūm celi. angeloz
abū et hoīm nutriens:
quas tibi laudes o dnā.
totū mūdi saluatio.
fragilitas huāni gnis
psoluet. que solo tuo
cōmercio recupandi ad
itū iuenit. **O** glōsam
feminā: que dolori nō
subiacuit post partū.
nec laboi post trāsitu.
O ammirabilis **lc. ij.**
thalam' de quo
speciosus p̄dit sp̄sūs.
lux genaiū. spes fidelū.
tabernaculū glie. tem

57
plū celeste: cui apli sa
crū reddūt obsequiū.
ad cui' glie angeli ca
nūt triūphū: quā xpc
āplexat. **O** bīa maria
que de terris ad celeste
vitā trāsata es ab an
gelis: et iter choros v̄
ginū sicut sol fulgens.
suscepisti p̄ncipatū sup
archāgelos ī celo. **O** ex
cellētissia quā p̄adylus
excepit gaudes: quam
cherubin et seraphin
cū laudibz p̄sequūtur:
quā martires candidati
b̄tificant: quā scōz cō
fessoz stolatus cōcele
beat numer'. cui oīm
scōz cū suis palmis vic
triabz exultat exerit.
O clarissima **lc. iij.**
iter v̄gines v̄go
scā genit' xpi p̄ssima.
succurre misis ad te cō
fugietibz: veniā tribue
poscētibz: adiuua et

refoune oēs qui ī te cōfi-
dūt. **O**ra p̄ totū mūdi
p̄iaulis: iterueni pro
clero. intercede p̄ mona-
choꝝ choro: exora p̄ de-
uoto femineo sexu. **D**e-
ciant omēs demenciā
tuā: quāq; iuocant tuū
glōsū nomē. **S**it tibi cō-
passio sup̄ afflictioē cap-
tiuoꝝ: sit pius affectus
sup̄ celoꝝ pegrinos. **E**t
q̄a te sine fine gaudentē
atq; letantē aspicias: q̄su-
mus ut p̄ces nr̄as quas
tibi cū fletib; fūdīm⁹ ad
deū ip̄a admittas: eūq;
ut p̄p̄riū filiū p̄ nobis ī-
terpelles. ut cū ille ī fine
seculi iudex apparuerit.
cū ip̄o et nos appaream⁹
ī glōria: qui cū p̄re ⁊ spū
sc̄o uiuit et regnat. per
īfinita sc̄la sc̄loꝝ amen.
Ex linoē. Natiuitas glōse.
quē aliq; attribuit̄ b̄te ali-
q; ābrolio. + Sab. xij. lc. i.

Quoniam commemoratione
uiginis p̄cipue
venerātes dilectissimi:
quātis dei plena munere
rib; qm̄ reuerēda āgeli-
cis potestatib;. quātis
sit etiā ab oib; sc̄is extol-
lenda honorib;. quātis
q; ab uniuersa ecclia fre-
quetanda laudib;. p̄nt
possum⁹ cōsiderem⁹. **S**ed
et si cerū uniuersitas sin-
gulis distincta specie; in
b̄te dei genitricis ma-
rie laudē magnis suc-
damet uocib;: tamen
dignitatē ei⁹ itelligēti-
bz. surditas hoc uel si-
lenciū apparebit. **E**d
igit⁹ agendū est nobis
mēoriā ei⁹ venerātib;:
qui ei⁹ laudē digne ex-
tollē nequimus. **lc. ii.**

Agnita km̄ nū
conat⁹ inefficac
a. ei⁹ sūt postulanda
suffragia. cuiusq; ip̄lo

vobis iuste debet. Illud
quippe est predicande miseri-
cordie: istud est nefande i-
usticie. Impendite igitur
piissimi gratiam: ut rea-
piatis debitum. Facite vos
nobis misericordiam vestram,
que nobis expedit et vos
debet: ne faciamus inius-
ticiam, que nulli expedit
et nullum debet. Estote
vos nobis misericordes,
quod obsecramus: ne simus
vobis iniusti, quod exsecramus.
Date benigne et benigna,
ne sitis exoratu diffi-
ciles: date animabus vestris
amorem vestrum, quem ipse non
iuste petit, et vos iuste
exigitis: ne ipse bonis
vestris sit ingratus, quod ipse
iuste horrent et vos non
iniuste punitis. **leo. iij.**
Quere ihu fili dei, et
tu maia mater
ei? et vos vultis et e-
quum est: ut quicquid vos

58
diligitis, diligatur a no-
bis. Ergo bone fili ro-
gamus te pro dilectione qua
diligis matrem tuam: ut
sicut vere tu diligis et dili-
gi vis eam: ita nobis des
ut vere diligamus eam. Bona
mater rogamus te pro dilectione,
qua diligis filium tuum: ut
sicut tu vere diligis, et
diligi vis eum: ita nobis
impetres ut vere diligamus
eum. Ecce enim petimus: quod
ut fiat vere est in vestra vo-
luntate. Cur ergo propter
peccata nostra non fiet? cum sit
in vestra potestate. Ama-
tor et misericors hominum, tu
potuisti reos tuos usque
ad mortem amare: et po-
teris te rogantibus amorem
tui et matris tue nega-
re. Mater huius amato-
ris nostri, qui illum in ven-
tre portare, et in sinu me-
rui lactare: an tu non
potes, aut non voles

poscentibus amore ei et
tuum impetrare. **V**eneret
igitur vos sicut digni et
tis mentes vestras: amet vos
sicut equum est corda vestra:
diligat vos sicut sibi
expedit anime vestre: seruiat
vobis sicut decet caro
vestra: et in hoc consumetur
vita vestra. ut in eternum
psallat tota substantia
vestra. **B**enedicis dominus in eter-
num: fiat fiat. **Sabbato**
xvii. **O**ro mauritium ar-
chiepiscopi rithomagensis ad bea-
tam virginem. **I**te **leo prima**
Singularis merito
sola sine exemplo
mater et virgo sancta maria:
obsecram te misericordis-
sima. pro qua totus mun-
dus saluatus est: intercede pro
nobis auctis iniquitatibus
fedis. ut vel iam donec do-
minus infelicibus animabus
vestris amore puritatis.
affectum misericordie. tenore

castitatis. **N**os enim nos
infelices. nos tota sancti
monie gratiam perdidimus.
Sed quod agimus? obscenita-
tes vestras referentes auribus
illibatis? **H**orrescamus
o domina horrescamus. et ma-
le mundi coram te erubesci-
mus. **C**uius vero moribus
offeremus vulnera vestra?
ad quem ibimus? si nobis
clauditur unicum illud re-
dinatorium pietatis eterne.
Audi ergo domina. audi pro
piscia: audi et exaudi a-
ues perditas de sorte here-
ditatis tue. post longa
exilia post secula ludibri-
a. post multa supplicia.
revertentes ad vbera con-
solacionis tue. **I**te **leo scilicet**
Meminimus o domina.
et meminisse de-
lectabile est: quod ad com-
mendandum miseris v-
nicum patrocinium tuum.
quidam seruo tuo agenti

59
i extremis. memorabile
reuelasti nomē tuū. Ap
parens enī ei cū esset in
angustijs. et req̄res utri
te cognosceret? cū ille
tremens dnā minime
respōderet: tu ei p̄ benigni
tate tua familiariter.
tu dnā dixisti. **E**go sū
misericordie mater. Apud
quē ergo miseri. apud
quē desolati recti? inge
missim? deplorātes ma
la tua calamitatis et
miserie? quā apud te ve
rā et indubitātā matrem
misericordie? Mater scā
misericordie. mater pietatis
et indulgēcie? aperī si
mū pietatis: et suscipe
mortuos i p̄cis. **E**cce
dnā. filij p̄digi de nebu
la imūdiae et fetoris sus
pirat. et appellat matrem:
nō imemores quociens
eos foueis. **A**gnosce bñ
dicta filios tuos: quos

unice dulcis unigenit?
tu? nō erubuit noīare
frēs suos. **E**t si p̄ illo in
nocēte crucifixo p̄trāsūt
gladi? aiām tuā? quo
mō unq̄m sup mortuus
i p̄cis pupillis tuis te
cōtinere. quomō unq̄m
maternis fletibz et lacti
mis dnā te potis tēpare?

Surge pia. **lō. iij.**
Surge p̄picia? itra
sacrarū exaudiciōis: et
expande man? imacula
tas. ante aureū altare
illud huāne redōlicio
nis. **N**ec diu potit te
sustinē p̄ miseris suppli
cāntē? quē tu sepissime
cōsolata es dulcis mater
ifantē vagientē. **S**igu
laris v̄go: sūma et p̄pe
tua v̄go. **S**cā maia? in
fine orōnis. i extremo fa
tue hui? et indigne sup
plicatiōis. hoc unū ro
gam? hoc unū p̄camur.

et obsecramus in nomine di-
lecti filii tui. et dulcoris
tue: da nobis miseris
uigē et phenne memo-
riam scilicet ac suavis-
simi nominis tui. Sit ab-
dulcissimus abz suavis-
simus aiabz nris. Assit
nobis in pnculis: assit in
angustis: assit in pnci-
pio leticie nre. Si eni
hoc dei dono et tuo mere-
mur obtine: nullatenus
certe unquam uebimur fu-
ditus itere. Adest eni
nobis semp tua gra: ad-
est misericordia et pectio
tua. Et si in infernu de-
mersi fuerim: eo nos re-
gres. et inde nos exhes.
et reddes filio tuo. qui
nos redemit et lauit sa-
guine suo ihc xpc dñs
noster. Tu aut dne?

Nota qd inueniuntur duo ser-
mones q leguntur in ecclis et
vtrq incipit sic. Adest nobis

Unus est breuior. de quo supre
sunt leones supposite in primo
sabbato et est augusti. Alius est
plurior. de quo supre sunt iste
leones et sicut attribuit aug.
Et magis uidetur esse compo-
situs ex diuisis dictis scorum.
ex eo qd ibi reperiuntur uerba et
sententie compilata que in alijs
scorum diuisis sermoibus leguntur. †

Sabbato. xxiii. leō prima.

Sacratissime uigis
ueneracioni iustite-
tes kmu: loquimur aliqd
in laudibus ei? Et qd nos
tantilli in ei laudibus re-
ferem? Hec est qippe: q
pime matris tapna resol-
uit: hec hoī pdito redē-
cionē adduxit. Que est
qso hec uigo tam sca. ad
quā uenire dignaretur
spūs scs. tā spenosa. ut
eā sibi deus eligeret spon-
sa: tā casta. ut uigo pos-
set esse post pu. Ad
hanc spūs scs descendit?

60
hac virtus altissimi ob
iuravit: et ex ea potes
virtute christus egressus est.
Et quod dicam beata uirgo: cum
te te quicquid dixerit mi
nime est laus tua. quoniam dig
nitas tua meretur. Si
celum te uocet. alacrior es: si
matrem gentium dicam pre
dis: si formam dei appelle.
digna existis: si dominam
angelorum uocet. per omnia esse
probatur. Quod ergo dicam:
cum non sufficiat lingua
carum. tuas enarrare
uirtutes. Tu. *lco scda.*

O uirgo beata. sit ti
bi compassio super
afflictis. sit pius affectus
super celorum pegrinis: et
cum te semper letante aspi
ras: fletus quorum nostris ad
deum ipsa admittas. Nos
enim in hac terra adhuc
affligunt. et in carere reti
nemur: tu uero in celestibus
regnis placata es cunctis

uirginum choris: tu agnum
quocumque preceit sequeris:
tu uirgineos choros per al
bacia lilia rosasque ver
nantes. ad fontem peruenis
vire potantibus inuitas:
tu in illis beatorum felicissimis
regnis primi ordinis dig
nitate adeptus es. Te hinc
rex regum ut matrem ueram.
et deorum sponsam per omnibus
diligens: amplecti sibi asso
ciat. Nec mirum si digue
tur tibi aggrade regnans
in celis: que tu puulum to
ciens osculata es in terris.
Has ergo tuas felicita
tes possides. conuertere ad
nostram miseriam salutem.

Mater heri fratres *lco. iij.*
kum toto mentis affectu.
beatissime uirgine nos inter
cessioibus committam: oes
eius patrocinia toto nisu
implorem: ut dum nos
supplicia eius obsequio frequen
tam in terris: ipsa nos se

dula prece commendare dig-
netur in celis. **S**ed quod nobis
preest eam interpellare voca-
bitur: nisi etiam humilitatis
ei exempla teneamus. **C**u-
remus ergo ut cum ea vene-
ratori interesse cupimus:
vestimentis humilitatis et
castratis induti appa-
reamus. **N**on nos invidia
torquet: non ira dilaniet:
non immundicia polluat:
non cupiditas a nobis ip-
sis excludat: non sibi tris-
ticia creuet: non prosperi-
tas temperat: non superbia
inflet: ut cum nos virtutibus
ornatos, caritate commac-
tos, humilitate fundatos,
sue interesse laudationi
prosperet: accedens nobis
subuenire festinet apud
filium suum, dominum et salua-
torem nostrum. **¶** Ex Simone
qui attribuit Augustinus. Ho-
dierna. Sed magis videtur
esse compositus ex duobus scolis.

dictis. eadem ratione quam praecedens.

¶ Sabbio xxv. lio prima

Uideamus fratres karissimi:
que sit haec virgo
cuius hodie laudibus insidi-
mus. **H**ec est dei templum:
fons signatus: et porta in
domo domini clausa. **F**elix
certe et omni laude dignissi-
ma: quia sine humano semine
celesti seculo protulit pa-
nem: et mundo genuit sal-
vatore. **¶** Quia beata mater
ista, que sine contaminatione
ulla peperit medi-
cinam. **F**elix inquam mater
per quam nostra generis reparata
est vita: que de celo dei
suscepit plerumque: et mundo
genuit liberatore: et a
peccatis et morte salvante.
Hec enim mirabili atque
inestimabili modo: et omni
verum et suum peperit crea-
torem. **F**lecta quippe est virgo
integra, cui feruidas ma-
tris daretur: et facta est facti

61
da mē. in qua v̄ginis
ītegritas seruarietur.

O felix maria: *lc. ij.*
que talē ac tantū
nobis redeptorē ptulit.
O genitricē glōsa: nat' ē
ex te q' fecit te. Natus
ē ex te: q' moysi ī igne flā
me tibi apparuit. Nat'
est ex te qui v̄rgā aarō
sine aqua germināc fecit:
et ex ea fruct' pduxit.
Ex te nat' est: q' pedibz
sup mare ābulauit: et
de sepulchro ut leo sur
rexit: et ī celis victor
ascendit. Nat' est ex te
cui' vultū desiderat an
geli pspicē: ex te natus
est qui ī se credētibz vitā
tribuit sep̄terna. **O** fe
lix fr̄a. letabilis āgelis.
optabilis sc̄is: minor ē
laus tua qm dignitas
tua meretur. **I**ntendat
cūitas v̄rā dilc̄ssimi.
Hec mē xp̄i alacior est

celo: abyssō ē p̄fidior.
Nec ergo vocat' dnā
angeloz: tremor infer
noz: et dnā gencū. *lc. iij.*

Ouid dignū km̄ re
ferem' in laudē tā
glōse genitricis dei. **S**i
leat nūc līgua carnis.
et demulceat' organis:
plaudat' t̄p̄ana: sonet
organa. **P**laudite oēs
gētes manibz: qm dn̄s
excellus rex magn' sup
oēs celos. et sup omnē
terrā. ex hac v̄gine nasa
dignat' est: et visitare
huic mūdū. **R**espexit
inqt maria de' hūilitatē
ancille sue: et ex hoc be
atā me dicet omēs gn̄a
tiones. **E**t v̄. **B**eata
enī hūilitas: que hōibz
mortalibz genuit vitā
Verē b̄ta hūilitas: que
celos inouauit. mūdū
purificauit: p̄ adyū
aperuit: et sc̄oz aiās

ab inferis liberavit. **B**e-
bta humilitas. que porta
celi efficit: scala pado-
si constituit. p qua deus
descendit ad terras. **fac-**
ta e maia palma vgi-
nu. glia viduaru: gau-
diu angeloz: requies
aiaru. Sabbio. xvi.

Idem i eode. + lco pma.

Dilectissimi freres
laudes btissime
vgini digne decantare va-
leat: **fra e maia ianua**
celoz: sublimacio aploz.
laus martiru. iubila-
o cofelloz. cotinencia
vginu: norma pncipu.
iusticia regu. salusq
oim ploz. fra e maia
salus moru. mors cmi-
nu. vita vtutu: vtus
pugnanciu. palma vic-
toru. fra e maia excel-
sa sup sydera: factioz su-
p oes feias: au vita in-
clita ciuitas illustrat et

celias. languetes sa-
nat: et pditos istaurat:
spemq despans ispirat.
Hec e que pacificat su-
p bos: turbatas metes
illustrat: leta i pficeti-
bz. fructuosa i peniten-
bus. victoriosa i tuseun-
tibz. Tu at. lco scia.

O virgo vginu sca:
sit sup nos pietas
tua. et sup afflictos et
meretes p quaciq cau-
sa: et sup pegrinos de-
mencia tua. **Et ai te sup**
ethereos exaltata aspicias
celos: pces nre humilita-
tis ne despicias: s; a cuit-
tis pculis libera nos sep
vgo bndca. O qm una-
culata vgnitas: q oes
angelos i celestia regna
pocellit: et vginos glo-
rificat choeros. O qm be-
ata mr: que xpm dnm
sam regem glie meruit ge-
nerae. O qm bti petes:

62
qui xpm meruerunt susti-
nere. **O** qm felicia vbera:
q auctore et redemptorem
mudi lactauerunt. **O** in-
effabilis vgo: in cuius
cotinebat gremio. qui
regebat vniuersu mudu:
a qua sustentabat gesta-
tor orbis. **Tu. lco terra**
Am nuc o vgo bta exul-
tans p albena lilia con-
fessor. rosaqz vernates
martyru: tu qz regnas
i illo btilimo feliciu reg-
no. Ia nuc tra p adyli
amenitate ai cas regibz
icedis: feliciaqz palma i
marcessibili ai glie coro-
na a filio tuo dno nro
glificais. **I**uxta aute an-
gelias choris. angelias
sociata materis: i cubi-
culo regis filij tui dni
nri ihu xpi. gemis ac
margaritis ornata. et
monilibz decorata plic-
tis. **T**ibi thronu regius

collocat in aula regia.
Depcem ergo tanta regi-
na: ut ille qui ex ea na-
tus e. q mirabiliter creauit
hoiem. mirabiliusqz re-
demit. soluat nroz vici-
la peccaminu: et ad illa
regione ppetue securita-
tis et pacis. nos introduce
dignet ihc xpus dns nr.
q est bndaus i sda amen.
Sabbdo xvij. **O**ro de qua
fiut loes i aliqbz ecclis in
festis bte vginis. **+ lco p:**
Sancta regina celi.
mater dni. dna
mudi. que nullu despicias.
nullu dereliquis: noli nos
despicere: sz exaudi nos in
tua sola pietate. et erue
nos ab hostiu visibiliu
atqz invisibiliu potestate.
Adiuuua fragilitate nram
pissima dei genitrix: ut
p te meam posside regna
celestia. **O** dna vgo ma-
ria. offer nos xpo pijs

suffragis: et ipetra no-
bis oibz venia pator: ut
meram esse serui ancille
fili tui. q' p nobis nasci
dignat' est. ex te v'gine
bndca. **A**ue spes nra dei
genit' maria: que meru-
isti portare regē celozū et
dnm angeloz. **T**u omi
laude dignissima. et oi-
bz hoibz venerata: nobis
digneis ee p'pica. **A**llis
nobis gliosissima virgo
p'pica: que illū generare
meruisti. qui tota' mūdi
cūna tulit. qui totū or-
be a sua mūdat iniquitate.

Sancta maria **lc. ij.**
v'ginū p'pissima.
susape vota seruoꝝ assi-
dua. lapsos erige. errā-
tes corrige: tremētes cor-
roborā. pusillanimes
cōforta: ut tibi semper
referam' laudes. quā sū-
mi dei colim' genitricē.
Suscipiat benignissima

gemit' captiuoz. cla-
mores pegrinoꝝ. suspi-
ria iuuenū. vota virgi-
nū. lamēta viduarū. p-
ces oim sua scā suffra-
gia deposcencū: q' cūc-
tis sedis uerū lumen
effudit dnū ihū xpū.

Virgo scā. v'go gliosa.
mē xpī simul et spon-
sa: nō dedigneis opem
ferre aiabz. quas vides
amore celestis spōli fla-
grare: atq; ei' nuptias
suscipūdo corde desiderare.

O regina dulcissima
v'ginū: miserē oim te
pio affectu venerācū:
et ipetra oibz veniam
pator. q'bz gnare pme-
ruisti ipsū fontē misē-
cordie. ī quo lauātur
oia cōtagia delictozū.

Ofemina **lc. iij.**
sup feminas oēs
bndicta. que virū omi-
no nō cognouisti: et

dūm ī tuo vto baulare
 meruisti. Surge o bñlli
 ma vgo misericordit' ac
 tua p nobis: surge et
 āplectē vestigia redēpto
 ris: da pces p nobis quos
 cernis offensos ante oau
 los cōditoris. Sic q̄q̄ p
 nobis ceta orōibz ī celis:
 ut deleas quicq̄ deliquit'
 ī terris. **S**ā dei genitrix
 dū tuo nos obsequio. iteret
 se picipis: ardentius nobis
 subuenire festina apud
 benignissimū filiū tuū
 dñm et redēptorē nr̄m.
 Om̄bz q̄q̄ tā vniū qm̄
 delictis miserē tua scā in
 tercessioē: quibz pmeruit
 ti ipsū pietatis fontem
 largiri. Suscipe ergo a
 mirabilis dñā nr̄e fragili
 tatis obsequia: et vnico fi
 lio tuo p nobis offer pia
 suffragia. Succurre dñā
 fidelibz oibz: ipetrans no
 bis et illis sine fine mā

lura vite phēnis gaudia.

**In officio condiano bte
marie vginis. lco p̄ma.**

Sancta maria vgo
 vginū. mater et
 filia regis regū oim: tuū
 nobis ipende solaciū: ut
 celestis regni p te mēam
 habere p̄mū: et cū elec
 tis dei regnare ī p̄petuū.

Sancta maria **lc ij**
piarū piissima.

iteret p nobis scā
 lactissima. p te vgo su
 mat nr̄a p̄amina. qui
 p nobis ex te nat' reg
 nat sup ethera: ut sua
 caritate nr̄a deleant' pec
 camina. Tu. **lco iij**

Sancta dei genitrix
 que digne meruit
 ti cōape. que totus orbis
 nequit cōprehendē. tuo
 pio iteruētū culpas nos
 tras ablue: ut phēnis
 scē glie p te redēpti vale
 ant' scāntē. ubi regnas

cū eodē filio tuo sine
tempore. Tu at̄ dn̄e?

**In festo b̄torū martirū
Geronis et sociorū ei?**

Ex gestis eorū. Et l̄c p̄ma

Athebeorū mar-
tirū sacchissimā
legionē hodi-
erna die festinis attol-
lere laudibz amonem:
ī qua p̄iosissima sc̄e illi
sodalitatis pignora. ge-
rone. victorem. cassiū.
florentiū. atqz malucū.
cū eorū sociis venerim.
Necqz eū secerunt in
gaudio retribucōis: q̄
nullo mō dissenserant
glōsa cōstātia passiois.
Nā quāuis nō uno die.
nec eodē loco martiri-
gliam susciperet: tamē
sc̄dm aplia. erant illis
un⁹ dn̄s. una fides. unū
baptisma. un⁹ de⁹ q̄ p̄
oīu: q̄ sup̄ oēs. et p̄ oīa
ē b̄ndictis deus ī secula.

Cui simul oēs. uno cō-
silio. una deuocōe. feli-
ci p̄seuerātia adhebat:
īplentes actu psalmiste
v̄ba dicētis. **Michi aut̄
adherē deo bonū est: po-
nere ī dn̄o deo spem meā.**

Hos insignes l̄c. ij.
trūphatores. mi-
rabilis et p̄uida oīpotē-
tis dei dispēlatio. post
victoriosissimā b̄tissimi
maurici passioē. ideo
q̄ntū huāne int̄ uita-
gatioi uicē. spe gau-
dentes. ī tribulatione
patiētes. qua uoluit
mora reseruant: ut
quo plus ī lacrimis lenu-
naret. eo uicidē fructū
p̄heus leticie meterēt:
et q̄nto lacus exēpla
suscepti p̄ xp̄i noīe la-
boris. ī cōfessione xp̄i
extenderēt: tāto plures
ad imitacionē sue con-
stātie et magnanimi

64
2
tatis accenderet. Nam in
breui post patratu eoz
martiriū. paucissimi
I ea qua passi sūt puia
a remāserūt: qui non
hoc ipsū ardētē expete
rent. qd̄ in eis dudū ob
stinatis pectoribz exhor
rent: q̄si arda ipā via
pius. nō esset cōmeabi
lis. que tot fuisset p̄ce
dentiū trita vestigijs.

Qum igit̄ **l̄c. iij.**
in gallijs p̄uicio
sus tumult⁹ cōtra ro
manū imperiū exre
uisset: maximian⁹ ce
sar ferocissim⁹ xp̄iani
nois p̄secutor. apud
ytalia collō exercitu.
thebeos milites. mau
riciū. gaxone. victore.
aliosqz eiusdē ordinis
viros. iā sac̄mentis v̄e
fitei. et salutaris bap
tismatis p̄ thōsolimita
nū ān̄stite m̄ciatos. I

auxiliū accersunt. Qui
cū romā venisset: a b̄to
marcellino vrbis p̄ntifi
ce didicerūt: quomō sub
armis romane milicie.
xp̄iane religiois cōser
uāda esset inocencia. Nam
hac suā dno gualiter
dicauē cōcordiā: ut cōt̄
hostes publicos. edictis
impatoris obedirent:
cōtra suscepte fidei reli
gionē. impatorē nullū
agnoscerent: plusqz
vellet p̄ xp̄o vitā tēpa
lem p̄dere: q̄m vitā eter
nā xp̄m dnm negando.
tempalit̄ viuere. **l̄c. iij.**

Maximian⁹ itaqz
cōadunato exer
citu. festin⁹ alpiū iuga
trāsgrediens: gallie p̄
p̄iquabat. Cōpto vō
qd̄ carausius insidias
cōtra romani fines ipe
rii moliret: iuxta gal
loz et saxoniā cōfinia:

misit illuc p[er] rem flumi-
nis aluenū p[ar]te sui exerci-
tus: adiūgens eū p[ri]-
ncipuos belli dñia duces.
geroneū. victoreū. cassiū.
florensiū atq[ue] malusiū.
quos felices turme xpia-
noꝝ militū seq[ue]bantur.
Tra[ns]alpetris igit[ur] alpib[us]:
maximian[us] octoideū ue-
nit: ibiq[ue] statuto zeli
ydo[lo]. p[re]cepit ut ois exer-
citus viciū festina cele-
britate cōcurreret. **Q**uod dū
fieret: intelligēs b[ea]tū mau-
riciū cū sua legione se
subtraxisse: nec ad imo-
landū ydo[lo]s posse indi-
nari: p[re]cepit eā semel et
iterū decimari. **E**t si ad-
huc q[ui] remaneret. mori
q[ui]m cede[m] mallet: omne[m]
illā b[ea]tissimā legionē.
ubicūq[ue] fuisset dispersa.
missis militib[us] statuit
Itrucidari. **l[et]o q[ui]nta**
l[et]o v[er]o geredoneū p[ri]

cesserat agmen. **V**nde
factū ē. ut nūciū sceler-
atissimi sac[er]dotij nō audi-
ret: seseq[ue] cū sāssimis
suis corpib[us] n[ost]rē p[er]petue
iocūditati seruaret. **N**ul-
li ergo satellites mortis.
repererūt p[ri]ncipuos mi-
lites. cassiū et florensiū.
cū septē alijs similis cō-
stācie viris. iuxta vero
nā ciuitatē. in ripa remi
fluminis cōsidentes: alios
q[ue] cū eis q[ui]m plimos eius-
de[m] agminis. s[ed] nō eiusmo-
di itencionis satellites.
Hos cū cognouisset de
orientali fuisse p[ro]sidio: se-
uientes cōtra eos. de pro-
fessione fidei salutarā s[er]u-
t. **C**ūq[ue] illi nec volūate
cordis. nec sententia respō-
sionis. a superiorib[us] dis-
creparet: submissis ca-
pitib[us]. in eorū loco p[ro]xi-
moie p[er]empti sūt. **l[et]o vi.**
Mox ergo ad beati ge-

65
3
reone eiusque socios. trece-
tos decem et octo. cum illo
per fidei veritatis arma-
tos. persecutor nescio ve-
lociter an fama pervenit: pro-
gressi tamen paululum an-
te subsequentes carnifices.
in campis agrappine civi-
tatis magne. martyri-
gloriam sese invicem cohortantes.
peristolati sunt. Quibus
continuo supervenientes huius-
modi missi erant a iudice:
nullam in eis defendendi.
vel a proposito deficiendi
voluntatem. sed constantissi-
mam nominis christi confessionem
invenimus. Ibi beatus ge-
regon dux et martyr e-
gregius. cum illis regis
etiam vernaculis. edomi-
tis omnibus. que ad huius vi-
te delectationem possent
allicere: semetipsum spon-
taneum obtulit hostiam
deo vivente. Insani vero
victores. sociorum ibidem cor-

pora cruentates: per-
cipi illi planicie traxe-
runt: et in puteum quendam
maximum preceperunt. **lc. viij.**

Hec itaque dum agere-
tur: cohors illa
que beati victorem comita-
bat. ad locum cui destina-
ta est pervenit. pervenit ad
oppidum francorum. quod ex ma-
iorum suorum sedibus troia
sive rancum nuncupabatur:
ibi cum duce suo castra
in pratis vicibus posuit.
Nec minus audaces illi
cruentique milites affuerunt:
et perempto illic fortissimo
christi milite victore. cum
trecentis triginta martyri-
bus: sanctorum corpora in locis
palustribus sumerferunt.
Eodem fere tempore de mau-
ritania. que est pars af-
ricae. finitimisque regio-
bus milites ab imperatore.
propter frequentes gallo-
rum tumultum evocati. in gal-

lia nauigio uenerunt:
quoz ibi simul trecenti.
sexagita. p fide catholi
ca trucidati. cu bto gere
one. eiusqz locis. btozu
corpm qete ⁊ uenacione
petua delegerut. **lc. viii**

Sancta vob coloni
ensis ecclia. p suf
fragia btoz martyru.
quoz corpa i suo gremi
o meruit fouenda susci
pe. no desinit usqz hodi
e fide iuolata excolere:
qua a materno pmo su
o epd se meminit susce
pisse. Apud qua consue
tudo celebris inoleuit:
ut btoz martyres. gere
one. victore. castiu et flo
renciu. eozqz socios. tri
no martyrio coronatos.
trinis locis venabiliter
conditos. vna die. idest
sexto ydus octobris. fes
tiuitate congrua uenerit:
cu tamen dubiu sit. vtru

vno die. an duobz. eoz
martyriu copleret. qa
verona supm memorati
martyrii locus. no min
viginti sex milibz ab ele
gantissima sa victois ba
silica distas: alit hoc
vno die. nisi p festinu
uimij furoris impetu
fieri posse. maxie ppter
moras. i locis sigulis
necessarias crede vetat.

Huius diei **lc. ix.**
gaudia frs. ita
modo celebren' annua:
ut fiat nobis illoru
intercessione continua.
Sic illoz glia gtulem:
ut quoscunqz possum
nobiscum p' doctne ver
bis. et bonoz operu
exemplis. i caritate non
ficta luam. Si enim
nos sa mites. patro
ni nri. in ea uoluntate.
qua ipi fuerut ad se da
mantes. et de se loquentes

inuenit. pfecto. nos no
 ut alienos. sz ut prios
 et domesticos respice no
 dedignatur: causaq; nos
 tra. sua. dilectioe qua
 ppetuo flagitare no desi
 nit arbitrat. Ita fit. ut
 i p'senti seculo necessarijs
 no destituam' auxilijs?
 et i futio sepiuis eoru
 iugam' cosocijs: ad lau
 tem. et gliam dñi nri ihu
 xpi qui ai pre et spu sco
 deus uiuit et regnat in
 secla seculoru amen. Tu.

In festo bñ seuerini epì &
 confell. Ex gestis ei. & l. i.

Dominus ac
 redemptor nr.
 caput uidelicet
 uniuersalis ecclie. corpus
 suu' toto orbe terrar' dis
 p'su. sicut diuina potes
 tate co'didit: ita p'issi
 ma gubernacione custo
 dit. Unde tales i edifi
 catione sui sui corporis

miistros ee constituit?
 quoz sollicitudine custo
 diatur electi: et ab apia
 grassacione coherant
 pueri. Qui uidelicet
 sublimioru loca in sca
 ecclia locantur: ut ab
 oibz uel exepi uel doct
 ne gra uideat. Quos qñ
 dñs celesti glia sublima
 uit: nre sps i ppetuum
 honorandos memorie co
 mendant. De quoz p
 batissima societate. bñ
 seuerinu. unu' honeste
 uite. et p' cuncta laudabi
 lis. au' hodierna die fel
 ta p'colim': agriggineli
 p'festinatu ecclie. electio
 ne et cosensu cleri totu'
 ac p'li. p'esse misericordi
 ter uoluit. Tu. lco scda.

Qui tempore ariane
 hereseos. loca fi
 ta indutus. i' tri opere
 spectabilis fuit: adeout
 conuenientibz ad synodale

cōaliū. ex tota pene
gallia. aliarūq; pui
narū p̄tibz. catholicis.
et orthodoxis fidei xp̄ia
ne doctoribz. eufrata
medeate agrippine co
lonie nō pastore. s; mer
cenario. p̄ prelibate pes
tis p̄fidia destituito: idē
sāctim⁹ dei famul⁹ seue
ria⁹. ut īfusa malicia
eliminare debuisset. a
cūctis aptissim⁹ accla
maret. **Q**uā q̄a p̄dita
ti p̄lo necessariū erat:
deo p̄picio cōaliū auctoi
tate firmatū est. **A**ctū
ē mira oīpotētis dei dis
p̄sacōē. ut nō eufrate.
scolestissimē p̄uersitatis
doctori. seueria⁹ succederet.
s; materni fortissimū
xp̄iane fidei p̄pugnato
ris. et vigilantissimū
p̄pagatoris successore ex
isteret: q̄tin⁹ p̄spicua
bz discreciōis obtinibz.

qđ male pullulauerat
resecādo. decessoris sui mo
nimēta reintegraret. et
ī posteris. mendacia. fide
uerissimā reuiuiscēte repel

Qleret. **Tu. lōo iij**
Quali autē vigilā
tia. sibi et doctine sue post
susceptū episcopatū attē
disset? ait q̄liter ī custo
dia ouilis sibi crediti de
sudasset: corona iusticie.
quā eū iā in āgeloz cō
sorcio suscepisse. luce cla
rius ē. manifestissime p̄a
dit. **Q**uā siq; miraculoz
a⁹ v̄tutes exigit? Inat
tūc t̄pis. plus esse necessa
riā sermonū it̄p̄tāco
nē. q̄m v̄tutū op̄acionē:
q̄a cōtra fideles extitit
pugna. Ariana enī tūc
cōtencio grassabat: que
eo crudelior quo it̄rior.
Signa nāq; nō a fidelibz.
s; ab īfidelibz exigenda
sūt: quāuis tot mortuoz

5

resuscitator esse veracissi-
 me p̄dicet? qd̄ aīarū he-
 retica p̄uitate corrupta-
 rī. doctrīa fidei catholica.
 et opaciōis recte. recupa-
 tor esse cognoscat. plus
 enī aīam in etnū victu-
 rā. a viciōz sordibz. ad
 imortalitatis desiderū.
 p̄ dulcedinē pie exhorta-
 tiōis accendere: qm̄ corp̄
 iterū moriturū de tumu-
 lo resuscitare. **lco. iiii.**

In laude igit̄ hui' deo
 digni p̄tificis seuerini.
 quoddā nō minimū sac-
 titatis idiciū repim'. ne
 quaq̄m trāseūdū: ī quo
 lucidissime mōstratur.
 unū agone bene cōsū-
 mato. coronā iusticie de-
 bitā p̄cepisse: alterū ad
 huc ī certamine positū.
 candē fidei. bonozūqz o-
 perū cōstanciā meruisse:
 et ut apte dicā. vniū
 ostendit̄ premiū. alterū

describit̄ miraculū. Quo-
 dā itaqz tempe dū solle-
 tissim' pastor ecclie. gre-
 gis sibi cōmissi custodijs
 īuigilās. die dñico. exple-
 tis matutinalibz officijs.
 ex cōsuetudine loca scā
 orādi grā curaret? au-
 dire meruit dulcissimā
 celestis milicie melodiā:
 que illū afflatu scā spūs
 docuit. qā martin' epūs
 de seculo migravit. Ex
 qua re qd̄ aliud pensan-
 dū est. nisi qd̄ omps de?
 dū martinū ad celestē
 gliam extulit. b̄s seue-
 rino. ei' cōcessū et cōsor-
 cii securitate dedit? ut
 qui nō dissimilis studiū
 erat ī contemptu seculi.
 eq̄li glia fulgeret ī etna
 leticia contēplaciōis dei.

Heremita quēdam
 p̄cipuis v̄tutū opibus
 clarū: vitā laudabile et

patris imitabile habuisse.
Qui cum multos dies
ad implorandum deum conti-
nuis orationibus uacans. sup-
plicat magnopere cepisset.
ut cum quo equalitate primus
habiturus esset. iudex e-
quissimus aspiraret: beatus seue-
rinus presul famosissimus.
huiusmodi coloratio demer-
strat. Foris tunc instante
quada sollemn die. mul-
titudine populi confluebat: cui
post diuinum officium et
tanto pontifice conuiuio
exhiberi. honore ipso
exigebat. Vbi dum proci-
tus solitari. tantam delicia-
rum affluentiam cernens.
se et in primis sociandum
esse pertimescet. qui tanta
gratia ipse. utpote filius cui-
dam magni principis quod-
dam dimisit. haberet: ce-
perat didicisse. quod minus
ex his omnibus illam secularem
gloriam. quam ille lignum

vasculum. quod sibi de cunctis
suis opibus reseruauerat
dilexisset. Unde deo gratias
agens: ut promissum sibi
primus. cum seuerino dei fa-
mulo mereret. quoaduic-
it instantissime flagitauit.

Hec ergo duo **lco vi.**
beati seuerini virtutum
signa. que proposuimus.
ad exprimendum bonitatis
et meritum. ut puto suffi-
ceret: etiam si plura non fu-
issent. In altero enim dei.
in altero intelligimus dilecti-
onem proximi. Nam quod hu-
manam possibilitatem tra-
scendens. supernorum spiritu-
um laudes in beati martini
transitu audiuimus: quibus
in dilectione dei processit of-
fendit. Holi enim sinceris-
sime caritatem prestat: ut
dei que caritas est archanis
admiraretur. Quod autem in
templamine vite dulcedine
ad tempus deseres. primorum

6

infirmitati. etiam in conui-
 uentibus apparatum cōdesce-
 dit: qm̄ forti fratne ci-
 tatis vinculo cōstingeret
 illinuat. Magnū ē eam
 hoc habendo dispensare.
 et nō diligē: et manifestū
 ē q̄a hoc que nō diligit.
 etiam nō habē velit. Sed
 hoc discretissimū sicut ecclie
 p̄uicorū seuerinū. et sibi
 metip̄ plus celestia desi-
 deras nō appetit: et cō-
 missioem necessitati. quō
 tēpus fuit sollicite mīl-
 trauit. Qua i re de sac-
 titatis ei⁹ merito certi: co-
 loniense ip̄m. deo auxi-
 liante felice fore credim⁹.

Quoroborata **lc. vii.**
 igit et bene stabi-
 lita dei grā coloniensi
 ecclia: sicut vir seuerin⁹
 dei opis indefessus. p̄ vi-
 sione admonet: ut bur-
 galense oppidū et p̄tes
 aquitanie. unde etiam cla-

rā traxisse fert⁹ origine.
 celestis lucis causa visita-
 re nō dubitaret. **Q**uō sta-
 ti cognita dei uolūate:
 licet iā senili gūaret eta-
 te: p̄ficē aggressus est.
Inter dū iter ager⁹: reue-
 latū est a dno b̄to aman-
 do. eiusde civitatis p̄suli.
 seuerinū magnifice sacra-
 tis ep̄m. uisitatu agitan-
 cos ciues aduenire: et se-
 ei cū cleri ip̄liq̄ cetib⁹ ob-
 uiare debere. **U**nde reple-
 tus gaudio vir dei cōgre-
 gacione fratru. plebēq̄
 subdita cōuocauit: et in
 occurſu b̄ti p̄ntificis. cū
 uenacione rebita p̄perauit.
Que mox ut appropia-
 uit: p̄or ip̄io noie. ne-
 lut p̄ reuelacione doctus
 fuerat. salutē curauit:
 p̄sequēte clero et uicente.
 b̄ndicōis q̄ uenit i noie
 d̄ni. **T**ūc leto cōstipat⁹
 utiq̄q̄ locus agmine.

ad etiam honorifice ci-
uitatis et ymnis deducit:
et consueta conuenientiu
fratru vota soluuntur.

Hi sane constat **lc. viii.**
sim⁹ xpi confessor ueluti
repueriscens. fidei. uirtutis
qz exempla. simul et docu-
menta. cunctis proposuit:
qz incredulos salubri cre-
dulitati restituit. erran-
tes ad ueritatis semitam
duxit. bene agentes. i
honoru opm pfectu fir-
mauit. **N**o pauca qz
miracula: i eade puia.
dñs p seruu suu opat⁹
e. **E**t qa ibi dissoluenda
corpis ei⁹ uicula. diui-
na pdestinauit sciencia.
subita uir dei grauatus
ifirmitate. conuocatis fra-
tr. pdixit se i eode loco
mortis debitū soluturū:
et locū sedis ppe corpali-
ter apli⁹ nō uisurū. **S**ic
qz sallim⁹ pōtifer. post

datā exhortacionē. et
bñdictionē. cunctis onul-
tus uirtutibz. qz pmet⁹
deus: cōsumato feliciter
uite p̄sentis cursu. iten-
tū supnis desiderijs. crea-
tori reddidit spm: coro-
nandus cū cōfessoribz suis.
imarcēssibili b̄ramio p
petue retribuciois. **T**ūc
uenabilis amād⁹ ep̄us.
cōueniente utriusqz sexus
innumerabili multitudie:
susceptū sanctissimū corp⁹
cū clericis. i ccripta hie
ecclie fecit honorabilit⁹

Sepeliri. **lc. noua.**
Ex illo tempe tātas
dñs uirtutes p bñ seue-
rini merita opari dig-
nat⁹ e: ut uideret inco-
lis fide mortu⁹ custodire.
quā uiu⁹ dicit recipat
se. **E**x qz unū insigne
miraculū explicabo: qd
ideo famosi⁹ pdicat⁹ cunctis:
qa cōmunis erat causa

7
salutis. Nam quodam tēpe.
cū ad annuale festiuita-
tis ei⁹ gaudiū. plebs to-
ci⁹ puīcie. religionis a-
more cōflueret: inopi-
nata gothorū rabies
cū exercitu copioso sup-
uenit. Cūq; se multi-
tudo que cōuenerat ier-
mem et resistendi inopē
cerneret: ad ei⁹ auxiliū
cōfugit. cui⁹ glōsa sol-
lēpnitas iuitauit. Nec
moza idem qui p̄datur⁹
quāti cedi sup̄esset hos-
tis aduenerat: incitis
sā seuerini īmenso ex-
ūtute dei pauore p̄ter-
ritus: fuga se tantūmō.
uel latibulis q̄bz q̄sq;
potuit saluare q̄siuit:
hysq; quos p̄dari vene-
rat cū oībz quos attu-
lerat preda fuit. Unde
factū est: ut oīpotenti
deo. ei⁹q; militi seuerino.
laudes aq̄tania tota re-

69
penderet: et sigulis erin-
te ānis. hac sollepnita-
te. cū donis et muncibz
copiosius frequētaet.
Et nos fratres kmī. p̄
modulo nrō. deo laudes.
et grānū actiones. ī hys
glōsissimū sui cōfessoris
seuerini sollepnis defera-
mus: ut qui illū ī scīs
suis mirabile p̄dicam⁹:
eisdē opitulātibz. nobis
eū fore p̄piciū sentiam⁹.
Tu autē dñe: miserere
nostri. *In festo presenta-
tionis b̄te marie. iāo. j.*

Presentacionem
virginis marie
p̄cipue reuerātes fr̄es
kmī. cui⁹ laudibz nunc
ilistim⁹: q̄ hodie quīte
ā grad⁹ ascendēs. a p̄nti-
bz in templo deo ē p̄ntā:
quātis sit ab oībz scīs ex-
tollēta honoībz. quātisq;
ab vniūsa ecclīa frequēta
ta laudibz. p̄ ut possum⁹

videm⁹. Nec est dei tem-
plū fōs lignat⁹ et porta
ī domo dñi clausa. **F**elic-
tē et omī laude dignū
sūa? quia sine hūano
scie celestē scō ptulit pa-
nē: et mūdo genuit sal-
uatorē. **O** q̄ b̄tā uirgo
q̄ sine cōtaminacione ul-
la: nobis pepit media-
nā. **F**elix iō uirgo? per
quā nrī gnīs repata ē
uita q̄ de celo dei suscep-
plē: et mūdo genuit libe-
torē. **N**ec enī uirgo mirabili
atq; ineffabili mō. et omī
rerū et hūi pepit saluato-

Huius **Re. Tu l. y**
igit uirgīs mēori-
a iter omīs scōs eo frequē-
agit: q̄ maiore apud deū
grāz iucisse credit. **D**asū
ē i ca ill. eue ifelicitatis
elogiū? de q̄ dī i dolore
p̄ies filiū: q̄ ista i leticia
pturrit dñm. **O** glōsa ma-
ria natus ē ex te q̄ fecit te.

Natus ē ex te q̄ moysi i ig-
ne flāme rubi apparuit.
Natus ē ex te: q̄ uirgā aa-
rou sine aq̄ germinare
fecit. et ex ea fr̄m pdux-
it. **E**x te natus ē q̄ pedibz
sup māe ābulauit? et
de sepulchro ut leo crex-
et i celis uictor ascēdit.
Natus ē ex te: cui⁹ vul-
tū desiderāt angeli p̄spi-
cē. **E**x te natus ē: q̄ i se-
credētibz uitā tribuit
sempiternā. **Tu l. iij.**

Quid dig⁹ km̄
refem⁹ i laudē
tā glōriose genitricis
dei: **S**i ad hęc nemo p̄to-
ueus uerit? uotis oibz
cessare nō debz q̄libz eā
p̄tor a laudibz: q̄uis
exple neq̄at qd̄ sentit.
Propterea km̄ it salutis
nrē i laudibz ē saluatoris.
hortor uos nolite cessare
a laudibz marie. **U**t i-
git ipi digni iuciam

in ei⁹ laudibz: a q⁹ h⁹ua
 na morlitas no debz cel
 sare: q⁹ h⁹ est q⁹ totius mu
 di repa⁹one optinuit.
 et salute om⁹ ipetuit.
 Ergo om⁹ g⁹etes plau
 dite manibz: qm⁹ d⁹s
 excelsus. rex magn⁹ su
 p⁹ om⁹ celos et sup⁹ oem
 tra⁹: ex hac uirg⁹ uasa
 dignatus e: et uisitae
 hunc mundu. **In la⁹ uirg⁹**
Atuenu⁹ igit⁹ fr⁹es k⁹m
 et coliteate: q⁹to deuo
 nois aff⁹u maria a no
 bis honozari uoluit:
 q⁹ totius boni pleitadiez
 i⁹ca posuit. **H**ec e quippe
 q⁹ prime matris dapna
 resolu⁹: et uoi⁹ p⁹dito ce
 tepa⁹oem adduxit. **Q**
 e q⁹ lo h⁹ uirgo ta sca ad
 qua uenire dignaret
 sp⁹s sa⁹s. ta sp⁹ciola
 ut ea sibi deus eligeret
 sp⁹ola: ta casta ut uirgo
 posset ee pu⁹. **A**d hac
 p⁹

sp⁹s sa⁹s desc⁹dit: hanc
 uirtus altissimi obubra
 uit: et ex ea potes uirtute
 xps egressus e. **Q**uid
 ergo nobili⁹ uice d⁹i:
 q⁹d spl⁹ididi⁹ ea. qua sple
 dor elegit paterne glie?
Quid castus ea: q⁹ corp⁹
 xpi sine cotagio⁹ corpis
 g⁹uauit? **S**ed q⁹d dicam
 bta uirgo cu⁹ de te q⁹q⁹d dic
 ero: minor est laus tua
 q⁹ dignitas tua meretur.

Uotis ergo **la⁹. v⁹**
 medullis cordi
 u⁹ et uotis oibz uenemur
 maria: ipa eni e apud
 deu aduocata ura. q⁹ no
 pt sustine repulla: q⁹
 apud deu iuenit gra⁹.
O uirgo bta sit tibi co
 passio sup⁹ afflictis. sit
 pius aff⁹us sup⁹ celoru
 peregrinus: et cu⁹ te sp
 letate aspicias. **F**letus
 uros ad deu y
 tas. **N**os eni
 ra

fletus quos nos ad deum
 ipsum precibus admittas

in terra

adhuc affligimur: et in carce
retinemur. Tu uero in
celestibus regnis placata es
vniuersis. Tu agnum quam
que prexit sequis: quoniam tu pu
uulum toties osculata es
in terris: quod postquam nasce
retur te matrem creauit.
ex qua uasa uoluit. Quam
ta fuit hec dignatio
ut crearet ex te quam cre
auit. portaret manibus
quas formauit: suggeret
tua ubera quam impleuit.

Sicut fratres karissimi toto
mentis affectu beatissime uirgi
nis uos incessanter com
mittamur: omnes eius pro
curia toto nisu imploremur
ut dum uos supplicia eam ob
sequo frequentamur in terris:
ipsa uos sedula prece comen
tare dignetur in celis.

Quod predest nobis eam impel
laturus: nisi etiam hu
ius exempla
s. Currem ergo

fratres karissimi ut qui eius festis
presentacionis interesse cupi
mus: ut utrumque uestimentis
iduti appareamus. Depre
mur ergo tantam uirginem: ut
ille qui ex ea natus est qui
mirabiliter homines creauit.
mirabilius que redemit.
soluat uos uincula pec
caminum: ut ad imperium
perpetue securitatis et pacis uos
introducere dignetur
Ihs xps dñs nr: qui est
benedictus in secula amen.

Item vij. S. mathij.
Iber generatio
nis ihesu christi: filij
dauid. filij abraham.
Abraham genuit isaac.
Isaac autem genuit ia
cob. Et ite. **Omnia beati gregorij pape**

Audistis fratres karissimi
dominice incar
nacionis ineffabile sa
cramentum: audistis ge
nealogiam beatissime
genitricis dei repacionis

interpellare uocibus et nisi etiam
humilitatis eius exempla tenet
omnes.

humane misterium.
 Quis querendum hic vi
 det. cur tot patrum un
 uersa series prout
 tunc in eorum solimodo
 duorum dauid et abra
 ha interpretor noster dicit
 esse filius. et non potius
 filius velle. vel filius obedi
 ul' ceterorum demerps
 in medio positorum?
 Sed hec questio fac
 le soluit: si promissio
 diuinitus facta utriusque
 recitetur. Abrahe qui
 de dictum est: in semine
 tuo benedicetur omnis
 tribus terre. Quod ex
 ponens apostolus ait.
 Non dicit in semine quasi
 in multis: sed in semine
 tuo uno quod est christus.
 Quia enim abraham
 adhuc in spuaio po
 situs ardidit: per gratiam
 est vocatus. **lco octa**

Dauid vero dauid
 est: de fratre veteris

tui ponam super sedem tuam.
 Quia igitur his du
 obus specialiter est promul
 sum: non inuenio vni
 cuiusque proprie filius
 dicitur esse christus. Sed
 illud inquirendum est cur
 dauid abrahe in christi ge
 neracione proponatur: cum
 abraham multo antequam
 tempore fuisse non dubitet.
 Si si factum ad utriusque
 promissionis modum stu
 diose recantur: non sine
 causa dauid fuisse
 prepositum inuenimus. Sed
 enim abrahe semel legi
 tur promissum: hoc da
 uid frequenti est polli
 citacione firmatum.
 Abrahe enim solimodo
 est dicitur: in semine tuo be
 nedicetur omnis gentes.
 Dauid vero per christi di
 a speciali quodam privilegio
 inuenit. qui plures de
 eo re-promissiones acce
 pit: sicut est illud in

psalmo. De frā vētris
tu ponā sup sedē tuā.
Et iterū. Semel iuravi
in scō meo si dauid iurē
ciar: semē ei⁹ iētānum
manebit. Iure g. abra
he in xpī gñacione p̄fert:
cui multiplicior ac p̄ hoc
oīno īmobilis promul
sio p̄rogatur **lō nona**
Tllud vō nō irōbiliter
quosdā mouē p̄t: cur
scūs euāgelista r̄phen
sibiles recepit solū iurō
mulieres: et in xpī ge
nealogia int̄ponē stu
diut. Hōis vero et
absq; ulla stradiōe
laudabiles silencio p̄
termittit. S; hoc id cir
co frā est ut dū r̄p̄
tor n̄r de p̄cōrib; esse
describit: p̄ p̄cōrib; de
celo ad terrā descendisse
credat. Descendit quippe
ut p̄cā urā ip̄e por
taret. Ascendit vō ut
diuinitatis sue nos

ptiapes facit: sicut
p̄ aplin dicitur. Qui
mortuus est p̄t p̄cā
urā: et resurrexit p̄t
iustificacōem urām.
Hinc est q; matheus
descendēdo p̄ salomo
nē. cui⁹ matrē cōci
piscendo dauid p̄cavit:
quadragita quinq; ge
neraciones enūmerat.
Cum lucas p̄ nathā
p̄ cui⁹ nomīs p̄pham
p̄cātū dauid dñs ex
p̄cavit: septuaginta
generaciones describit.
Per matheū quippe
signat⁹ quia id circo
dei filius ad nos p̄cō
res descendit: ut mor
talitatis n̄re p̄ticeps
fieret. Tu autē dñe?
De scā Anna lō p̄ma
Merito mater ge
nitricis dei. cui⁹
omnes p̄t hodie de
uotissīe solēnitatem
celebram⁹. anna dicit

9

id est gratia: quia gratia
 fuit plena. et omni
 laude digna. **E**x cuius
 hac illa scripta fuit de
 qua propheta loquitur dicens.
 Veritas de terra orta est.
Ex ipsa domus dauid
 fuit fabricata: per quam
 iherosolyma porta patet omnibus
 resecrata. **E**x hac igitur
 plenitudo gratie erat na-
 ta: gloria semper uirgo ma-
 ria. **Q**ue dedit celis
 gloria. tunc uero gratia:
 pacem hominibus repavit.
 fide quoque gentibus dilata-
 uit: finem uicibus et uia-
 um uirtutibus impoluit:
 vitam diuina et mo-
 ribus decorauit. **B**ed
 quod cuiusmodi? **N**am ut
 uerum fateamur. quicquam
 a nobis potest dici uel co-
 gitari: uerum est a **beate** laude
 et gloriose dei genitricis.
 Veritatem licet indigne
 tamen de eius intercessione glo-
 ria et pro anno ueneram

to confitentes: corde et
 animo christo canamus glori-
 am. in sacra sollempni-
 te beatissime anime marie
 preces genitricis dei ma-
 rie: non que a nobis sunt
 inuenta: sed que a sanctis patribus
 inuicem edita reuolen-
 tes **T**u autem **leo sancta**

Legimus in historiis
 duodecim tribuum
 israhel: annam ex bethlee
 durisse originem. **Q**uod non
 fortuitum: sed diuina gratia
 disponente. **N**am cum beth-
 leem domus patris signifi-
 cet. dignum erat. ut esset
 ex bethlee gente que signi-
 ficacione illa diffiniet.
Eta propter licet omnipo-
 tens deus uoluit. bea-
 tissima anna iherosolymam
 semine genuit: quod sancto
 doctore spiritu in bethleem
 grauium fecit: de quo factus
 est pater angelorum et ho-
 minum. uita et resurrex-
 tio mortuorum. **D**icitur et eadem

prudentia. vir ei? ioa-
chim ex nazareth ga-
lilee legitur mundus.
Nazareth cui interpretatur
mundicius? iochim
vō dñi patris: aua q̄
grā sicut dñi est. Ex
q̄bus in nazareth mo-
uitu angel: exorta est
vgo maria. de qua sine
semine viri scō spū
opante processit dei fili?
et dei sapiētia **lō t̄tia**

Ergo mulieres
scē vgiēs et vidue
die festū agētes celebri?
solēnitatē b̄tē anue
nuptiarū sacratissime?
ut steriles glonifcate:
matrū b̄tissime. Hinc
psalmi viduarū resouēt:
inde loēs et melodie
vginū d̄crepent. **Oēs**
ergo gratulem̄ in dño:
m̄i dei genitricis faulā-
tes: au? p̄tegām̄ sub
sidio. Exultate ī tāta
dñā vgiēs corde leta

būdo: v̄gineū cui vell?
hec edidit mūdo. Exul-
tate etiā vidue ī tāta
matrona que mariā
pepit: p̄ quā salutis est
f̄tā cognicio. Exultet
igitur mūdos uniuersus
ī tāto p̄ocauo. Ex ip̄a
nāq̄ processit vgo. ī qua
v̄bū caro f̄tū est: qd̄
c̄spaulū in cruce. tris
salutē reddidit. pacē
m̄t̄ āgelos et hoīes re-
formauit. Ideoq̄ dilāt
sunt letamū et dñi lau-
date: in hac celebri so-
lēnitatē m̄is genitricis
dñi nr̄i ih̄u xp̄i **lō quarta**

Gloriosa p̄ntis
d̄ici solēnitatem
qua b̄tā auua ad cel-
tūliuit palacia: iocū-
da deuocōe m̄ctis: lau-
dib: diuinis scā vene-
rat̄ etiā. Digne qd̄ et
iuste exultacōe uniuersa
f̄te dilcā dñi ad festa
ducat̄ paradysi: que in

11

tris celesti dulcedine.
 salate vite. mox honestate se exhibuit pado
 suum dei. Nostis kum:
 qa pado plus locus voluptatis et deliciaz di
 at. Huc loci dñs iha
 bitat: huc loci dñs lau
 dat. Laudat. ubi i canticis
 canticor: fidelē aiā allo
 quit dicens. Quā pulcra
 es et decora kum. In
 deliciaz ihabitatur: ubi
 diat. Deliciae mee sūt:
 esse cū filiis hoim. **lco**

De huius pado **quinta**
 amēitate euilla
 est illa vga aaron: q
 i tabernaculo posita iter
 cetās tbum iſrl vgas
 floruit. et amigdala
 giniavit. Floruit pla
 ne pacēto xpm: giniā
 uit amigdala. qū mlt
 ta scōz milia suo exē
 plo ad vite nouitate
 iuertit. In hoc pado
 lo. in hoc voluptatis

orto regio cultu cōlito.
 man? sapientie dei pñs
 erudit vas clau? vas
 honoris. vas celestis
 grē. ab etno vas pui
 cū: et impleuit illud
 mēlia bona et dferā
 et coagitata et supflu
 ente. Dñs em scs lup
 uer t i cā? et p adu
 illud ballamū tāta ci
 copia. tātaq; ci pleitu
 diue iufudit: ut copi
 olissime effluet artū

Uquaq; **lco sexta**
 idram? frēs kum
 quo ille pado? āua
 frāficauit. et q; egre
 gios frēs. pduxit. Ego
 inq; quali vitis frāfi
 caui suauitate odoris
 et flores mei frēs hono
 ris et honestatis. Q
 sūt hū flores huius vitis?
 n frēs vctris nre sallic
 mris? Biquide post sua
 uitate odoris salicet ge
 nitre dñi duos flores

ex se pducit? maria vi
delicet filiā deophe: et
alterā maria filia salo
mie. **H**ij flores fecerūt
fratru? quū maria deophe
pepit iacobū miorē q̄
dōs est frat̄ dñi: et sy
mone thadeū ex alpheo.

Alterā maria filia salo
mie pepit iacobū ma
iore: et iohāne euāge
listā ex zebedro. **I**sti sūt
frat̄s hōnis? quia hūc
psecuti sūt honore: q̄
clā sūt aū mūdi sti
tucōes: ut essēt sc̄i et i
madati ī sp̄cū dñi. **lō**

T **N** **pl** **ai** **a** **l** **e** **g** **i**? **l** **e** **p** **t** **i** **a**
gūa cōes ei? quis enar
tabit? **D**uas ī xpo ge
neraciōes legi? sed in
vōq̄ incōphense diu
tatis est vit? **P**rima
cōna: sc̄a t̄p̄alis. **P**rima
ex dō p̄e natitas n̄as
seruauit. sc̄a ex vōḡie
matre graciā sc̄iavit.
Illa maiestātē tenuit

diue substācie: ista loc
ctatē suscepit mortali
tatis hūane. **Q**uō enī
cō? hūanū cōphendē q̄
ve lingua valeat ex
plicare? quō nat? sūt xps
semp ex dō. aut quō imp
ex vōḡie? **V**ōq̄ natitas
ineffabilis: vōq̄ nūm.
q̄a est diuina. **H**eril
sime ergo sime illā sime
istā meus hūana p̄li
dēt. diat aī p̄pha. **G**ua
cōes ei? q̄s enarrabit **lō**

O **b** **t** **a** **a** **n** **a** **o** **c** **t** **a** **v** **a**
quis digue tibi
valeat n̄a gr̄az et
laudū p̄comia ipendē?
que uobis pepisti ma
riā vitā dulcediē et
spem ur̄am? **O** mar
sillia splēdidior cūis
astris? que uob̄ stellā
maris pepisti: qua nos
ī hoc mari magno et
spaciolo pducim̄ ad
portū salutis. **Q**ue
pulchrā ut lunā pepi

ti. qua i nocte mundi
huius illuamini? aurora
matutina. qua nos de
tenebris ad lucem pgre
dimini: electa ut sol qui
radijs ad vitanda et in
luminis claritate transi
dit. **O** dña mundo ce
lebris. p cuius ptu mu
ndus saluat? hoibz ul
ti amabilis. p cuius fran
huamini gen? reconciliat?
sao? vniuersis mribz. et
tato saoz ac melior qto
differeat? nome mris

Quæpisti **lco noua**
qui emi matru e
aliqui dcau a filij regis
et in mte regina angeloz.
mre mea es tu. tu me
genuisti. **Q**ui filiaz
eue aliqui dcau est in
munie? audie voce di
cētis sibi. ecce dapiēs
et paries filiu. hic est
magu? et fili? altiss
vocabit? **C**erte nec oai
lus vidit tale matre.

nec auris audiuit tale
filia. nec i cor hois al
cedit. q ppauit de? dili
gētibz se p fran utri sui
qui pcessit ex te. **T**u sola
fusti digna portare ta
le ac tanta: quale ac ip
ta. nec lingua angeloz
explicare valet aut hoim.
O dulce lignu padysi.
dulces frs. dulcia ferēs
pōtra? salua tuus mei
tis et interstioe. i die so
leuitatis et leticie pntē
catua: i tuis hodie co? laudibz
gregata. **T**u aut **de sac**
martibz Sixto felici
mo Agapito lco pma

Ex gestis bā laureāi uir
Quoniam deus uiles
supbia elat? roma
ni impiu ambiet: de
morte philippi dñi sui
impatoris tractare cepit.
Qui ipator cu filio suo
philippo eo ia tpe fide
xpi suscepit: et xpian?
effrs. ecclesia sublimae

plurimum ite debat. Cū
igitur nocte quāda in stratu
suo sub papilioe impa-
toris reclusus: deus latet
papilioe: itrouit: et
eū dormiēte uigilauit.
Audiēs hoc philippus
filius eius extimuit: et the-
saurū suū ac patris sui
bēto luxto ipse conuertit:
ut si ipm a deo iustitia
atigerit. thesaurū ipm
pauperibus erogaret. De-
us autē in ipso confirmatus
cepit xpianos crudelissime
persequi: persequens illos sine
mā aliā trucidari. Hac
persecutione multi martirū
conuertit: inter quos etiam
philippus iunior: corona-
tus est. **lō scā**
Dost hec deus de
thesauro dñi sui iniqui-
tate fecit: et putat est
ei bēto luxto: cū felix et
agapito dyacoibus. itaq̃
qui xpianū colēt: et impato-
ris thesauros hēt. **Dixit**

uō cū audisset. qd cesar
eū apprehēdit uisisset: con-
uocauit p̃sus et conforta-
uit eos: ne timores uic-
tisset ipiorū. Tūc deus
ipm in carcerē capi uul-
sit: donec per illata tor-
menta. et xpianū ne gac-
et thesauros perdat. Au-
diēs autē laurecia qd receperet
esset in carcerē scōs luxtus:
pergens ad eū dixit ei. Quo-
pergredis sine filio patris:
quo factos scōs sine mul-
tro peras. Tu nunq̃ sine
me sacrificiū offerre con-
sueueras. Qd in me dil-
plicuit p̃uitati tue:
nunq̃ degenerē me p̃bal-
ti. **Expire** etc. utrum pro
neū miltrū elegeris: au-
dimisti diuina languis
dispensatione: **lō t̃ia**
Qui bēto luxto dicit.
Nō ego te desero
fili uerq̃ delinquo: sed
maiora t̃ debet per fide
xpianū cōtinuā. Nos quasi

13

senes leuoris pugne
 cluui recipi? te at qli
 iuuenie maet gliolior
 de tyrauo triuph? post
 tribuu me seqris. sacdo
 te leuita. Inueni ergo ac
 ape thesauros eae: et
 qbz ti videt diuide. Tunc
 bts laurea? accipies the
 sauros eae? cepit p re
 gnoez qre ubi xpiani
 lateret: et vnuuq; p ut
 op? eat mustrabat. Bts
 vo lxt? ai ducet ad traui.
 et dictis ei? sciet nime?
 valeian? pfect? traerunt.
 ut sacrificatur? ad replu
 martis ducet: aut si
 nollet. ibide capite pium
 ret. Tunc bts laurea? ce
 pit p? eu clamaie diceb.
 Noli me delinque pr: qia
 thesauros tuos ia expē
 di. Tunc uulites audie
 tes thesauros. tenuerunt
 btm laureau? lxtu vo ai
 felialio et agapito ibi
 de decollauerit: octauo

vidius augusti. Tu. De
 sco doto epo et uire Ex
 gestis eius lectio pma

Sub ipatoe iulia
 no pall? est scs
 donat? artiu? eps. Q
 quonda? come deic? in
 titulo pastoris iuitit?
 a pignemo pbro crudit?
 est oi mūdana sapia ai
 iuliao ipatoe: i dina
 doctua maluet? a huili
 loz. Post q? at iulian?
 ipuū suplit: prem et ma
 tre donati gladio occidi
 iullit. Donat? vo fugit i
 opidu? artiuū? et susce
 pit cu qda? moch? auu
 gaudio uoie hilaius:
 et cepit ai eo habitae
 oib; dieb;. Quoz dno
 i abstinecia seruuit?
 uultiq; egrotans ad eo
 ueiebāt: et eoz orobus
 salui redibat. Erat ibi
 eps citatis uoie latius.
 q? scū dōtu dyaconum
 scētuit: et postuidū crā

ante bñdōez presbiterij

Deditur **lō** **lō**
Post obitū bñ sa-
tū dōt' i epū elcūs ē:
et licet reuētēs p̄uor?
Cū at die nullā quātā
celebrasset. et dyacon'
lāguēs dñi pp̄lo fēdēt:
idē dyacon' a pagais
ipullus cecidit: et calicē
sāu fregit. Vnde ip̄e val-
de cū pp̄lo tristis fuit: h̄
ei' cōsilia cōueniunt lōs
dōt' illico. Nā fraguēta
calias suscepit: et frā orōe
i forinā pristinā restau-
rauit. Quo ligno paul-
si pagani: fere octogita
baptisati sūt. Post hoc
q̄dracian' augustal' ip̄m.
cū hilario sibi p̄ntai
fecit: et ut dys inuolaret
p̄cepit. Cui dōt' ait. Hac
fiet dys tuus miser: q̄
uō credūt filii dei. Tūc
iat' q̄dracian': uellit ut
os ei' cū lapidibz tūdet.
Qui cū dñi ceter': i sp̄m

hilariū sup̄dā mōchi.
dōt' ep̄s dixit. Ego sep̄
hoc optau. Deinde iul-
lic hilariū expoliā et
extēdi i p̄uimēto: et
fustibz cedi. Qui cū cē-
t' euulit sp̄m. Hoc vi-
dēs q̄dracian' cōsul' est:
et uellit dōtū ep̄m i aut-
todia retudi **lō** **lō**

Tūc ceperūt ad eū
multi xp̄iani uenire
egrotates: ut a lāguoibz
suis curaret. Quos xp̄i
uōie inuocato curabat.
Eo tpe filia theodosij po-
tētillij pagani a dēmo
uocabat: q̄ hoīez dei dōtū
a uicil' q̄dracian' iā ab-
solutū. p̄ legatos ad se
uōtū. let' suscepit. Intro-
eūte at lō: dēmo exda-
mauit. P̄ce tonare. Qd
me pleq̄ris. Cui ille.
Ga inūde sp̄s ab illa.
At ille. Da m̄ iquit
tūlitū. quō curā: aut
quō uadā. Vnde eū sig-

14
S i te: a qua
ita tu cur.
Et habes tu
ade ad lōm tūi
ad lōm dñi ual
p̄p̄ uomas hōi.
it' dōt': duo
ita tūi: et ianue
iū. Audies itaq̄
q̄dracian' uiahi
p̄ cū dōdisset:
cū cū custodi
ut uulso p̄ fecit
ut tūcā. Cui'
dōtū: sepultū
sepultū sū hi
ut uicos ātāt'
ubi p̄cos dñs
m̄itēs opat' est
dōt' uōis sū. Tu
lōm et lōm
et q̄dracian' uiahi
lōm p̄na.
p̄uicil' uolēs
p̄at dyocletian'.
p̄uicil' tūmās a
cōsulat: om̄ uō'
p̄uicil' dōt' hōm

uū anas ī te: ex qua
 ignis cōtra me erit.
Qu scs. **Ecce** habes tū
 litū: vade ad locū tuū
 id est ad hēnuū vñ veit
 ti: nichilq; uocras hōi.
Ecce at demōe: duo
 ta est tota domi? et ianue
 dante sūt. Audies itaq;
 q̄dracianū q̄uta miabi
 lia xps p̄ eū oñdisset?
 itez misit eū ī custodi
 am: nec multo p̄ feat
 eū capite trūcati. **Qui**
 corp̄ a fidelib; sepulcū
 est. uix sepulcū sū hī
 laūū, p̄pe muros citatis
 aretūe: ubi p̄ eos dñs
 multas v̄tutes opat̄ est
 ad laudē noīs sūi. **Qu**
De s̄o Ciriaco et loais
aus. **Ex gestis martelli**
pape lectio p̄ma.
Maximianū volēs
 placē dyodetiāo.
 ut ī ei' noie terminas a
 solo edificat̄: omnes
 xp̄ianos ad laborem

76
 p̄pelles. alios ad lapides
 alios ad arenā fodiētā
 coegit. **Tūc** cralon q̄tā
 diues et potēs. victū eis
 ī afflictioe p̄ v̄ios xp̄ia
 uos anacū et siliniū
 largū et smaragdū m̄l
 trabat. **Qu**d audies scs
 martell' gauil' est: et q̄
 nacū et siliniū dyaces
 eme d̄stravit. **Qui** q̄tā
 die. cū huicis suis de
 ferret victū. q̄ m̄l tra
 bat cralon. a pagāis
 militib; detēti s̄t. et ad
 t̄binū ducti: q̄ eos in
 custodia publica retrū
 lit. **Postea** laudia' p̄tēs
 siliniū a maxiano sibi
 traditū. cū sc̄o latūno
 iussit ī eculeo leuāi: et
 flāmas ad latera poni.
Qui cū uēnis attrahēn
 t̄. fultrib; et sc̄orpiōib;
 celi s̄t. **Pedētes** at ī ecū
 leo: grās egerūt. **Tādē**
 via mineriana ducti
 s̄t: ibiq; capite trūcati.

Quos sepeliuit crason
cū iohē pb̄ro via sala
ria: t̄no klas decēbris **l̄ ij**

Quāq; de b̄to gria
co iā fca fuisset
obliuio: mlti ceā p̄cū
illuābāt: et iſtū la
uabāt. Tūc etiā arthe
mia dyodeciam filia
cepit a d̄no uo uigēri.
Patre uo iſtū d̄te ad
cā: clamauit d̄no p
cā. Nili uenit griaus
dyaconū uo c̄rā. Quē
cū rogallet p̄. iſtū ad
cā: et ait. In uoicē ihu
xp̄i p̄cipio t̄ iūm̄de l̄p̄s
exi. Qui r̄dit. Si uis
ut c̄rā da in uas qd̄
iſtū d̄ar. Qui dixit gri
acus. Si corp̄ meū: si
potes iſtū d̄te. Qui r̄dit.
In uas tuū iſtū d̄te non
poſſū: q̄a uindiq; ligua
tū est. Griaco at̄ uigē
te: d̄no clamaus c̄ruit.
Facto d̄no: arthemīa
baptisauit. Dyodecia

uq; griaui b̄u h̄re ce
pit: c̄q; d̄nū dedit.
Post mortē uo illius.
maxianū a fili? zelo
duct? p̄t̄ sororē suam.
uultit griaui i custodi
am retrudi: et die p̄c̄
sionis sue. uindū cathe
uſq; ligatū at̄ r̄dā a?
Trahi. **Tu l̄o ma**
tūc uenit ad eū b̄t̄
marcellus ep̄s d̄c̄s.
Pietati tue ſuggero.
Quae tructas ſeruos
d̄r? q̄ orāt p̄ republica
et regno tuo? Qui iat̄
uultit ep̄m̄ ſuſt̄b; cedi:
et a d̄p̄c̄i ei? expelli.
Carpalio at̄ uicario dix
it. Griacu ſaclegū q̄
caruūb; magias ſua
det hoīb; xp̄m̄ d̄fiteri.
quū ſis afflige tormētū:
ſi uo libanūa d̄is obtu
leit. Qui uultit ſc̄s d̄r
griaui largū ſmarag
dū et arſecianū ſibi
p̄t̄c̄ū. Quib; libare

15
uolētibus? p̄cepit pice
liquatā ī capite cyria
a infūdi: arceāianū
vō corā alijs ī cauleo
suspēdi. Qui cū diu
attrahēt̄ neruis. atq̄
unguibz radēt̄: et flā
uis ad ei' latea datū
diu urēt̄: emisit sp̄m.
post dies paucos iul
lit carpali' cyriacū la
cticiāe uolētē. ī catasta
extēdi. neruis attrahi.
et fustibz cedi. Deinde
iussu maxiani ip̄e et
oēs q̄ secū ī custodia
uicti erāt. capite trūca
ti sūt. Et ducti sūt cū eo
p̄miliau sexus nūo vi
gīa vii: et decollati via
salaria. Quorū corpa
b̄s iohes noctu colle
git deuoletio kl̄as a
p̄il: et b̄s marcellus
cū sc̄a lucina mat̄na.
p̄ dies octo eadē aro
matibz adiuit. Cūlla
ta sūt at̄ postea via hol

74
cēli. et ibi reuoluta: oc
tauo die augusti. Cū at̄
**In una feia infra octō
omniū sāctorū.** Ex l̄mōibz

H b̄a b̄nardi l̄o p̄ma
estiuitas om̄i sc̄oz
hodie celebrat̄: et dignū
est ut cū deuociōe cele
bret̄. Stenū si magna
videt̄ et est b̄a p̄e solē
nitas. seu b̄a sthepha
ni aut cuiuslibet cete
rorū: quāta ista ē q̄ nō
vni' t̄m̄is vniūsoz ē.
Verū nō ignoratis fr̄es
seculaibz moris esse ut
diebz festis festiua sibi
diuina parēt: et q̄to
fuerit solleūnitas cl̄ior.
tāto splēdidi' epulet̄.
Q̄d ergo? Nōne et hys
q̄ uicūt̄ ad cor cordis
deliciae sūt q̄rendē: et sp̄ua
libz sp̄ualia opanda:
p̄tea iā patū est diuini
um ur̄m fr̄es: iā cocta
sunt oīa: et epulandi
temp' aduenit **l̄o sc̄a**

Dignū est eū ut
aīa pri' saet.
q̄ her sine dubitacōe
et sine opacōe sit pot
or' p̄lecti cū scōz solle
nitates maīfestū sit
ad aīas magis q̄ ad
corpa p̄tine: et q̄ aīaz
st' aīe plus acceptet?
quippe naturali quada
eis cognacōe iūcte.
Quibz p̄tēa q̄ s̄a illi
opatiūt' apli' p̄tēa
magis desiderāt aīaz
bona. et pl' eaz refecti
onibz delcānt: qm̄ r̄ ipi
siles nob' erāt passibiles?
qm̄ et ipi pegrinacōis
hui' et exiliy misērabiles
deplorauēre molestias:
et ipi ḡue hui' corpis
on' et tūmē' sc̄i et tēp
tacoēs expti st' iūma **lc̄tia**

Nichil itaq; dubiū
quū ḡtior eis sit
et multo acceptabilior
illa festiuitas qua itē
dit' epulis aīaz: q̄ sit

ea q̄ celebrat' a sc̄laribz.
aurā carnis p̄ficiētibz
i' desiderijs. Verūtū v̄a
nob' aīaz p̄ais i' tra
deserta: et loco horron'
et vaste solitudis. V̄a
nob' sub sole sp̄ntal'
ab' ubi nichil aliud
est n̄ labor et dolor et
afflicto sp̄s. Sed sc̄o
q̄s dixit: petite r̄ acci
petis. Et illud. Si vol
cū sitis mali uolitis bo
na data dāe filiis v̄ris?
q̄tomagis p̄r de celis
dabit sp̄m bonū petē
tibz se. **In alia sc̄ia** In

Necōe s̄uōe **lō p̄ma**
Qu ignoro q̄
obuixē tota hac nocte
petieris medicātes vob'
dari panē de celo uiuū:
nō eū q̄ corp' corrobo
rat: s̄ qui cōfirmat cor
hoīs. **Mā** diuinas q̄tē
nō ausus s̄ū dicē: sed
medica s̄ūm' i' p̄bēta
dei uiuētes. **Medica i' q̄**

iacētes ante ianuā
regis p̄diuitis vlcibus
pleui: et cupiētes sa-
turan p̄mo et sustē-
tan de mias q̄ cadūt
de mēsa d̄nōy n̄rōy
quoz celebram̄ hodie
solēnitatem: qm̄ de-
licijs affluūt: et mē-
surā accipiūt bonā
et fertā et sup̄ellu-

Quentem. **lō s̄c̄a**
Confidim̄ autē
qm̄ eū qui det vobis.
Chaos enī magnū ē
et distācia ei⁹ multa
numis int̄ liberalitatē
et benignitatē dei: et
auari diuitis crudelita-
tē. p̄tra dedit hodie
p̄ n̄r. p̄m̄ eū n̄rāz
p̄m̄ esse n̄rē est etiā
miserōz: dedit inq̄ vo-
bis panē de celo, et aba-
na ī abūdācia. Quoz
quidē ego sū coqu⁹: aīa
mea coquina est. Vnde
ad p̄parāta fercula v̄ra

78
cōcaluit cor meū intra
me: et ī meditatōe mea
ignis exaruit. Ille siue
dubio q̄ d̄s ihs iulit
ī terra: et voluit vehemē-
ter accidī. Nam sp̄ualē
abū et coquā et ignē.
habē n̄rē est sp̄ualē.

Sup̄est iā ut **lō s̄c̄a**
distribua q̄ p̄pa-
ur: vos at̄ d̄ditate pot̄?
tantē d̄m̄: q̄ multz dis-
tribuētē. Ego enī q̄tū
in me est nichil aliud
sū q̄ cōseru⁹ v̄z: qui vob̄
p̄ter et n̄. sicut et ip̄e
d̄s nouit mēdico p̄az
de celo et alimonia vite.
p̄tra nec ego vob̄ h̄ p̄
vester ip̄e ē q̄ dat vob̄
panē de celo viuūt: ip̄e
vos pascit: et opibz et
sermonibz: etiā et carne
fily sui. q̄ ē v̄c̄ abz. Nā
et de opibz lego. Meis
ab⁹ est: ut faciā volūta-
tē p̄ris mei. Et de verbō:
qm̄ nō ī solo pane viuūt

homo: s̄ i oī verbo qd̄
p̄cedit de ore dei. Ergo nūc
quidē abari habe' factis
et verbis: post hoc
etiā illibatū dūia cor
poris sacramētū i alta
ris mēta sacrosā ip̄o
ppiao p̄ceptū. **In alia**
feia Sino t̄ius b̄a b̄n l̄c p̄ma

Ouia oīm sc̄oz
festiua hodie
celebram' dilectissī oīq̄
dignissima deuocione
memoria: opep̄cū pu
to de cōi eoz felicitate i
qua b̄a iā t̄q̄e p̄fruit̄
et futūa quā p̄sto lat̄
s̄lūmatioe adiuuāte
sp̄s̄cō sermone facē car
tati v̄e: ita sane ut nō
opinious p̄p̄e diecturas
s̄ diuinoz libroz sequar
auctoritatē: ne p̄phetare
videar de corde meo: sed
iutar quo ad potēō testi
monys sc̄pturaz. Er̄t c̄i
adiuuāte d̄no triplex
hui' sermonis utilitas:

q̄tiu' agnita ul' ex p̄te
aliq̄ felia retribuōe
sc̄oz: abūtiacōe deic̄p̄
sollicitudinē ip̄oz iherre
vestigis. ac feruētiore
desiderio ad eoz suspirac
coloria. p̄p̄cōi q̄ deuo
cōe eozūte uos iuētāe
p̄ocuiys studeā. **l̄o sc̄a**

Fidelis q̄ppe seruo
et oī acceptōe dig
uus: ut quos solleū
veneracōe p̄sequi. mā
sili iūlacōe sc̄m' quos
b̄ssimos p̄dicam' ad
eoz b̄itudinē tota au
ditate curram'. quozū
delcām' p̄cuiys eoz p̄o
cuiys subleuem'. Nec
sane parū iuēt̄ iustru
tuola mēoria festiua sc̄oz.
languorē teporē emozēz
depellēs: cū eoz iustellioe
uiuēt̄ infirmitas v̄a:
s̄lūmatioe b̄itudis exa
tet̄ negli gētia v̄a: ig
norāciāq̄ v̄a ip̄oz eru
diat̄ exēplis. **l̄o sc̄a**

Propterea cum profuerit vobis
 eruditos ad iuu-
 randa cordis vestigia hodi-
 crina sancti euangelii locue-
 et ipsi domini sermone non
 dubitate. erecta autem oculos
 vestros iuuuiri scala. per quam
 vniuersus quem hodie venie-
 ramus cordis chorus ascendit:
 nec ignoratis imploratis
 eorum suffragiis totum pau-
 lonium noctis et diei huius
 gloria deuotione tempus ex-
 pensum: iam de eorum felicitate
 te loquar vel exiguum aliquid
 acceptabo quod donauerit
 ipse qui glorificat iam et mag-
 nificat. quos vocauit
 pius et iustificauit. Regi
 in propheta. Conuertere anima
 mea in misericordiam tuam: quia
 dominus benefecit tibi: quia
 cepit animam meam de
 morte: oculos meos a la-
 crimis. pedes meos a lap-
 su. Et in alio psalmo.
 Anima mea sicut passer
 cepta est: de laqueo venarum.

In alia feria Ex corde **leo prima**
Tam vero consummato mili-
 tate tunc gaudium hinc sci-
 entiam in spiritu suo: tunc
 adueniat dies illa qua
 gaudium habitum sunt etiam
 in corpore suo. Sic enim ha-
 bentur in psalmo. Dignatum
 est super nos lumen vultus
 tui domine: dedisti letitiam in
 corde meo. **Vnde:** Plene
 ex his que sequuntur. A fructu
 frumenti vini et olei sui.
 Audiuit et huiusmodi
 anima voce dicentis. Date ei
 de fructu manuum suarum: et
 laudet eam in portis opa-
 rum. **Vnde** iohannes scribitur
 in apocalypsi: quoniam beati
 mortui qui in domino mor-
 tuuntur. **Quare** beati? **Anno**
 cum iam dicit spiritus: ut reuertantur
Tam laboribus suis. **leo**
Vnde et in psalmo **ij**
 de quo paulo ante loquiba-
 mur eis que super posuimus
 verbis adiunctum est. In
 pace in idipsum: dominum

et regescaim. Et de opibz
habent in apocalipsi.
Opa eni illoz sequunt
illos. Ad qd vo sequunt
uisi ut multiplicet a frui
eorz: et accipietes de frui
manuu suaz saguunt
vituli quos ex pphetico
testimonio ai edificabunt
muri iherlm sup altare no
uini iponctos. Interi
qppe sub altari eos esse
et no sup. ipe nos docet
cui testimoniu credibile fac
tu est uis: qui ut scribit
in apocalipsi. sub altari
ipso eoz etia voces audiuit.

Ad huc ergo leo tria
signatu est sup
eos lumine vultu diuina. Et
licet no plena. huc tu le
ticia i corde suo: donec ve
niat dies illa qua imple
bit eos leticia cu vultu suo.
Interi inquit dicitur aie
ille i regem sua: donec
veniat illa dies qua intro
ire merent in regem dnu.

Adhuc laudat eos i por
tis opa sua: donec veniat
cu erit vniuersa laus a deo.
Videtur frs qta e vniuersa
scriptura: q vno sensu.
et eisdem pene verbis de bea
tudine loquat aiaz. Ia vo
uenio ex nobis pna ali
q regem aut leticia sus
picat eoz q ab oi molestia
penit liberi retrogitat
anos suos i dulcedie aie
sue: letat p diebz qbus
humiliati st ams quibus
vident mala: cu iocunda
admiracoe considerat pida
que euaserunt. labores quos
ptulerunt. certamina q vicerunt:
et p hys oibz certa et in
dubitata fide expectat be
ata spem et aductu gle
magu dei et saluatoris
sui: q resuscitabit et refor
mabit corpa eoz figuram
iprii corporis claudat.

Quia infra octo. i. code
Sermoe. leo pna
Quia est felicitas

scōz. q̄ iūiēla leticia? q̄
 iūiūū cōplia gaudio. de
 recordacōe trāfacte v̄tutū.
 de p̄ntis q̄ctis exhibitōe.
 de c̄ta exp̄ctiōne future
 cōsumacōis exultāt. Nā
 de futūa illa cōsumacōe
 habem̄ vocē illoz ī fine
 psalūi quārū. Dicūt ei
 singule aīe quibz datū ē
 iā ad hāc regem p̄uenire.
 In pace ī idip̄m dormiā
 et req̄sca: qm̄ tu dñe sin
 gularit̄ in spe cōstituisti
 me. Singularit̄ in cōp̄ ī spe:
 nō inē spem et metū? ubi
 p̄us nō sine sollicitudinē
 et anxietate plurima fluct

Suabāt. **lō cōdā**
 Sic et de p̄nti scōz
 neque habem̄ ī alio psal
 uo sc̄ptū. Souentē aīa
 mea in regem tuā: quia
 dñs b̄nfeac̄ t̄i. Venie in cōp̄
 feat: q̄uis nedū opt̄e.
 Deūqz audi q̄ bene. Nā
 eripuit aīaz meā de mor
 te. oculos meos a lacrimis.

80
 pedes meos a lapsu: idē
 a p̄cto oī. et a p̄cti pena? a
 tione et p̄cto reatēdi pe
 nit̄ lib̄cauit. Hoc ē sua
 uillim̄ aīe strati: quod
 nullis iā lauet aut riget
 lacrimis? qm̄ absterget de
 oēm lacrimā ab oculis ei?
 Hoc cubile ī quo nō iā
 op̄ugit. nec d̄nt̄ ī erup
 ua sua dū cōfigit̄ spina:
 exijt ei de terra illa que
 spinas et c̄bulos ḡm̄abat.
 Hoc plane strati aīe qd̄
 m̄ime iā v̄lat̄ ī infirmi
 tate ei? qm̄ v̄uūsa q̄ in
 firmitatis ei? erat p̄iter

Herālicrūt. **lō cōdā**
 et est in cōp̄ suauis
 s̄ia aīe et saluberr̄ia req̄
 es: cōlōa m̄ūda q̄eta secūa.
 Sic ergo b̄tē aīe cūlātra.
 cōlōe s̄ue p̄ntas: sic ca
 pitale trāquillitas? sic
 optōriū ei? secūitas: ut ī
 hoc it̄erī strati dormiat
 delectabil̄ felicit̄ req̄sca.
 Jam vō de recordacōe t̄is

acte. vniuersis habes i psal
a. inno ceteris vultu tuo.
manifeste verba cor q̄ lu
pi q̄q̄ diuinauorau. Sou
litrāt eī 7 multa cū auiua
cōc cogitat a quibz la
q̄is. q̄tisue p̄dis diuio
meruerūt auxilio libēari:
et exultātes i dno dicūt.
Nisi q̄a dñs eēt i nobis
dicat nūc isrl: nisi q̄a dñs
eēt i nobis. Cū exurge
rēt hōes in nos: forte vi
uos deglutisset nos. Tor
rentē p̄tūliuit aīa n̄ra:
forsitā p̄trāsisset aīa n̄ra
aq̄ itollecabile. **B**ndict̄
dñs: q̄ nō dedit nos in
captionē detibz eoz. **lco q̄ta**

Sed et her vba que
iā tpe sue resoluca
onis iustate loquebatur
ap̄lus. de eo i quo n̄c feli
cit̄ reuelat stratu p̄lūpta
videt̄: et nūc ei meli' cō
uenie. Nūc eī iā letare
loq̄t̄. Bonū c̄tāuē c̄tāu
c̄tūm d̄lūmāu fide serua

ui: de reliquo reposita est
in corona iusticie: quā
reddet iū dñs i illū diē
iust' iudex. **H**ec s̄ dico
vobz fr̄es. her nō s̄ vniū
sa scōz negocia: hic sōū
hic abz eoz. Et p̄pt̄a vo
luit spūst̄ais scribi vba
ea q̄ p̄tulim' ceteraqz lilia:
ut ex hys aliq̄tū' inotet̄
cēt nobis stat' eoz. **lco quinta**

Longe alit' afficiūt
i huiusmodi cogi
tationibz: aīe scōz 7 multo ap̄li'
delcāt̄: q̄ n̄ra aut cogita
tio cape aut explicāe q̄at
oratio. **A**udi deniqz quō
laboret p̄pheta inculcās
et multiplicās vba: nec sic
tū digne magnificāe va
lens qd̄ iūdit. **Q**uā maḡ
iquit multatudo dulcedis
tue dñe: quā abscondisti
timētibz te. **Q**uid tū ad
didit? **P**rotesti eis q̄ spe
rāt in te: in cōsp̄ai filio
Erū hōim. **lco sexta**
Et ergo multitudo

dulcedis q̄ abscondita ē
 magna quiete. et mag
 na valte: uerdū tū p̄fā.
 qm̄ ī māifesto p̄fiatur
 et nō ī abscondito: qm̄ nō
 sub altari req̄scēt sc̄i.
 s̄ sup̄ tronos tanq̄ iudi
 ces residebūt. Ad req̄em
 ā exire a corpibz aīc sc̄e
 p̄tū aduūtū: ad glo
 riā regni nō ita. Ne ex
 p̄tāt iusti aīc p̄pheta
 dū adhuc detinet̄ in cor
 pis hui⁹ custodia donec
 tribuas michi. Et vox
 diua ad aīas sc̄as corpū
 suoz resurrectōem flagi
 tātes. Sustinete modicū
 tēpus donec impleat̄ n̄is
 fr̄m uestroz. **In octauia**
 Sino dū albiui uel al
 ciuii sc̄dm̄ q̄l̄ta. Et nōn
 dū q̄ hec lōes nō s̄ sup̄te
 ex cōte s̄mōe sc̄dm̄ d̄tū
 aīoz ip̄i s̄mōis s̄ sc̄dm̄
 q̄ d̄gnē uidebat̄ s̄ extrac

Hodie dilectissimi
 te lōes sc̄ptes **sc̄ p̄ma**

oīm sc̄oz sub vni⁹ solle
 uitatis leticia celebrau⁹
 festiuitatē: quos terra
 editos p̄aolus xpi lau
 guis gratuita pietate
 ad celestia euōuit. **Q̄**
 loactate celū exultat̄?
 quoz patrocinijs terra
 letatur: quoz triumphis
 eccl̄a sc̄a coronat̄. **O** uē
 b̄ta uir eccl̄a. quā sic
 honor diue dignōis illū
 at̄: quā uicē tū glōsū
 n̄m sāguis exornat̄:
 quā inuolate cōfessionis
 cādita iduit uirginitas.
Floribz c̄ uer rose uet li
 lia desūt. Certēt n̄c km̄
 singuli. utriusq̄ honoris
 c̄plissias accipe coronas
 dignitatis: uel de uirgita
 te cāditas: uel de passioe
 purpureas. In celestibz
 castris pax et acies h̄nt
 flores suos: quibz mili
 tes xpi coronat̄. Dei ē
 iestabil' et imēsa boni
 tas eccl̄a hoc. ut labor

preuidit.

quidē tpus et agōnis
nō cōtēdēt: nec longū
facēt aut cōiū h̄ breue.
et ut ita dicā uōmē
tanēū: ut et ī hac bre
ui et exigua vita ago
nes essent et labores?
in illa vō q̄ etna est co
roue et p̄mia incitor
sine fine durarēt: ut la
bores quidē cito finirēt.
incitor vō p̄mia sine
fine manerēt: ut post
mūdi hui⁹ tenebras vi
suri essēt cadidissimā
luce: et accepturi ma
iore p̄ passionū cūctaz
arbitatib; b̄titudinē.
testate hoc idē ap̄lo q̄
ait. Non s̄ odigne
passiones hui⁹ t̄pis: ad
supuētūā glām que
reuelabit ī nob. **lco sc̄a**

O q̄ leto sinu de p̄
ho reitētes c̄tas
illa celestis extipit: de
holste p̄strato trophe
ū ferētib; occit. Cuiu

trūphātib; uiris et sc̄ie
uēiunt: que cū sc̄o ser
u q̄ uicēt: et genuata
glā milicie v̄gines cū
pueris teneros ānos v̄
tutib; t̄scedēt. **S** et
cetera fidelū turba au
le p̄petue regnā itrat:
qui sinceritate fidei. iō
cūllis p̄ceptor celestū
disciplinis vnica pace
obseruauerūt. Ergo uir
firs agite: aggrediam̄
iter uite: reitām ad c̄
tate celestē ī qua sc̄pti
sum⁹ et aues tereti. Nō
sum⁹ hospites et aduene:
h̄ sum⁹ aues sc̄oz et do
mestici dei et ec̄ā filij:
cohetes aut xpi. **lco sc̄a**

Hui⁹ uob vrb̄ ianu
as ap̄iet fortitudo:
et fiducia latū p̄bebit
igressū. Considem⁹ ergo
iudiciā vrb̄ illi⁹ felicitate:
ī c̄ptū cōsiderare possi
bile est. Ut ei v̄ est:
c̄phendē nullus sino

sufficiat. Dicit de ea in
 quoda loco sic: qd au fu
 giet ibi dolor et tristitia
 et gemitus. Quid hac vi
 ta beati? ubi no e pau
 ptatis met. no egtudis
 umbecillitas. Nemo
 ledit. ualcat uemo. iuu
 det neo. cupiditas ulla
 exardescit: nullu abide
 sideriu. nullu honoris
 pullat aut ptatis abi
 tio: nullus ibi diaboli
 met: insidie demonu
 nulle. terror gehene p
 cul. Ibi mors neq corpus
 neq aie erit: s imorta
 litatis uune vita ioai

Nda. **Tu lo quarta**
 ulla eie tuc usq
 discordia: s aucta plona
 aucta iucuetia: qa eie
 oim scoz una concordia.
 Pax aucta et letitia co
 tuet: tiquilla s oia
 et qeta: atq iugis sple
 dor. no iste qui nuc est:
 s tato clarior qto felia

or: qa ciuitas illa ut
 legit no egebit luce sol
 et lune: s de ops illuina
 bit ea. et lucina a est
 agu: ubi sa fulgebunt
 ut stelle i ppetuas etu
 tates: et sicut splendo
 firmameti qui ad iusti
 cia erudiuit multos. Qua
 ppter nox ibi nulla. nllie
 tibre. coactus nubiu
 nullus: nec frigoris lue
 ardoris aspitias ulla:
 s talis eie queta rez te
 pies. qua nec oculus
 vidit nec auris audiuit
 nec i cor hois ascedit.
 nisi illoz q ea digni p
 trui inueniut: quoz noia
 scpta sut in libro vite.

Non est lo quinta
 senect' ibi. nec
 senectutis miseria: du
 oes occurrut i viru ptra.
 in meliura etatis pleitu
 dis xpi. Verz sup hec
 oia e solocian angeloz t
 archangeloz cetibz: thro

uis etiā et diuātibz
pūcipatibz et ptatibz
diuīq; celestiu supnar
q; vūitū otubūis pfrui?
et itūeri agnūa scōz splē

Vidit' hūcūbz iūcātia.

pūarchaz fide fulgē
na. pphaz spe letātia.
aploz glā in duodecū tū
bz isrl. orbē iudicātia.
martirū purpureis vic
torie coronis lucētia. v
gūū q; choros cadētia
scāta gestātes inspice.

De rege at' **lō sexta**

q' hoz agnūū
medius relidet. dicē vox
nulla suffiaet. Effugit
ā oēm sinouē: atq; oēm
sensū hūane mētis ex
cedit det' illud. illa pul
chritudo. illa vū' illa
glā. illa magnificētia.
illa maiestas. Ultra
cū oēm scōz est glām.
ipi' iestūabile adipūa
cōspāū: et splēdoē ma
iestatis ei' irradiari.

Si ei cotidie oportet
uos tormēta pferre. si
ipām gehēnā pūo tpe
colleat: ut xpūū videre
possem' i glā venētē.
et scōz ei' uūio sociari?
uoue cat dignū pati
ōe qd' mestū est. ut tate
bouitatis glorie ptiapē

Quā hācū? **lō septia**

Que cit illa frēs
kūū iustoz gloria. q'
magna scōz letātia: cū
vnaquēq; facies fulge
bit ut sol. cū ordiūbz
distictis pplū suū dūs
i regno pūis suū cepit re
cēscere. et meritis atq;
opibz singuloz pūia
pūilla restitūe. pūicūis
celestia p tūalibz scūpi
tūa p modias magna
pūat. adducē scōs i vi
lionē patūe glē. et facē
i celestibz dūtere. ut sit
de' oīa i oībz. cūitatē
suis amatoribz et iūor
talitatē largi. ad quā

cos sanguis sui vindi-
 catione repavit. tunc ad
 paradysum redire et regnum
 celorum in fide et veritate
 sue pollicitationis aperire.
 Hec herent firmiter sensu-
 bus vestris: hec intelligat
 plena fide: hec toto cor-
 de diligat: hec intentione
 tuam operum magnanimitate
 accipiat. Hec posita est
 in preteritis factis: quia reg-
 num celorum vni parat. Hec
 ista o homo id est regnum
 celorum aliud non querit pro
 animam: nisi te ipsum. Tu va-
 let. quantum es. Tu te da: et
 habebis illud. Sed tur-
 bans te peris: Christus semet
 ipsum dedit: ut acciperet te
 regnum deo patri. Ita et tu
 te ipsum da ut sis regnum
 eius: ac non regnet perperam
 in mortali corpore. h. spiritus
 in acquisitione vite. **lco octa**

Ad hanc ergo saluta-
 rium operum delectet
 aurem palmarum: quicquid de

sidat hinc prima repul-
 sa. **Libet** ac prompte citemus
 oes in agone iusticie: deo
 et christo expectate curramus:
 et qui seculo et mundo maiore
 iam esse cepimus: cursum vestrum
 nulla seculi et mundi cupi-
 ditate retardemus. Sic
 expeditos et sic celeres in
 hoc operis agone curretes
 dies vos ultimum inuenit:
 nusquam dominus incerti ac perit
 decit remunerator. Qui
 coronam in preteritis perperam
 ream pro passione donabit:
 ipse in pace vicentibus pro
 iusticie meritis dabit et
 caditatem. Nam ut abra-
 ham ut ysaac ut iacob
 oculi sunt: et tunc fidei et iusticie
 meritis honorati sunt pa-
 triarchas primum esse me-
 ruerunt. Ad quorum congre-
 gatur communium quisquis
 fidelis et iustus ac lauda-
 bilis inuenit. Memores
 esse debemus voluntate
 nos non vestram sed dei facere

tebe: q̄a qui fecit ei volū
tatē. manebit iētū quō
et ille manet iētūm.

Quappter hūm mēte
integra pati ad oēm vo
lūtate dei lūm: cōseruā
tes fortit mādata dūca.
ne aliqd̄ exemplū bonoz
frōz desit i uobis. Hec
st̄ eū vestigia q̄ uobis
sā quiq; reuētes ip̄i
am reliquūt: ut illoz
semitis inherētes sequā

Qet gaudia. **lō nona**
ur nō p̄p̄am et
cūm: ut ad patriā
urām venie et p̄ntes
salutae possim: Mag
nus illic nos caroz nūis
expectat: p̄cutū. fr̄m
filioz frequēs nos et co
piosa turba delidat:
iā de sua icolumitate
secūa. adhuc de urā la
lute sollicita. Ad eozū
fr̄s oplexū et oplexū ve
nire. q̄ta et illis t̄ nob
in cōe leticia est: qual

illic celestū voluptas:
conseruoz loactate ex
pectatū. q̄ lūma et p̄
petua exultatio. Illic
aploz glōsus chorus.
illic p̄phaz exultatū
nūis iulignis gaudet:
illic p̄plis iuimēabil
nūm ob c̄tamiū vic
toriā coronat̄ ep̄udiat:
illic cōfelloz fortitudo
letat: illic etiā clāstia
ūginū turba exultat.

Sz et illoz remunēatio
ceuset: qui p̄cepta dūca
lūates ad celestes the
zaurus terrena patriō
nia trāstulerūt. Ad hos
dilāstium tota audita
te p̄p̄m: ut cū his ato
esse. et ato ad xp̄m puc
nie nos cōtigat optem:
cūq; hui' itūcis dūcem
habeam: salutis aūto
re. lucas p̄ncipē. letiae
largitore: qui viuit et
regnat de' in sc̄a sc̄oz
Amen. Tu at.

In festo sancti Quiriaci martiris lco pma.

Tullianus impator
iherosolimā veniē
audientibz ibidem
famā venerabilis
quiriaci iherosolime
ciuitatis epi. fecit
cū capi et cum pūta
ri. Quē sic alloq̄t.
Quis tu dixeris.
Rōdit quiriacus.
A parietibz iudas
nomē accepit. sed
postq̄ misert' est
mei dñs ih̄s xp̄s.
ut lauiacū regene
racōis acciperem.
venerabilis regina
helenā quiriaci me
appellari p̄cepit.
Audiens autē iuli
anus ip̄m esse xp̄ia
nū. ait. Vnū de duo
bus elige mox tibi.
aut honorē ut nig
no deo ioui sacrifi
ces: aut dira tormē

ta subibis. Tūc quac
aut illi. Quac tū ca
nis auare cū diuina
misericōe piis facis
xp̄ian'. nūc vō apo
stata fact'. tāta lac
mēta dāilcasti in
dign'. et te eterne
mortis filiū deputa
sti. Restat igit' tibi.
ut quō auctores dei
psequeris. et ad pūte
mortē p̄trahis. te pe
tūa exspectat supli
cia. ut has in iferno
demonū p̄da. Julian'
hec audies detibz in
illū frētens. iussit ma
nū ei dexterā abscidi.
dicens. Tu garrule in
ctua tormēta p̄mitti.
q̄ sectā tuā a p̄uicia
cognouit et excolit. et
nichil in p̄fuit vnq̄.
et ideo nō inuēto tali
crinabeis tormēto.

Hec aut **lectio secūda.**
man' abscidet'.

quia frequētius cū ea
scribens ep̄las. p̄ quas
multos a sacrificio deorū
retraxisti. **Cū** quīnāc.
O totius boni ignare.
quātū bonū nūc opa
tus es in me. **Nō** enī
ego ignoro. quia p̄ulsq̄
agnoscatē deū vīvū et
verū in celis creatore.
etiā etiā scribens ad sy
nagogas iudeorū. ut
nemo credet in crucifixū
iū. **Sed** nūc scādaliū
corpis mei ablādis:
ut vitā etiā in sp̄a
res. sicut scriptū est.
Melius ē ut peccat
vnu ex mēbris tuis:
q̄ ut totū corpus mit
tat̄ in gehēnā ignis.
Iulianus hęc audiens.
iussit eū in terrā deorū
sū extēdi. oriq; forape
fenea distracto. feruētī
plūbo potan usq; dū
oīa interiora ei vident̄
incēdio flagran. **Cūq;**

iā p̄tulisset quasi die
horē: et xpi martir ab
oībus estunaret extit.
erexit se cūctis stupen
tibz et expālis ī celum
manibz. laudauit crea
toře et liberatoře sūū.
Quo viso ille iustit
carnifex iulianus hęcme
bat in eū vehemētius.
et iussit eū extēdi sup
cratē ferreā ignitā de
sūbtis iuncto statēti
sale et adipe. **lō tertia.**

At corpus iterea
p̄cua aelctē car
dinabat̄ desip. ita ut
vidēt ventrē igne tabet
tē et dorsū unguis cup
tū peuit̄ defice. **Quid**
plura. **Martir** xpi
iterea ita in medio ignis
laudes usq; q̄q; iūctas
psoluit dno: nec adleta
tū iustionē aliquā sent
ebat: quē diuina cleuē
na q̄li intactū serua
bat. **Iudex** vōcō ī hys oībz

23

ia admodum confiliis:
 et quod amplius facere
 possit ignorat. Adicit
 tamen mitte sanctum dei mures
 in feruientem cacabum.
 oleo. igne et sulphure
 repletum: ut uel sic infeli-
 ce effundat vitam. Et ad-
 huc dei sanctus per christi gratiam
 omnia tormeta euadere me-
 nit illesus. Tunc spiritu
 lator assistens: letale
 uuln' martiri de macera
 tedit in pectus: quo glo-
 riosa anima ad christum
 migravit. Tu autem: *3.*

In festo corone dñi. l. j.
Ex libro quodam de corō.

Du uiret dñi.
 orthodoxorum quod spi-
 ram: si uocata corone
 dñice sollempnitas. di-
 em huc expectat in lau-
 dibus receptoris. Na
 et si hec corona capi-
 ti receptoris ad penam
 et ludibrium in die pa-
 rasceus fuit applica-

ta: tamen quia illa di-
 ces. non est gaudij hinc
 uoris. quia membra compa-
 ratur capiti. Differt
 iterum hec gratulabu-
 da festiuitas: in qua re-
 colliguntur salutis uite
 messum. de spumaz se-
 mine ppagata. *¶* Hinc
 etenim modo delectio ca-
 pitis obtinuit ueniam
 et gratiam corpori: et paul-
 lo uentis. solidata sunt
 membra. *¶* Synagoga
 siquidem mater christi secun-
 dum carnem. uenerunt se
 exhibuit. affectu au-
 delitatis et effectum: uol-
 trum salomonem corō
 spumca coronauit.
 Pudeat ergo sectari-
 gliaz membra quibus cap-
 tum tam uiglorum exhi-
 bet. peccatorum nostrorum spi-
 ris circumdatum: pude-
 at sub spumato capi-
 te. membrum fieri delica-
 tum. Tu autem *Ino secunda.*

Scripsit uero beatus
iohannes euangelista.
Huius portatus spi
neam coronam et purpu
reum uelamentum: ut
quali pugil uir in ar
mis et uelamentis ru
beis appareret. **Exea**
m? ergo ad eum egredi
entem extra castra un
perium eius portatus.
erumpna eius ueram re
putates: et dicamus
cum psalmista. **Cotix**
us tu in erumpna mea:
du configit spina fla
gellauit pylatus ihu.
foetallus eum absolucere
uoles: et mitigare uita
iam zelum: studes eum ex
pere. et speras usque ad
hoc sistere uacuam il
lorum. **Ite**o flagellauit.
et ea que facta sunt fieri
coactis: clamorem in
ducere et coronam circi
ponere: ut eorum molli
at uera. **Ita** et corō

Crusotomius in co
mentario.

tu duxit ad eos: ut
uicium quod factum fuerat
a militibus in eum uide
tes parum respiceret a
passione: et inuidie et
uonant uenenum. **Mo**
sic tamen exticta e illo
rum ira: sed clamabant
crucifige crucifige eum.

Nos autem fratres. **Actio 3.**
Quo solum legamus
quod passus est christus. s
et mente feramus ea: co
ronam spineam. uelamen
tum purpureum. alapas
manuum. calami aru
dinem. plagas uulne
rum. excruciationes salua
rum. pronam uerborum.
Sufficiens enim sunt hec
continue reuoluta. uera
uam destruere: et si
cotumelia. et si iusti
cia paciam: dicam?
continue. **Mo** est seru?
maior dno suo. **Et** aut
quod a iudicis dicta sit. pte
ram? in medium: quod lo

27

quibant rabiem pacien-
tes et dicentes. **Q**uoniam deo
num habes. et samari-
tanus es: et quoniam in be-
elzebub eius demonia.
Xp̄s autem non solum tu-
lit her. sed omnia egit.
ut saluet et eruat a
pposito eos qui her facie-
bant supplicio: et ap̄los
in eorum misit salutem.
Hec et nos zelamus.

Nichil enim dei ita pro-
pitiū facit. ut inimicos
amare: et hys qui offi-
cunt aut benefacere. **P**ropterea
her sustinuit x̄ps. ut
secundum eius servitiam gra-
diam et nos: et contu-
meliam feram? **Tu autem.**

De sancta elizabeth Ioh̄

Beata eliza^{ma}
beth regis un-
garie filia ab infan-
tia sua religiosis op-
ibus et actibus virtu-
osis se deputavit adeo
ut brevi tpe ad mag-

num perfectionis apicem
pervenit. **V**idit enim erat
videre regalibus nutri-
tam delicis: omnia pu-
erilia aut omnino con-
tempnere aut ad dei obse-
quium inaccipere. **N**am ea
quae puella eius sodales ad
ludi exercitacionem faci-
ebant: her eadem ad reueren-
ciam dei pagebat. **Lectio.**

Tibi vero statum **sanctam.**
Originalē prudent-
rent: conjugale intrare
a patre compellit: non ut
libidini consentiret: sed
ne patris preceptum con-
tempneret et ut filios
educandos ad dei servici-
um pararet. **I**acet autem
statum mutauerit: non
mutavit tamen mentis
affectum. **N**am continuus
orationibus die nocteque
insistebat: in elemoli-
nis ad pauperes copio-
sissima erat. **C**ustos autem
virtutum humilitas in ea

primaxime viguit: adeo
ut officia vilissima non
dedignaretur exercere. **lectio**

Quipiens igitur **lectio**
vix suus nomine
domini et fide ampliare: transiit
mare cum suis milibus
in succursu terre
sancte. ubi dominus esset: ad
dominum felicitate migravit.

Sta autem Elizabeth
lege viri soluta: omnia
mundana abiicit: et in
quodam hospitali cum
ancillis suis pauperibus
et infirmis servavit. **Ap**
propinquante autem ter
mino quo dominus labo
res eius volebat remun
nerare: febre correpta
est. et cum multa devo
tione spiritum deo reddi
dit. **Tu autem. In octava**

sancti Andree lectio prima.

Celebrantes hodie
gloriosum beati
Andree apostoli triumphum:
in vobis gratie que pro

cedebat de ore eius ex
ultavimus et delectati
sumus. Non enim loqui
nobis poterit esse tristitia:
ubi tam vehementer leta
batur ipse. Quomodo non
exultemus in memoria tri
umphus eius? que et in ipsa
sua penitentia supplicium tam
vehementer novimus exul
tasse. Aut non erit leta
festivitas? ubi et crucis
ipsa plena est gaudio?
Quanta proinde exultatio
ne universis tunc celebrandum
taute novitatis miracu
lum: tam magnificum opus
divine virtutis. **Andreas**
homo erat similis vobis,
et tam vehementi ardore spiritus
crucis siciebat homo, tam
laudato a secularibus gaudio
spuriabatur: cum patrum sibi
civium patibulum conspexisset?
O crux usque diu desiderata
et iam concupiscenti animo
preparata, securus et gaudens
venio ad te: ita ut et tu ex

ultans suscipias me discipulū eius q̄ pependit ī te. Videtis fr̄es? q̄a nou se capit pre magnitudīe gaudiū. **Incōscia.**
Ultis fratres ut de apostoli hui' passiōe ad laudē xp̄i et edificaciōe vestrā alius aliqd loquam̄. Audistis certe cū puenisset ad locū ubi crux parata erat: quō cōfortatus sit in dño: et p̄ sp̄m quē cū ceteris apol̄tolis in igneis līgnis acceperat v̄ba vere ignea loq̄ret. Caritas q̄ feruebat in corde: ardentissimas cantillas emittebat in voce. Ita inq̄t ut et tu exultans suscipias me. Amator eū tuus semp̄ fui: et desideravi āpl̄cti te. Obsecro fr̄es homo est q̄ loq̄tur hec. an nō est homo sed āgelus? an noua aliqua creatūa. Homo plane similis uobis pal-

sibilis. Nam passibile eū passio ip̄a testatur: qua appropiquāte iam letabūdus exultat. Vñ ergo in hoīe noua hec exultatio: et leticia hacten' inaudita. Vnde in tāta fragilitate: tanta fuit cōstantia. Vnde ī homīe tam sp̄ualis meus tam feruens caritas: anim' tā robustus. Certe donū est p̄fectū descēdēs a p̄re luminū. Ignis vibrans nō līgua loq̄s: et si līgua certe ignea ē. Sane sup̄ hec trere cū vult egeas crucis suppli cū munitās: sed āpl̄ accendit in v̄bo hoc nō terret: clamat et dicit Ego si crucis patibulū expauescere: crucis gloriā nō predicare. **lectio**
At ubi prepa **lectia.**
 ratū gratū sibi lignū intutus ē: ex hoc iam plane totū ignescēs

applauderet et blandie
bat illi amate sue: offi
ciosissime salutabat: de
uotissime suscipiebat: cla
mans magis affectione
q̄ voce. **S**alue crux spe
cialosa: que decorē et pul
chritudinē de mēbris do
minias accepisti. **S**alue
crux q̄ in corpe xp̄i dedi
cata es: et ex mēbris eius
tamq̄ margaritis orna
ta. **M**erito p̄inde crucis
amatorē venerant. qui
cūq̄ sūt serui crucis: sed
ab hys āphozem iure
deuocionē exigit. q̄ speci
alius propoluerē tollē
crucē suam: qui re cru
cis et crucifixi gloriam
p̄fiterentur: et nomīe cru
ciferi censentur et sūt.
Vobis hoc et de vobis
dico fratres mei: quibz
cōuenit non solum hui
sanctissime crucis ama
torē venerari ut patro
nū: sed et cordis affecti

bus et operū effectibus
imitari. **Q**ui nō ba
uulat crucē suam et
sequit̄ illū: non p̄t
eius esse discipulus.
Parati igitur estote
totam animi diligen
ciā huic adhiberi sol
lētati: et corde mag
no celebrare eam: q̄a
magnus d̄uino cōso
lacionis pariter et ex
hortacionis thesaurus
nobis repositus ē in ea:
si fuerit q̄ fodeat et ser
uetur. **Tu autē. In festo**
sc̄te dorothee uirginis et
uiris. Lectio prima.
Gloriosa virgo
dorothea ex se
uatorū nobili p̄genue
nata: formosa valde
sup̄ d̄nes puellas illius
regionis: post baptis
mū donis sp̄s sancti
et v̄tutibz repleta: in
diante castitatis in
mico fabricū terre pe

fectū in amorē v̄guis.
 ut ipsā carnali cōcupis-
 cētia appeteret instiga-
 uit. Qui p̄mittēs inu-
 merabilē thesaurū pro-
 dote: ip̄am legitio tho-
 ro copulandā postula-
 uit. Quē cū v̄go b̄ta
 ut lutū repudiasset: et
 xp̄o se despōlatā esse fa-
 teret: ille furore succēsus
 eā in dolū feruētis olei
 mitti iussit. Vbi cū pa-
 ganorū multitudo asti-
 tisset: et eā q̄si balneo
 balsami delimitā et refri-
 geratā cōspexissent: ad
 xp̄m cōuersi sūt. Fabri-
 aus uō credēs hoc ma-
 gicis artibz fieri: eam in
 carcere diebz nouē fame
 periturā retrulit. Ipsa
 vero interī ab āgelis in-
 trita. cū educeret inlto
 pulchrior postmodum
 apparuit: et ōnes astā-
 tes in āmiracionē q̄ tā-
 dum absq̄ cibo et potu

vixisset induxit. **Iō cāā.**
Fabianus vero dixit. Nisi deos in p̄-
 senaia adores: caulei penas
 nō euades. Dorothea r̄n-
 dit. Dñm deū ōnipotētē
 adoro nō deuonē. Et mox
 adorans dñm ut om̄ipo-
 tenciā suā ōnderet. q̄ nō
 sit alius deus in celo et t̄-
 tra: statim angeli in ipe-
 tu ydoli cōterūt. ut nec
 pticula illi nec statue
 āplus iueniret. Et au-
 dita ē vox demonū per-
 acra clamācū Dorothea
 cur nos deuastas. Ecunde
 multi gentiliū diūsi sunt.
 Deinde v̄go in eculeo sus-
 penditur: ardentes facu-
 le virgineis manillis
 applicātur: et sic quasi
 semimortua usq̄ ad cras-
 tinū carceri mancipatur.
 Mane vero cū educta fu-
 isset nec vlla macula
 vel lesio in eius corpore
 apparuisset: preces vehe-

menter ammirans ait. Co-
uertere o auena puella:
satis enim iam diu casti-
gata es. Tu autem. **Lectio**

Uidens vero **tertia.**
prefectus quod nec
verberibus nec carceribus
nec munus neque blandi-
cijs eam a fidei propo-
sito auertere posset: fre-
mens ac furibundus dixit
ei. **Quousque** malefi-
ca nos protrahis? aut
sacrifica ut uinas: aut
capitali sententia plecteris.
Illa vero leto vultu
respondit. **Quicquid** vis.
passura sum pro christo
sponso meo. in cuius or-
to deliciae rosas colligam:
et cum eo letabor in eter-
num. De mane educta
theophilus pthouotai
regis quasi illusione ro-
sas sibi de viridario spon-
si sui sibi mitti petit.
quod illa facere promisit.
Cum autem ad locum

decollationis puenisset:
et dominum pro omnibus cau-
uerantibus intercessisset:
statim cum iam ad-
ictum inclinata esset. ap-
paruit puer discalciatus
crispo cruce purpura
stellis auribus inser-
ta indutus. ferens in ma-
nu sportellam cum tribus
rosis et totidem malis.
Cui dorothea **Obsecro**
domine mihi: feras theophi-
lo scribe. **Et** statim post
decollata est et passa anno
domini ducentesimo octogesi-
mo septimo idus februarii
sub dyodetiano imperatore.
Suscipitis rosas theophilus
in voces laudis proripit: et
fidem suscepit. **Qui** fere
totam illam terram ad fidem christi
conuertere duris supplicis
coronatus est. **Tu** autem
domine: miserere nostri. Deo gra-
cias. **In festo translationis**
domini nostri ihesu
christi. Lectio prima:

Hic diuine disposi-
 onis archana que insau-
 tabilis puidena condito-
 ris in hominibus opera-
 ta est: hodierna festiui-
 tas in qua uirgenitus
 dei filius pro humani
 generis reparacione tra-
 bea nre mortalitatis
 indutus: claritatis
 sue diuinitatisque pote-
 nam demonstrauit: stu-
 pendi et amirandi no-
 bis non indigna cau-
 sa existit. Nam et si eius-
 dem redemptoris nri p-
 dara miracula crudi-
 menta pariter et exem-
 pla pene innumera ad
 nrām doctrinā. nrām
 q̄ pfecto salutem edita.
 oī admiracione atq̄
 ueneracione dignissi-
 ma sint admiranda:
 tantē eiusdem salua-
 toris nri transfigura-
 none singularib; in-
 signitam misteris et

sacramentis inexpli-
 cabilibus choruscantem:
 hodierna die deuotionis
 pro uniuersoz salute
 fidelium nos conuenit ce-
 lebrare. Hodie salua-
 tor nri xp̄us dñs in una
 eademq; plona. et sue ditatis
 potentia et uerā hominis
 natura ostendit: ac
 nobis fidei spei et cari-
 tatis dona confirmans:
 eterne bñitudinis p̄stitit
 cauacionem. *Ratio secunda.*

Hec est igitur illa
 sanctis xp̄icolis
 veneranda festiuitas:
 que immensam dñi nri
 clemencia et misericor-
 dia erga nos qui xp̄m
 induimus. et ipsius su-
 mus insigniti carac-
 tere demonstrauit: in
 qua pater uoce et testi-
 monio pprio principis
 aploz confessionem
 quo interroganti dño
 quem dicunt homines

esse filiū hoīs cūderit:
tu es inquit xpūs filius
dei uiuū manifestissime
confirmat dicens. **Hic**
est filius meus dilcūs:
in quo michi bene con
placui. **Cui** idem prin
ceps apłorū sancto spū
afflatus: ad confutā
das pfidorū fallanas:
veluti testis fidelis eidē
dnō ihū xpō testimoni
um phibet dicens. **Am**
piens enī a deo p̄re hono
rē et gloriā. voce ad eū
delapsa huiusmodi a nig
uifica gloria: hic est fi
lius meus dilcūs in quo
michi complacui ipm̄
audite. **Et** hanc uos au
diuimus de celo allatā:
cū essemus cum eo in
monte sancto. **Hec** qui
dem oīa pphetarū ac a
płorum dca uox p̄ete
rea miraculose forma
ta confirmat: nubes
lucida obuibrat: tota

usq; sanctissime trinita
tis testimoniū in hunc
diē auerit. **Pater** into
nās: filius splendēs:
spū sanct⁹ in nube p̄te
gens et illustrās. **Acta.**
Et ecce apparuerūt
cū eo moyses et
helias. **Cum** xpūs sit dō
nus et legis et pphetarū:
merito in eius trāstigu
ratione apparere dicū
tur pphetarū maxim⁹
helias: et uoiatissim⁹
legislator moyses. **Uterq;**
inhabitor glorie xpī:
utroq; conscius secretorū
dei: utroq; quadragena
rius ieiunator. **Apparit**
igitur cū cohelias seue
rissimus: et moyses mi
tissim⁹ oīm habitācū
in terra. **Moyles** obpro
bria et conuiciatōēs iu
daica ppli multoacens cū
panēna sustinuit: et
ad tabernaculū quōq; ut
irruentē ppliū declinaēt

aufugit: ipse tamen cum
 dominus dicit dimitte me
 ut irascatur furor meus
 contra eos et deleam eos.
 faciamque te in gentem mag-
 nam: rudit. **Si** dimittis
 dimitte: sin autem dele-
 me de libro tuo. **Ecce**
 manifesta et iusta
 mansuetudo que omnis man-
 suetudinis modum et ex-
 uberantiam benignitatis
 excedit. **Lectio quarta:**
Helias severissimus
 contrario propter ne-
 quiciam regis ydolatrie:
 tribus annis et mensibus
 ser clausit celum: et bene-
 ficium aque pluvialis ex-
 cludit: quadringentos
 prophetas baal cum alijs tre-
 centis in torrente cydon
 occidit: duos quinquage-
 narios cum ceterum viris:
 ignis immisione consump-
 sit. **Ecce** manifesta et ius-
 ta severitas. **Apparent**
 ergo hinc misericors et
 mansuetus moyses: hic

severus et iustus helias:
 quia cum sit misericors et
 miserator dominus: iustus
 et iustitias dilexit. **Qui**
 uerse enim uie domini: miseri-
 cordia et ueritas. **Dulchre**
 enim alludunt transfigu-
 rati domino moyses ueni-
 ens ab inferis: helias
 de celis: petrus iacobus et
 iohannes de terris: ut cum
 omne genu flectitur celesti
 u terrestriu et infernoz:
 et testimoniu sue glo-
 rificatiois phibeant
 celestia terrestria et infer-
 na. **In** huius igitur
 uisionis gloria petrus
 p durare desiderans:
 dicebat. **Quae** bonum est
 nos hic esse. **Inuenerat**
 enim locum quietis secretum
 solitudinis: lunis
 serenum: habitaculum pa-
 as. **Per** mirum: quia ui-
 dit gloria eius gloriam
 quasi unigeniti a pa-
 tre. **Tu** aut. **Lectio quinta:**

Per huius igitur
admirandæ trans-
figuratiois mysteriū ad
preferendas p̄ntis caligi-
noli seculi p̄cellas ani-
mant̄ fideles in p̄sona
apostolorū ⁊ ut qui da-
ritatis eterne fieri p̄ti-
pes tota animi itena-
one cōcipiscūt: ab ip̄o
capite duce et salua-
toie nr̄o hūiliter dis-
cāt et pro ip̄ius noīe
ip̄ius imitando vestigia
passiones et moites mi-
me formidare. **P**er ipsi
atq; mysterij intelligētiā
imitamur etiā ad mirū
et aliarū diuisarū tolle-
rātiā passionū ⁊ hoc
posito p̄mio: q̄ refor-
mabit corpus hūilita-
tis nr̄e. et cōfigurabit
corpi claritatis sue.
Singularis et excel-
lens saluatoris nostri
doctrina. **I**neffabi-
le huius trāfiguraci-

onis sacramētū ⁊ in-
quotanta et pene in-
numerabilia p̄cipua
sūt condusa miracu-
la: pro salute nostra
alto cōsilio instituta.
reuera manifestatur
in hoc sacramēto sue
trāfiguratiois diui-
nitatis sue potētia ⁊
seq; vite et mortis potes-
tatem habere: ac uiuorū
et mortuorū iudicē con-
stitutū esse ostendit **lv̄i.**

Deniq; in hac sacra-
trāfiguracione
celestis b̄tudo terrenis
quodā modo exhibetur
hōibus: et ea que ange-
lias spiritib; magno
p̄uilegio d̄cedūtur.
licuit altissima contē-
placione ip̄is intueri
Ad confirmādum igitur
fidei nr̄e ac legis ⁊
p̄phetarū confessionē:
necnō plurima et mar-
tima diuina mysteria

29

Stupendaq; miracula:
 huius trāstfiguraciōis
 celeberrimā diem iūta-
 mur fidelib; celebrem
 denūciare. **E**x ppter ro-
 manus pontifex calix-
 tus de ipsius saluato-
 ris demēcia cōsilius:
 celebratoribus huius
 sacratissime solēnita-
 tis stipendia contulit
 meritouū. **O**ibus vere
 penitentibus et confes-
 sis qui vigilie et festi-
 uitatis huius mōi ves-
 peris matutinali mis-
 se; officijs in cōmā in
 qua institutū nouissi-
 me officiu celebrabit
 interfuerit: pro quali-
 bet horarū et misse
in centū dies. **Q**ui vō
 p̄me tercię sextę none
 et completorij officijs
 aderūt: pro singulis
 horarū eorūdem qua-
 draginta dies de iūctis
 penitentijs in dño mi-

sericorditer relaxauit
Salutaribus igitur
 montis et vestigijs in-
 herentes: intelligere etiā
 oportet glorificaciōē
 corpis iustia in resur-
 rectione nouissima quā
 mortale hoc corpus
 nrū immortalitē et cor-
 ruptibile inducit incor-
 ruptiōē: et quod semī-
 natū est in ignobilita-
 te resurget in gloria.
 ip̄o dño nrō ihū xp̄o
 prestante qui viuūt et
 regnat per secula amē
In illo **S**adū **in** theō. **lvij.**
tpe: **A**llūplīt ih̄s petrū
 et iacobū et iohānem
 frēm eius. et ducit illos **in** mōtē
 excellū seorsū: et trāst-
 figuratus est ante eos.
Et reliqua. **S**imelia
 venerabilis bede **p̄sb̄i.**
Ostensus dñs
 gloriam suam
 discipulis in montē
 eos ducit excellum.

ut doceat omnes qui hanc
videre desiderant non in fi-
nis iacere voluptatibus
non illis servire car-
nalibus non cupidita-
tibus acquiescere terrenis?
sed eternorum amore ad
superna semper erigi ange-
lice mundicie pietatis
pax dilectionis et iusti-
cie vitam quam in morta-
libus possibile est semper
imitari debere: iuxta enim
qui dicit *Patris* autem con-
versatio in celis est: unde
etiam expectamus salua-
rem nostram in ihesu christo. *Et*
tensurus gloriam sue
maiestatis in montem
discipulos ducit: ut
discant ipsi discant omnes
qui hanc videre sciunt:
non eam sibi in huius seculi
profundo sed in regno
superno beatitudinis re-
querendam. *Et* bene cum
dicit quia ducit illos
in montem excelsum. ad

didit seorsum: quia et
nunc cum pravorum vitia
punitur. *Ad* tamen sunt
toto atque intentione fi-
dei separati ab illis et
in futuro funditus ab-
ducuntur ab eis: cum ab-
scondet eos in abscondito
vultus sui a conturba-
tione hominum. proteget eos
in tabernaculo suo a
contradictione lingua-
rum. *Tu lectio octava.*
Et transfiguratus
est ante eos. *Et*
resplenduit facies eius
sicut sol: vestimenta autem
eius facta sunt alba
sicut nix. *Transfigura-*
tus est ante discipulos
dominus et sui corporis gloriam
qua per resurrectionem illu-
strandum erat signavit: et
electorum omnium quate-
claritatis post resurrex-
tionem sunt corpora futura
manifestat. *Nam* et de
hys alibi dicit. *Tunc*

30

iusti fulgebunt sicut
 sol in regno patris eorum.
 Et hic in exemplum fu-
 ture clarificationis ip-
 sius: resplendunt facies
 eius sicut sol. non quia
 deum et sanctorum eius
 equalis possit esse claritas
 et gloria. cum de eisdem
 sanctis dicat apostolus:
 stella autem a stella dif-
 fert in claritate. sic et re-
 surrectio mortuorum:
 sed quia nichil sole clari-
 us videre novimus: non
 solum deum sed et sanctorum
 in resurrectione gloria
 solis aspectui comparatur:
 quia clarius sole aliquid
 unde exemplum daturur
 hominibus minime po-
 tuit invenire. Hanc ergo
 glorificationem divina corporis
 maiestatem. hanc sanctorum
 corporum claritatem nullus
 in iudicio reproborum
 videre putandus est: tan-
 tum videbunt in quaem trans-

fixerunt. et plangent se
 super eum omnes tribus terre.

A Tu autem. **I. nona.**
 Et cum pacto iudi-
 cio sublata fuerit impi-
 ne videant gloriam dei:
 tunc iusti ad contemplantiam
 perpetuo gloriam regni eius.
 et ipsi pro modulo suo
 incorruptionis luce trans-
 figurati intrabunt. Unde
 dicit apostolus. Qui refor-
 mabit corpus humilitatis
 vestre: conformatum corpori
 claritatis sue. Si autem
 querit aliquis. quid vesti-
 menta dei que facta
 sunt alba sicut nix typi-
 ce designent: possumus
 recte intelligere sanctorum
 eius ecclesiam per hoc esse
 monstratam. de quibus
 ysaias ait. Quibus his
 velut ornamento vestie-
 ris. Et apostolus. Quotquot
 enim inquit in christo bap-
 tizati estis christum induis-
 tis: qui in tempore resur-

rectionis omni labe
iniquitatis lumen et
ab omni mortalita
tis obscuritate castifi
catur. Unde pulchre
de vestimentis dñi dicit
euāgelista marcus?
q̄a facta sūt splendida
candidaq; iuuus velut
uir. qualia fillo sup
terrā non potest candida
facere: quia qd̄ om̄ib;
patet nemo est q̄ sine
corruptione ac dolore
vivere possit sup terrā?
qd̄ omnib; sapientib;
patet. licet heretici con
tradiciāt: nemo est qui
sine actu alicuius
peccati vivere possit
sup terrā. Tu at̄ dñe.

*In festo s̄a seruacii ep̄i
Iobus l̄c̄o p̄a.*

Distis bt̄is seruacii
armenorum nobilissimo
sanguine oriundus tātis
fiorib; v̄tutū decoravit
infancie sue dies: ut pe

ne nulla die vice secūda
suscipet abozū refectio
nē. Et ieiuniū qd̄ bt̄is
nicolaus quarta et sex
ta feria seruauit: hoc
beatus seruacius pene
om̄ib; dieb; cōtinuauit.
Adolescens factus volū
taria pegrinacōe ihero
solumā venit: et tota
druacione in laudib; et
oracionib; inspiciebat
loca vbi steterūt pedes
dñi ih̄u. Cuius modestā
et honestā cōsolationē
attendētes ecclesie recto
res? presbiteralis ordi
nis officio eū implicuēnt:
in quo ordie usq; ad se
nectā sanctissimē et iustis
sime vixit. *lectio sc̄a.*

Quōq; iam cuperet
morī et esse cum
xp̄o: āgelus dñi ip̄i orā
ti astitit et ut ad octa
uā in litore reu flu
uīs sitā tendēt ip̄auit.
Qui nichil dubitans.

51

sed supne pietati se con-
 mendans ignotas et pi-
 culosas aggreditur vi-
 as: et a ngelo dñi se pre-
 cedete salu⁹ puenit octa-
 uia. **S** felicem o iocun-
 dū diē illū cū q̄si sol
 lucēs ab oriente et occidē-
 te ad has urās partes
 puenit. **O**mnes sibi cō-
 fidētes cōseruās p̄ssim⁹
 seruauius. **I**llo itaq; die
 quo uenit octauia: cō-
 uenerāt septuagīta due
 congregaciones in ecclesia
 dei genitricis marie: ut
 habito cōsilio uiderēt q̄
 de sede pōtificiali fieri pos-
 set: que septē ānis recto-
 re carueat. et hac de cau-
 sa oīa iura ecclesiastica
 disperierant. **Actio t̄tia.**

Subito uidētibus
 auctis angelus
 dñi apparuit huīlēq;
 seruauiū ubi sup̄ huius
 supplicat⁹ orans iacebat
 erexit: baculū pastora-

lem de altari sūptū porrex-
 it et ouūb; admirantib;
 ad cathedrā pōtificialē
 pduxit: et b̄to seruauiō
 cū v̄ga pastoralī stāte
 ī medio ecclesie fit vox
 dei laudātis: et vocatur
 ad cōsecraonē eius cō-
 presules: sed dubitat⁹
 an ip̄e debeat ab eis or-
 dinari: q̄ fuit dignius
 ab angelo exhiberi. **S**ed
 cū ip̄e sanct⁹ dicet in se
 ab ep̄is p̄ficiendū qd̄
 ab angelo fuerat īceptū
 more ep̄orū induitur
 pōtificialib;: cōlecturq;
 pōtifex inetiū. **F**ama
 maiorū bt̄n hūc serua-
 uiū descēdisse dicit de cō-
 sāguinitate dñi iūi ihu
 xp̄i. **Q**uā qd̄a hermen⁹
 uoīe alagrenis sic enu-
 merat dices **A**nna et
 hesneria erāt due sororēs
Anna pepit v̄ginē ma-
 riā: hesneria genuit
 elud et sororē ei⁹ elizabeth.

Maria vero genuit x̄p̄s:
elizabeth iohānē baptis
tam. **E**ius frater eliza
beth genuit euyn: cui
uxor sua noīe memelia
pepit bt̄n seruaū. **E**t
quia diu deus illū serua
uit ad correctionē mul
torū: ideo iure a seruaō
dictus ē seruaus. **Tu at.**

In festo cōpassionis
bt̄e marie. **Scd̄z Johānē.**

In illo tpe: Stabāt au
tem iuxta crucē ih̄u
mater eius et soror ma
tris ei⁹ maria cleophe:
et maria magdalenē.

Et reliq̄. **Quid bt̄i aug⁹**

Het uimurū ep̄i.

Hest illa hora: de
qua ih̄us aquā cōuer
sus in uinū. dixerat
matri sue. **Q**uid michi
et tibi ē mulier. **N**on
dū uenit hora mea.

Hanc itaq̄ horā pre
dixerat q̄ tūc uondū
uenerat: in qua debet

agnosca a matre mori
turus: de q̄ fuerat mor
talit̄ uatus. **T**ūc ergo
diuina facturus: non
diuinitatis sed infirmita
tis matrē uelut incogni
tā repellēbat. **N**ūc autē
hūana iā paciēs ex
qua fuerat factus hō:
affcū cōmēdabat hūa
no. **T**ūc enī q̄ mariā
creauerat inotēscēbat
in uirtute: nūc uero qd̄
maia pepererat pēde
bat ī cruce. **M**oralis
igit̄ insinuat̄ locus: fa
cit qd̄ faciendū amouet:
et exēplo suo suos mi
nistros instruit p̄ceptor
bon⁹: ut a filiis p̄is
īpendat̄ cura parētibz:
tāq̄ lignū illud ubi erāt
fixa mēbra moriētis. etiā
cathedra fuerit m̄gri do
centis. **Tu at. Iō sc̄m̄da.**

Et hac sane doctri
na didicēat pau
lus ap̄ls: qd̄ docebat

32

quā dicebat. Si quis autē
 suis et maxie domesti-
 as nō puidet: fidē ne-
 gauit: et est infideli de-
 terior. Qd autē cuiqz
 tam domestiā. quā
 putes filys: aut pa-
 rentibz filij. **H**uius itaqz
 saluberrimi pcepti ipse
 m̄gr scōrū de se ipso con-
 stituebat exēplū: quū nō
 ut faūle domi quā creau-
 rat et tegebat. sed ut ma-
 tri homo de q̄ creat⁹ fue-
 rat et quā reliquebat.
 alterū pro se quodāmo-
 filiū puidet. **N**ā cur
 hoc fecerit: qd sequitur in-
 dicat. **N**it enī euāgelista.
 Ex illa hora. accepit eā
 discipulus ī sua: de se
 ipso dicens. **Tu. Iō t̄ia.**

Sic quippe comēo-
 rare solet qd eū
 diligebat ih̄us: qui utiqz
 omnes sed ipm̄ pre ceteris
 et faūliari diligebat:
 ita ut in cōmūo super

pectus suū discūbe faceret:
 credo ut isti euāgelij. qd
 p eū fuerat p̄dicaturus
 diuā excellenciā hoc mo-
 do ala cōmēdaret. **S**z in-
 que sua iohānes matrē
 dñi accepit. Et quō ergo
 matrē m̄grī et dñi sui
 discipulus et faūlus ac-
 cepit ī sua: ubi aliqd
 suū nemo dicebat. sicut
 legit̄ in actibz ap̄torū.
Magisqz sic debem⁹ acci-
 pere qd dictū ē. ex illa
 hora suscepit eā discipu-
 lus ī sua: ut ad ei⁹ curā
 quicqz ei esset necessa-
 riū ptineret. Suscepit
 ergo eam in sua nō pre-
 dia que nulla ppria pos-
 sidebat: sed officia que
 ppria dispensacione ex-
 equenda curabat. **Tu.**

De scā monica lco p̄na.

Sancta et venera-
 bil' dei faūla mo-
 nica dñi esset puella sepe
 ad ecclesiā fugiebat. diuqz

in angulo permanēs: v
ginales orōnes ad cris
tū fūdebat. **D**ū autem
domū tarde rediret: a
bauula sua vberabat:
eo q̄ extra domū siue
pedisseñ recessisset. et to
tū ip̄a puella paciētissime
portauit. In tota āt sua
puericia nūq̄ cū puell
ludētibz se miscuit: sed
frequent̄ in nocte adhuc
ī puericia de lecto surge
bat: et flexis genibz orō
nes quas a matre didi
cerat dño offerebat. **A**b
īfancia cū ea **misericordia** creuit:
et naturali affectione
paupes diligebat. **I**t̄ **ū**
Et cū esset ānoꝝ
tredecā: patētes
eꝝ nobili eā patricio car
thaginēsi in vxorē tradi
derūt. Matrimonū optie
seruauit. filios in omni
timore dñi sufficienter
erudiuit. thozū īmacu
latū custodiuit: et ma

ritū ferocissimū deo cū
magno labore in siue
lucrata ē. **C**ū autē vxor
set cū viro suo fere annis
duodecā: exaudiuit dñs ei
lachrymas. **N**ā inspira
uit maritū: ut deinceps
vxorē pudicā et castā
seruaret. **C**ū enī vir ei
esset ānoꝝ septuagita
triū obiit in pace. **I**co

Tantis autē **tra**.
salutaribz mo
nitis et ieiunijs lachry
mis et orōibz illā vidu
am scām castā sobriā
et piā dñs dotauit: vt
ī die b̄ti cypriani dū
xpi sacramēta mereret
accipere. et esset in domo.
a tra fere p cubitū eleua
ta fuit clamādo. **V**ole
mus ad celū fideles. **E**t
interrogata q̄d sibi am
derat. nō respōdit: sed
tāto gaudio replebat.
q̄ omnes ad festū per
ducebat. cātans cum

propheta. Cor meū
 et caro mea: exulta
 uerūt in deū uiuū.
Dū etiā in die pen
 thecostes esset refecta
 refectioe illius pauis
 qui de celo descendit.
 tanta sanctitate reple
 ta est: q̄ per diem et
 noctē absq̄ corporali
 cibo p̄seuerauit. **D**e
 nig apud hostia ty
 berina infirmata.
 dū sacramentū fidei
 ter peteret et dolore
 stomachi vexata. nō
 ualere retinere? visi
 bilis infantulus noc
 te media ad lectū fa
 mule dei uenit: eāq̄
 in pectore amplectēs.
 anima illa sancta
 quarta die mensis
 may ad celum euo
 lauit. **Tu autē dñe.**
**In octā sancti micha
 elis. lectio prima.**

Quod si tam necessa
 riam habemus
 familiaritatē dignaci
 onis angelice? cauēda
 est nobis eorū offensa:
 et in hys maxime exer
 cendū quibus eos no
 uimus oblectari. **S**ūt
 autē plurima que eis
 placent et que in nobis
 inuenire delectant? ut
 est sobrietas castitas
 paupertas uoluntaria?
 arbor in celū gemitus:
 et oraciones cū lachri
 mis et cordis intēone.
Attamen super her uir
 tatem et pacem a nob
 erigunt angeli pacis. **T.**
Quid in **lō scda.**
Quam maxime delectent
 in hys que formā quā
 dam ciuitatis sue repre
 sentant in nobis? ut
 mirentur ihrlm nouā
 in terra? **D**ico autem
 ut quomodo ciuitatis

illius participatio est
in idipsum? sic et uos
idipsum sciamus id
ipm dicamus omnes
et nō sint in uobis
scismata: sed magis
omnes simul unum
corpus sumus ī xpō.

Et contra uero nichil
eque offendit et ad in-
dignationē puocat
eos: quomodo dissen-
siones et scandala si
forte inueniāt in uob.

Audia *lō tertia.*
mus quid loq̄-
tur ad corinthios pau-
lus. Cū cū sit inter
uos zelus et contētio?
uōne carnales estis et
secundū hōiemambu-
latis? In eplā quoq̄
uidē apli legimus sic.
Hy sunt quidē qui se-
gregant sanctiplos:
animales spiritū nō
habentes. Videte est

animā hōis quēadmo-
dū uniuersa corporis
mēbra uiuificet coherē-
tia sibi. *Separa* ergo
qd̄ uis a iunctura cete-
rorū: et uide an deinde
illud uiuificet. Sic est
omnis qui dicit ana-
thema ihū qd̄ uero
dicit loquēs in spiritu
dei: q̄a anathema sepa-
ratio ē. Sic est inq̄m
oīs qui ab unitate diui-
ditur: nec dubites quin
ab eo recesserit spūs uite.
Digne igitur cōtencio-
sos et qui separāt sanct-
iplos: apli carnales uo-
cant et animales spm
nō habentes. Tu autē.

Dicunt *l' quarta.*
ergo sancti illi
et beati spūs: ubi scan-
dala inueniunt et dissen-
siones. Quid uob̄ et
generationi huic spm
nō habenti? Nam si

37

adesset spūs ? per eū
 utiq; charitas diffun-
 deretur : et vuitas nō
 scanderetur . Et dicūt .
Non pmanebim⁹ cū
 hominib; istis iētū :
 quia caro sūt . Que
 eū cōuenio luci ad
 tenebras ? Nos de reg-
 no vnitatis et pacis
 sumus : et hoīes istos
 in eandē vnitatē et pa-
 cem spabam⁹ esse vētu-
 ros . **N**unc autē qua
 ratione nob; coherāt ?
Qui dissident a se ipis ?
Vidētis q̄ congruat
 huic sollempnitati euā-
 gelica lectio . que sic de-
 terret nos a scandalo
 puulorū : q̄nquidem
 tā vehemēter angelis
 displicēt scandala .
Qui scandalisauerit
 unū de pusillis istis :
 durū est qd; sequitur .
Tu autem, Quinta.

Audistis fratres
 euangelicā lecti-
 onē : aduersus eos q̄
 pupillos scandalizant
 satis terribiliter intouā-
 tē . **N**emini blanditur
 veritas ? nemiue pal-
 pat nullū seducat : ap-
 te deuūciās qm̄ ve ho-
 mini illi p̄ quē scāda-
 lū venit . **B**onū erat
 ei : si natus nō fuisset
 homo ille . **N**atus sane
 deuo ? natus ad vitā .
 natus de spū : q̄ nimi-
 rū carne postmodum
 consumatur . **E**xpedit
 ei qui scandala suscitāt
 in hac domo . in hac
 sancta placida deo et
 angelis eius admodū
 grata ac familiari cō-
 gregacione : ut suspen-
 datur in collo eius mo-
 la asinaria ? et p̄ suam
 iugo et leui onere sal-
 uatoris graui mole

terrene cupiditatis hu-
meris eius imposita.
demergatur ī pfundū
maris hui' magni et
spaciosi manibz: qd'
est sine dubio seculū
nequā. Minus enim
damnable erat ei in
seculo magis perire:
qm̄ in monasterio. Tu.

Perire *lectio sexta.*
Siquidem necesse
est hominē qui chari-
tatem nō habet: etiā
si tradiderit corp' suū
ita ut ardeat. Et hoc
dixerim fratres nō qua-
si minus bene de vobis
sentia: aut regnare
videatur in vobis ne-
quissimū istud vicū:
sed ut in charitate et
unitate et pace ī qua
statis in dño solliati
sitis p̄severare et habū-
dare magis. Que enī
ē spes nostra et gaudiū

nostrū et corona glē.

Nōne unitas et una-
nimitas v̄ra in qua
gaudeo vos iueneri.
fraternitatis amato-
res ante oīa mutuā ī
vobismetipsis charita-
tem habentes qd' ē vin-
culū p̄fectionis. **P**roter
qd' obsecro vos: sic sta-
te in dño charissimi.
In hoc enī cognoscūt
omnes etiā et angeli
sancti qd' xp̄i estis disci-
puli: si dilectionem
habueritis adiūctē. Tu.

Deniq; *l' septima.*
Si tenetis memo-
ria quā vobis p̄cedenti
sermone tradidimus
triplicē angelice erga
nos charitatis et solli-
citudinis causā: po-
test hinc quoq; fraternae
dilectionis utilitas cō-
mendari. Facile siquidē
considerare est homini

35

qui nō diligit primū?
 nullā quas tūc p̄dir
 imus suppetere causā.
Nūquid enī xp̄i gracia
 diligemur ab angelis?
 si de mutue dilectionis
 inopia cognouerint
 uequaquē eius nos esse
 discipulos? **N**ūquid
 diligemur ab eis p̄pter
 nosip̄os id est spirital̄
 nature similitudinē.
 si inuenimur nō dilige
 hūane nature nr̄e con
 sortes? Imo vero si ex
 eis que inter nos sunt
 contencionibus carnales
 nos magis q̄ spiritalia
 les esse constituerit? **Tu.**
Denique **Octaua.**
 nunquid diligemur
 nos p̄pter seip̄os et fu
 turā de nob̄ ciuitatis
 sue restauracionē? si
 qd̄ absit unū illud quo
 solo uniri et coedifica
 ri eis possumus defuerit

glutinū charitatis?
Quomodo sperabūt
 reedificandos de uobis
 p̄petuos ciuitatis illius
 muros si cognouerint
 si uiderint nos nō la
 pides uiuos esse q̄ pos
 sent inuicē coherere?
 sed magis puluerem
 quē proiat uentus a
 facie terre, quē unius
 uerbi flatus in turbine
 extitet, et suspicionis
 cuiuslibet leuissima au
 ra dispergat? **Et** hec
 quidē dixisse sufficiat
 pro eo qd̄ ait dñs: si
 quis scandalizauerit
 unū de pusillis istis.
Credo enī q̄ maiori
 sollicitudine deinceps
 ab hac tā uequissima
 peste cauebitis. **Tu** at.
Iam **lō noua.**
 uero quē nō mo
 ueat qd̄ sequitur ī euā
 gelio? si oculus tuus

scandalizat te cruce cū
et cetera. **N**unquā cū
corpale hunc oculū
mouemur cruce? aut
vnā ex manibz istis
similiter et vnū pedem
abscondere? Absit a no-
bis huiusmodi carua-
lis dūno et ridiculo-
sa cogitatio. Sed post
qm̄ ab exterioribz scan-
dalis deterruit nos ser-
mo diuinus asperere
satis sicut audistis?
consiliū dat quid de
eo nobis agendū sit
scandalo qd̄ interius
patimur: cōtrariam
inuenientes legem in
mēbris nostris. Ipse
enī nouit figmentū
nostrū: q̄ cuiusmodi
scandalum nō tam
facile a nobis valeat
euitari. Tu autē dñe?
In festo sancti kumi-
berti ep̄i. lectio prima.

Gloriosam sancti
kumberti mēo-
riam pijs venerari sp̄
affectibz. et magnis
frequenter extollē lau-
dibus. tū decantissimū
tū saluberrimū esse:
nemo fere qui nesciat.
De luminariis enī ill-
marinis erat? que
super candelabrū posi-
ta. per totā mūdi lati-
tudine arā ferebant
ignē: que ipsa veritas.
et lux mūdi ih̄s xp̄s.
in terrā mittē venerat.
Hic adhuc puer. sinis-
trū ramū pythagorice
littere. prius dūno p̄
animum v̄tutē satage-
bat effugere: quā ad
cūscā buiū p̄ etatem
corpus posset ascendere.
Nam dū pater eius
aallo noie. dar̄ pro-
uīcie mosellensis idi-
gena. puerū elegantē.

56

et iam in primis infancie
 rudimentis. aptum vir-
 tutibus. precellentissimo
 dagobato francoꝝ re-
 gi nutriendum. simul
 et puerendum illectis
 familiaritate regia com-
 mendasset? ipse mirum in
 modum non tantum ab illi-
 citis omnibus. verum etiam mul-
 tocius a licitis quibusli-
 bet vitam liberam. et quasi
 solitariam duxit: unita-
 tus videlicet maternelle
 pietatis ingenium. quod
 ab ipsis cunabulis si-
 mul cum infancie lacte
 sedulo potare percipuerat.

Hec cum *secunda*,
 omnipotentis dei
 famula nomine regina.
 sic maritali deseruiebat
 arbitrio: ut se tamen
 corde fidelissimo totam
 christi manciparet impe-
 rio. Itaque beati kun-
 berti mater fixum in anno

re dei animum superius
 adherere desideriis fecit?
 et edocta per spiritum sanctum
 equo iusticie librari
 ne sua cuique dedit: unum
 id utique satisfaciens
 per necessariam dispen-
 sationem? creatori suo
 placens per promptissi-
 mam deuotionem: pignus
 tamen sibi dulcissimum
 magis deputabat ecclie-
 siastice religionis offi-
 cio quam terreni regis
 obsequio. **P**uer autem
 deo deditus in regali
 palacio scole virtutum
 iungulabat: et subiectus
 regi quasi precellenti deum
 timebat. regem honori-
 ficabat? hac se spon-
 tanea necessitate con-
 stringens. ut quo diffici-
 lius laborandum videtur
 in deputato sibi opere:
 eo delectabilius et effi-
 caciis illud pre ceteris

coeuulis suis festina
ret arripere. **Tertia.**

Lux enim in illo
diuine pietatis
emittit: et velut ad
uocatum atque statutum
in medio paruulum cuius
gelicium exemplum primo
delectabile speculum
omnibus dedit. Erat namque
mansuetus et pacificus:
ac in omni honestate, uti
litate et probitate doc
lis: gloria quidem non
tam iam et ventosa
eritatus ad obedientie
studia. Nam magistra
et gubernatrix hoc inte
egit gratia: ut foris
in edocendo ad imposi
ta ministeria puero,
non laboraret preceptis
instancia. Namque capaci
simum inhabitantis dei
vasculum, plus etiam sibi
studio humilitatis assu
mebat: quam vel magiste

rio vel exemplo didice
rat. Namque non contentus
regi solummodo et maiori
bus, iuxta personae suae con
gruentiam deservire: in
tantam sepe vilitatem se
metipsum detruere cona
batur: ut etiam seruorum
vice calcameta dicitur
soleret atque mundare?
dupla nimirum simplici
tate deo acceptabilis:
cum illius et puerilis etatis
naturalis puritas, et
virilis ingenij voluntaria
pietas commendabat.
Quarta.
Quam ergo ab hoc primo
exercitij gradu uellet illum
dominus ad altiora uirtutum
inartumeta conscendere:
reuelare dignatus est
regi, quantum apud ipsum
meriti puerilis illa sim
plicitas habetur. Qua
dam denique nocte dum idem
rex puigil in lecto quies

37

ceret? vidit subito lo-
 cū illū ubi scūs puer
 soporis gracia mēbra
 fessa cōposuit mag-
 nifico lumine splende-
 re: eodēq; pene signo,
 futura pueri facta no-
 tari quo saulū dicit
 de celo vocari. **D**icit
 enī ibi īmutatio dex-
 tre excelsi cū marpa-
 cione et tremendi lu-
 minis īmmissione frā-
 ē: ita hic electio diu-
 na blādictis luminis
 signo mōstrata est.
Utrūq; tamē lux illa
 missa celitus amouit
 it? ut et egipciacos
 vitare tenebras discer-
 rent: et p̄ israhelicas
 māliones repulsiā
Sup̄ue hēditatis glām
 ducatu vere lucis q̄ere
 uollet. **M**ane itaq;
 facto rex de visione so-
 licatus? et miraculi no-

uitate p̄territus: req̄si-
 uit q̄s in eodē loco, ubi
 splendore desup uiderat
 radiantē p̄ noctis silen-
 cia q̄auisset. **I**ntellexit
 enī q̄ tale presagium,
 magnū aliquid por-
 tendisset. **Tu** at. **Quinta.**

Qui cū apparito-
 res suggereret
 kunibertū ibi puerū
 dormiuisse, qd̄ et prius
 ip̄i? diligenter itendētis
 industriā nō latebat?
 apprehensū enī nō de-
 turba scorsū, sed corā
 cūctis q̄ aderāt solito
 familiaris allocut? ē,
 et adoptatū sibi ī filij
 locū. ā plerū dulcissimo
 excolatus ē: p̄nūciās
 q̄ vere deus in illo fuit
 quē tanta luminis ma-
 nifestacione clarifica-
 re dignatus sit. **Q**rat
 enī ip̄e quoq; religionis
 amator? fide catholic?

et ad omne opus bo-
nū in xpī dilectione
paratus. **Grunde** post
su tps bñs kumber-
tus appime literis
eruditus. ascensiones
primū in corde dispo-
sitas. pfectu quotidiana
no auarit? mox et
desiasticos ascendēdo
p ordinē grad? coact?
quidē reuētē vi hūi-
litanis dignissim? tū
obtinent: quos et ex-
cellentibz illustrauit
meritis. et cōgruentibz
adornare curauit ob-
sequijs. **Tu. 1. sexta.**
Tta auctus benedictioē
celesti de v̄tute i v̄tute
feruidus i dilectione
dñi p̄perabat: donec
raptus ab archiepo
trrueroꝝ archidiacono
natus officio subliā-
tus ē. **Ubi** mirū in
modū totus i dei ope

cōuersatus. nichil sibi
exhausti esse credebat?
viteq; iam hui? exelus
his tantū quos lucrifa-
cere conabatur: spm
iunctū a quolibet la-
bore seruabat. **Pauis**
postmodū daplis āno-
rū curricularis? clerus et
populus agrippine co-
lonie pastore p̄prio des-
titutus. virū dñi kum-
bertū. iā in ope dei ex-
citātū: ut sibi preesse
deberet. tū votis tū p̄abz
īplorauit. **Hec** difficil'
erat ista suggestio. **De**
eo quippe res agebat?
quē et rex olim anxia
expectacione p̄mouē
querebat: et omnis
triptite gallie popul?
dignissimū. et vere pleb-
bi dei necessariū. **Sola**
i eo repugnauit hūi-
tas: cui? tū ad hoc op?
p̄destinata simul et

approbata fuit a dno
sanctitas. **Tu Septima.**

Quoniam uenitibus at
in unum plebis
restituere maioribus?
mariorum sacerdotum et
aliorum principum actu.
ad eorum auxilium eis
opibusque parato: for-
tissimum uiri dei petrus.
charitati tantum cedere
solutum a populo sui di-
uina emollitum est. **Sicque**
uirtu dei remedio archi-
episcopo colonie successor
electus septimo kalendas
octobris: gradum episcopalis
benedictionis ascendit.
Demum iam se tale tantumque
auctis exhibuit: ut uera
hoc facultas nequaquam
possit euoluere: ne uide-
amur maria uobis uili-
oribus extenuare. **Verum**
tamen de omnibus placet re-
ferre miraculum: quod in
marino sacerdotali officio

sacramento. dno quasi
speciale perfectionis eius
iudicium dare dignatus est:
ex quo uite uel doctrine
ipsius insignia. non modo
conia. sed et lucidissi-
me possunt agnoscere?
quamuis sint alia: que
re non tam perspicaciter
intendentibus uideri pos-
sunt maiora. **Octaua.**

Quadam die dum sin-
gulari redemptione
nostrae miserationis et
solu infirmitatis uire
remedium. plenus deo.
super mensam dominicam. in
basilica sancti uirginum
imolaret: altaris decus
et populus uidit colu-
bam splendidissimam. pri-
mum hac et illac per
omnem ecclesiam circu-
uolando vagari: deum
de pontificis insidere
capiti: mox inde reuer-
sam et iuxta tinnu

lum cuiusdam virginis
stupentibus simul et
mirantibus uniuersis
qui aderant. ab omnibus
oculis elapsam. **N**ata
matum est confestim ab
omnibus vere dignum
hunc esse qui ministraret
domino sacerdote: felicem
fore huius ecclesie
plebem. si mereretur per
talem diu gubernari
pastorem. **H**unc ergo genu-
tus. illinc gaudia pro-
uabant. **U**trouque ma-
teria: in signo quod uide-
batur habebant. **I**eta-
batur quidem se habere
tanti meriti pontificem:
qui dignus esset eisdem
et custodiri per pyssimam
domini sui uisitationem. **F**le-
bant uero: quod per huius-
modi casus incertitudinem.
hanc ipsam metue-
bant se citius amissu-
ros esse consolationem.

vel potius quod dignam ipsius
religiositati non admitt-
terent imitationem. **Tu.**
Quod paratur **¶ nona.**
nunc si placet hoc
duo que posuimus mi-
racula: unum in puericia
alterum in episcopali per-
fectione monstratum: si
forte in his possit intel-
ligi. laudabilis et uere
mirabilis esse uita sanc-
tissimi kunibati. **E**t quod
in signis illis. que super
hunc sanctum uirum demo-
strata docuimus: nisi
aduentus sancti spiritus intel-
ligendus est? **A**b ipso enim
innocencie simplicitatem
habuit: que per columbam
exprimitur. **N**am et in il-
lo diuino misterio. quo
columba super illum descen-
dit: saluatoris nostri tipum
exhibuit. **A**b ipso quoque
zelum dei et famam bonorum
operum longe lateque micant

39

tem accepit: que per luminis
 claritate quisque figurari non
 ambigit. **C**ompletis igitur
 demum feliciter quadraginta
 villicationis sue annis:
 pridie idus nouembriis. per
 ueniens ad diem lucis extre
 mum: creatori suo ditandum
 bonis operibus reddidit
 spiritum. **C**orpus autem eius.
 sicut ipse uiuens preceperat
 positum est cum magna gloria
 in ecclesia sancti demetrii:
 quam ipse construxerat. **Tu**

**In festo Viti martiris.
 lectio prima.**

Beatus vitus
 duodecim anno
 rum a patre
 crebro uerberabatur:
 ex eo quod ydola contem
 nebat et ipsa adorare
 uolebat. **Q**uod au
 diens prefectus eum
 ad se adduci fecit: et
 uolentem sacrificare
 fustibus cedi iussit.

Brachia autem percuta
 cuius et manus perfecti
 statim auerunt: sed
 ad orationem eius ma
 nus perfecti sanata est.
Pater uero uolens cum
 ad suam perfidiam reducere:
 satagebat animum pu
 eri diuersis canticis.
 et puellarum lusibus re
 uocare. **Tu** autem. **leo scda.**

Quoniam autem induratus
 est cum in quodam
 thalamo: septem angeli
 uenerunt ad confortan
 dum eum. **Q**uos cum pa
 ter eius uidisset: statim
 cecus effectus est. **C**umque
 promitteret ioui si
 uisum sibi redderet bouem
 cum cornibus aureis et
 nichil proficeret: filium
 rogauit et ipse cum suis
 orationibus sanauit.
Tandem angelo ad
 mouente cum modesto pe
 dagogo et ceteris

nutrice nauē ascendūt:
et ad aliā terrā vadūt.

Postremo *l' tertia.*
cū filiū dyode-

ciāni imperatoris a
demone liberaisset: ab
ipso impatore in car-
cere cū modesto et cres-
cencia detrudit mag-
na mole ferri oppressi.

Sed ipsi ab ipsa pressu-
ra ferri liberati sūt: et
carcer illuminatus ē.

Tandē superatis diba-
no ardenti, et fera iua-
nissima, nouissime ī
cauleo torti: sed ab an-
gelo liberati: ab ipso
portati sunt, iuxta
quendam fluuiū ubi
orantes animas deo
reddiderunt. Tu aut.

Quia et Iulite mēri

Beatus *l' prima*
ariensis filius
fuit beate iulite illus-
trissime matrone ico-

ny. Que p̄secutionē
declinare cupiens: ī
tarsis alicie cū puero
suo arico qui trium-
erat aūorū venit. Al-
lexander autē p̄ses
comparto qd̄ xp̄iani
essent: ante se eos pre-
sentari iussit. Et acci-
piens puerū in vluas
suas et ei blandiens:
matri eius p̄suadebat
ut xp̄m negaret. Tu.

Quoniam *l' secunda.*
autē ipsa sacri-
ficare uollet: precepit
eā p̄ses audis ueruis
flagellari. Quod puer
videns clamabat. Xpi-
anus sū. Secundum
tempus infans quidē
clinguis erat: sed in
ipso loquebat̄ spiritus
sanctus. Videns ergo
p̄ses qd̄ puer sanctus
se blandientē eque ut
inuantē cōtēpneret:

iplū de alto p̄apitavit
et occidit. **lectio tertia,**

Beaata autē iuli
ta cernēs filiū
ad regnū p̄cessisse deo
gracias reddidit: et ī
sancta confessione p̄
manens: iusta ē exco
riari, et bulicū pice
p̄ficiendi: ac demū de
collari. Horū corpora
ab angelo collata: a
xp̄ianis sūt sepulta.
Postea vero cessante
rabie p̄secutionis: ho
norificentius sūt tu
mulata. Tu autē

Joseph filius dauid
uatus ex genere sacer
dotali: filius p̄phetarū
locus scabarum.
Ille deus o Joseph qui
scripsit mirabilia in
lege sua: ipse fecit mi
rabilia in coniuge tua.

Quae autem sunt mi
rabilia: nisi quae om
nibus hominibus sunt
impossibilia: Mira
bilia ergo dei in lege nō
legisti: Quod si legisti:
quare nō intelleristi:
Ipsa certe lex quam le
gis quotidie: sine gra
phio scripta est in tabu
lis lapideis. lege et in
tellige quod panem in
heremo produxit terra:
cuius semen in terram
nullum induxit arator.

irga
etiam Aaron ānis
sicata plurimis sine
aqua reuixit in templo
floreuit: uicemq; clausa
sub testa produxit. Er
go qui scripsit lapideas
tabulas sine stilo ferro:
ipse grauidauit maria
spiritu sancto. Et qui
produxit panem in he
remo sine aratione:

iple impregnauit virgi-
nem sine corruptione.
Et qui fecit uirga sine
folio germinare: ipse
fecit filiam dauid sine
semine generare. Postre-
mo fili dauid nomen le-
gisti ysaiam prophetam
eximium. Et inquit
uirgo concipiet in utero
et pariet filium et vo-
cabitur nomen eius
emanuel.

Quod legisti in libris
aspice in maria
oculis tuis: ut digne
dicas canticum dauid
pater tuus. Sicut audiui-
mus ita et uidimus in
ciuitate domini virtutum:
in ciuitate dauid. Accipe
ergo mariam uirginem
tuam. semper de ea esto
securus et de nullo sis
sollicitus: quia quod
in eius utero est natum
non vocabitur filius

uidet: sed filius dei. Habe
ergo ioseph cum maria
coniuge tua. communem
uirginitatem membrorum:
quia de uirginalibus
membris uirtus uasat
angelorum.

Ille est angelus
gabriel a deo in ci-
uitatem galilee. cui no-
men nazareth ad uirgi-
nem desponsata uero:
cui nomen erat ioseph.
Virum nominat non
quia maritus. sed quia
homo uirtutis erat: et
potius iuxta alium cuius
gestam non uir simplex:
sed quia uir eius dictus
est. Nunc cum appel-
latur: quod necessarium
putatur. Debit ergo
uir eius appellari. quia
necessarium fuit et pu-
tan sicut et per saluato-
ris non quidem esse sed
dicitur meruit: ut putaretur

Icones i festo scti ioseph.

Ioseph filius dauid natus ex genere sacerdotali: filius prophetarum socius scribarum. Ille deus o ioseph qui scripsit mirabilia in lege tua. Erue autem sunt mirabilia nisi que omnibus hominibus sunt impossibilia. Mirabilia ergo dei non legisti in lege non legisti. Quod si legisti que non intellexisti. In parte lex quam legis quotidie sine graphio scripta est in tabulis lapideis. lege et intellige quod panem in heremo produxit terram cuius semine in terram nullum induxit arator.

Urga etiam aaron annis siccata plurimis sine aqua reuixit in templo floruit nucem que clausam sub testa protulit. Ergo qui scripsit lapideas tabulas sine stilo ferreo: ipse grauius dauid mariam spiritu sancto. Et qui produxit panem in heremo sine aratione: ipse impregnauit uirginem sine corruptione. Et qui fecit uigas sine folio germinare: ipse fecit filium dauid sine semine generare. Postremo filii dauid non legisti esaias prophetas eximius. Ecce inquit uirgo concipiet in utero et pariet filium et uocabitur nomen eius emanuel. **lco 2a**

Quod legisti in libris aspice in maria oculis tuis: ut digne dicas canticum dauid patris tui. Sicut audiuimus ita et uidimus in ciuitate domini uirtutem: in ciuitate dei nostri. Accipe ergo maria coniugem tuam. semper de ea esto securus. et de nullo sis sollicitus. quia quod in eius utero est natum non uocabitur non uocabitur filius iudei: sed filius dei. Habe ergo ioseph cum maria coniugentiam. communem uirginitatem membrorum: quia de uirginalibus membris uirtus nascitur angelorum. **lco 3a**

Missus est angelus gabriel a deo in ciuitate galilee. cui nomen nazareth ad uirginem desponsatam uiro: cui nomen erat ioseph. Virum nominat.

non quia maritus. sed quia homo uirtutis erat: vel potius iuxta alium euangelistam non uir simplex: sed quia uir eius dictus est. Merito enim appellatur: quod necessarium putatur. Debit ergo uir eius appellari. quia necessarium fuit et putari sicut et patris saluatoris. non quod esse sed dici meruit: ut putaretur esse. Dicite hoc euangelista. Et ipse iesus erat sapiens quasi annorum triginta: ut putabatur filius ioseph. Nec uir ergo matris. nec filius pater extitit: quamuis certa et necessaria dispensatione utriusque ad tempus et appellatus sit et putatus.

Qoniam tamen ex hac **lco quinta** appellatione quod litera dispensatione meruit honorari a deo: ut patris dici et dictus et creditus sit. Quis et quis fuerit homo iste ioseph. simul et memeto magni illius quodam patriarche uenditi in egiptum et sito ipsius istum non uocabulum fuisse sortitum: sed et testimonium et inocentiam assecutum et gratiam. Si quidem ille ioseph fraternam ex inuidia uenditus et ductus in egiptum. Christi uenditionem prefigurauit. iste ioseph herodianam hodiernam inuidiam fugiens in christum in egiptum portauit. Ille domino suo fide seruauit. domine noluit commiseri: iste dominam suam domini sui matrem uirginem agnosces et ipse continens fideliter custodiuit. Illi data est intelligentia somniorum: isti datum est consilium fieri atque participare celestium sacramentorum. **lco sexta**

Ille frumenta seruauit non solum sibi sed omni populo: iste panem uiuum e celo seruandum accepit tam sibi quam toto mundo. Non est dubium quin bonus et fidelis homo fuerit iste ioseph: cui mater desponsata est saluatoris. fidelis seruus et prudens quem custoduit dominus sue matris solatium. sue carnis nutrimentum. solum denique in tribus magni consilium. coadiutorem sibi fidelissimum. Hinc

accedit quod dicit fuisse de domo
dauid. Vere enim de domo, vere de
regia stirpe descendit vir iste. Ioseph
nobilis genere et nobilio et
mēte. Plane filius dauid, non
degeneras a p̄re suo. Proxius
iā filius dauid nō tm̄ carne,
sed fide. sanctitate. et deuotio-
ne. *Tu at. l̄o septima. S̄dm*

matheū

Quom̄ esset despōsata mater
iesu maria ioseph: anteq̄
cōueniret iuēta est in utero
habēs de spū sc̄to. Et reliq̄. *Ome*

Qui iuēta lia Origenis

Quom̄ iuēta i. Primo ab
āgelis. cōseruātib̄ eā vel eius
beatissimā aiāz: ob honore illi
qui ab ip̄a generāduz erat. De
hic non in cōgrue iuēta puta-
tur ab ip̄o sc̄to ioseph et iustoz
qui bene licētia maritali licz
eā non cōtigit. future tamē
vt putabatur vxoris oīa nouē-
rat. Ioseph aut̄ vir eius cū eēt
iustus et nollet eā tradūcere.
Virū eūm appellat cōtra iudeoz
prauitatē: vt aduersus vginē
nō seuiret. *Tu at. l̄o octaua*

Propterea et despōsata fuit
et ip̄i ioseph. Si enim non
fuisset despōsata, oīm bonoz
incredibiles et imici iudei la-
pidib̄ eam occidissent: ideo vi-
rū eius hic eū euāgelista noi-
nat. Ioseph aut̄ vir eius cū esset
iustus. Iustus autē in s̄bo. iustus
in facto. iustus i lege. iustus in
legis cōsumatiōe: iustus i initio
gracie. Iustus itaq̄ cū fuisset
et nollet eā tradūcere, noluit
eā accipere, noluit eā dispa-
mare: sed voluit eā occulte di-
mittere. *Tu at. l̄o nona.*

Occulte eā a se dimittere
voluit: sicut māfuetus

sicut pius sicut miorz. Talis
ergo cū eēt ioseph: cogitabat
occulte dimittere eā. Hec iqt̄
eo cogitāte. Querēduz nobis
est quid cogitauerit: vt occul-
te eam dimitteret. Si suspi-
ciōez in eā gerebat: quomodo
iustus erat? Cur imaculatā
et sc̄tāz vellet dimittere? In
iustū enim erat et hoc: sed sim-
plicē sensū audi huius ratio-
nis. Ioseph iustus erat, et
illa virgo imaculata erat,
sed ideo eā dimittere volebat:
qm̄ v̄tutē misterij et sacramē-
tū quoddā magnificū i eā
cognoscebat: cū aproxima-
re sese in dignū estimabat. *Tu*

104
**Iste sunt lōnes
legende in sabbatis
in aduentu quan
do de dñā sciat. 10**

Missus est gabriel ange
lus a deo Non arbitror
hunc angelū de minoribus
esse: qui qualibet ex causa
crebra soleāt ad terras fū
gi legacione. **N**ō et eius no
mine palā intelligi datur.
quod interpretatū fortitudo
dei dicitur. Et quia nō ab
alio aliquo forte excellen
tiori se ut assolet spiritu s; ab ipso deo mitti phibetur.
Ppter hoc ergo positū est a
deo. **N**ec discordat nomē a
nūcio Dei quippe virtutē
xp̄m. quē melius nūciare
decebat: quā hūc quē sim
ile nomē honorat. **N**ā qd
est aliud fortitudo q̄ v̄tus?
Verūtāme aliter quippe cr
istus fortitudo uel v̄tus dei
dicitur: aliter āgelus. Ange
lus em̄ tm̄ nūcupatiue: xp̄s
autē etiā substātiue. **C**rist⁹
dei v̄tus dicitur et est: que
forti armato q̄ suū atriu

in pace custodire solebat: et
fortior superueniēs ipsim
suo brachio debellauit: et
sic ei vasa captiuitatis sue
potenter eripuit. **A**ngelus
vero fortitudo dei appellato
est: vel qz v̄ginē natura pa
uidā. simplici. verecūdam.
de miraculi nouitate ne
expauesceret cōfortare de
beret. quod et fecit. **N**e time
as inq̄iens maria: iue
nisti em̄ graciā apud deū
Sed et ipsius sp̄sūm cōfo
rtauit. **J**oseph dicens fili da
uit: ne timeas accipere
maria cōiugē tuā. **10**

Ait itaqz āgelus. **A**ue
gracia plena dñs tecū
Nec tm̄ dñs filius tecū
quē carue tua iduis: sed
et dñs sp̄sūscūs de quo cō
cipis: et dñs pater qui ge
nuit quē cōcipis. **P**ater i
quā tecū: qui filiū suū fa
cit et tuū filius tecū: q̄ ad
cōdendū in te mirabile sa
crūm. miro modo et sibi
refferat generale secretū:
et tibi seruat itegrū v̄gina

le signaculū. Sp̄s sc̄s tecū:
qui cū p̄re et filio tuū sancti-
ficat uterū. Dñs ergo tecū
Quid mirū si gr̄a plena
erat: cū qua dñs erat: Be-
ne ergo gr̄a plena: q̄ et v̄gi-
nitatis gr̄aciā tenuit: in-
sup et fecūditatis gloriā ac-
quisiuit. Legim⁹ ī actibus
apostolorū et stephanū ple-
nū gr̄a: et ap̄stolos plenos
fuisse sp̄ū sc̄o: s̄ lōge dissimi-
liter maria. Alioq̄ nec ī
illo habitauit plenitudo
d̄nitatis corporaliter quē
admodū ī maria: nec illi
cōceperūt de spiritu sc̄o quo-
mō maria. Tu autē **sc̄o t̄cā**

Benedicta tu o maria
ī mulierib⁹ ab āgelo
et acūtis generationibus
terre merito beata p̄dica-
ris. Ecce maledictio b̄nēdite-
re cōmutat⁹: sterilitas fecū-
ditate recōpensat⁹. Aperi v̄-
go sinū. et expāde. īpara ut-
rū: q̄ ecce sc̄urus est tibi
magna q̄ potens est: itan-
tū vt p̄ maledictōe israhel.
beatā te dicāt oēs genera-

ciones. Nec suspectā hab-
as prudēs v̄go fecūditatē:
q̄ nō aufert integritatē. Con-
cipies sed sine p̄cō: et graui-
da eris sed nō grauita: pa-
ries s̄ nō cū tristitia. Nesci-
es virū sed gignes filiū. Qua-
lē filiū. Illius eris mater:
cuis deus est pater. Filius
paterne caritatis: erit co-
rona tue castitatis. Sapiē-
cia paterni cordis: erit fr̄s
uteri v̄ginalis. Deū deniq̄
paries: et de deo concipies.
Confortare ergo v̄go fecū-
da. casta. puerpera. mater
intacta: quia nō eris ī isra-
hel ultra maledicta: nec
inter steriles deputata.
Benedicta it̄q̄ tu ī mulie-
rib⁹. que illā generalē ma-
ledictionē euasisti. qua
dictū est idoloze paries fi-
lios tuos: et nichilomin⁹
illā qua dictū est maledic-
ta sterilis ī israhel: ac sin-
gularē cōsecuta est b̄ndictio-
nē. vt nec sterilis maneas.
nec cū idoloze pturias. Tu

Benedicta inquit ange-
lus tu in mulieribus. Que
cum audisset turbata est uir-
go maria in sermone eius:
et cogitabat qualis esset
ista salutatio. Solent uirgines
quae vere uirgines sunt. spiritus pa-
uide et nunquam esse secure: et
ut caueant timenda etiam tu-
ta pertimescere: scientes se in
vasis fictilibus thesaurum por-
tare preciosum: et nimis ar-
duum esse uiuere angelice iter
homines: et in fratribus more
caelestium uersari. et in car-
ne celibem vitam agere. Ac
proinde quicquid nouum. quodque
subito fuerit ortum: et suspec-
tas habet insidias: totum
contra se estimat machina-
tum. Idcirco et maria turba-
ta est in sermone angeli. Tur-
bata est: sed non perturbata.
Turbatus sum inquit propheta
et non sum locutus: sed cogi-
taui dies antiquos: et an-
nos eternos in mente habui.
Ita ergo et maria turbata
est et non locuta: sed cogi-
tabat qualis qualis esset

105
ista salutatio. Quod turbata
est verecundie fuit uirginalis:
quod non perturbata forti-
tudinis: quod tacuit et cogi-
tauit prudentie. Cogitabat
autem qualis esset ista saluta-
tio. Siebat prudens uirgo
quod sepe angelus sathane trans-
figuratur se in angelum lucis:
et quia nimirum simplex erat.
nichil tale penitus a sancto an-
gelo sperabat: et ideo cogi-
tabat qualis esset ista salu-
tatio. Tu autem **Lectio secunda**

Angelus inquit uirginem et uir-
gines etiam sanctam uoluerunt
cogitationes facillime depre-
hendens: pauidam consolatur:
confirmat dubiam: ac fami-
liariter uocans ex nomine beni-
gne persuadet. Ne timeas
inquit maria: inuenisti gratiam
apud deum. Nichil hic doli:
nichil fallacie est. Nullam cir-
cumuersionem: nullas hic sus-
piceris insidias. Non sum homo
sed spiritus: et dei angelus non sa-
thane. Ne timeas maria:
inuenisti gratiam apud deum.
Vbi scires quantum tua hu-
militas altissimo placeat:

quanta te apud ipsum sublimi-
tas maneat: angelico te in-
dignam nec alloquio iudica-
res nec obsequio. **U**t quod enim
indebitam tibi dixeris
gratiam angelorum: quam inue-
nisti gratiam apud deum?
Inuenisti quod querebas?
inuenisti quod nemo ante te
potuit inuenire: inueni-
sti gratiam apud deum.
Quam gratiam? Dei et homi-
num pacem: mortis destruc-
tionem: vite reparationem.
Hec est gratia quam inue-
nisti apud deum: et hoc ti-
bi signum. **E**cce concipies et
paries filium: et vocabis no-
men eius ihesum. **I**ntelli-
ge prudens uirgo ex nomine pro-
missum filii: quantum et quam
specialem gratiam inuenisti
apud deum. **T**u autem **lcom**
Et vocabis inquit nomen
eius ihesum. **R**acione
huius vocabuli ponit
alius euangelista angelo in-
stante sic. **I**psa enim saluum
faciet populum suum a peccatis
eorum. **D**uos ihesus lego in ty-
po huius que nunc in manibus

habemus precessisse: ab omni po-
pulis profuisse. **D**uorum unum
populum suum de babilone ed-
uxit: alter suum intra pro-
missionis introduxit. **E**t
illi quidem illos quibus
perant ab hostibus defen-
debant: sed nunquam salua-
bant a peccatis eorum. **H**ic
autem noster ihesus. et
a patre saluat populum
suum: et introducit intra
uiuicium. **V**ereor autem ne
multi se profiteantur esse de
populo eius: quos tamen
ipse non habet de populo suo.
Fac que dicit ihesus: et
computabit te in populo suo.
Fac que iubet per ministros
suos qui sunt in ecclesia.
Et discere ab ipso ihesu quam
mitis est et humilis cor-
de: et eris de beato populo
eius quem elegit in he-
reditatem sibi. **T**u autem domine.

abos po
uorū vno
pilonē ed
itā pro
durit et
quibus
ib' defē
p salua
corū hic
esus. et
ppulum
it itā
autē ne
it ē de
uos tamē
e ppo suo.
esus et
ppo suo.
r mīstros
eclesia.
iesu qā
nilis cor
ato ppo
it in he
aut dñe.

Sunt ex aula quorundam
episcopi

Johannes D...

Omnino
scia
et lo
tu fi
spu s
vene
E
domi
ria
impu
Inoc
fere
duot
toul
P
puni
gest
se vna
profere
quid
manu
ita ut pe
promp
tutor ad

una ty
du sacra
et dicit
valde ret
nocte me
qui ad

De sancta Apollonia uirgine et mtr. lco pma. 107
Quā apud alexandriā tpi bz deca i mpe
ratoris immanis psecutio in xpianos
seueret? uirgo quedā admirande sctitatis
et longee etatis noie apollonia: oim u
tu floribz adornata tanqz colūna fortissia?
spū scō confirmata. pro fidei sue merito: oibz
veneranda erat et mirabilis. Tu at. *lco scda.*

Furens interea paganorū seuitia cū per
domos seruorū dei irruens. crudelitate barba
rica cūcta diriperet? rapit protin⁹ ad tribunal
impiorū sctissima apollonia simplicitate
inocens. sed uirtute fidei constans: nil aliud de
ferens qm sue mentis intrepidā fortitudine?
deuotā deo offerens aiām: et castissimū psecu
toribz tradens corpus ad penā. Tu. *lco. tertia.*

Persecutores uero i eā crudeliter seuites:
primū omēs eius dentes euulserūt. Deinde con
gestis lignis. rogū ingentē struxerūt? cōmunātes
se uiuā eam icensuros: nisi cū eis impia uerba
proferret. At illa ut rogū uidit succensū? paululū
quidē intra semetipsam deliberans: repente de
manibz impiorū prorupit atqz in ignē spōte psilyt?
ita ut per terrent eciā ipi crudeles tortores: qz
promptior iuēta est femina ad mortē. qz perse
cutor ad penam. Tu autem *dūe? miserē uiri.*

Same **Q**uare **Q**uare
 de reparandis humanis
 mulierum. **Q**uare dicitur
 hic videtur: cur tot pa-
 trum nuda series me-
 mittitur? cum eorum
 solutio duorum david
 et abraham receptor na-
 diatur esse filius. et non
 potius filius yesse.
 vel filii obethi vel cetero-
 rum deinceps in medio po-
 sitos? **S**ed hanc questio-
 nem facile solvitur: si pro-
 missio domini facta
 veritas recensetur.

De: de
 tu ponam si
 Quia igitur
 ob spiritualiter
 non invidetur
 quod proprie filius
 est xpi. **S**ed
 qui est autem
 in quod generat
 cum abraham
 esse fuisse
Sed facta
 promissione
 dicitur
 facta

ro dan
 u veteris
 sede tua
 hys du
 pmissu:
 Davidque
 dicitur
 id ique
 id ab he
 ponitur
 et cum
 ubiter
 mulque
 du stu
 non
 id lu

Apheta. **C**or meum et caro mea:
 exulta vere in deum vivum. **D**um
 nam in die petrosas esset re-
 fecta. **R**efectioque illi pa-
 nis que de celo descendit. tanta
 sacietate repleta est: quod per diem
 et noctem absque corporali abo-
 plevit. **D**enuo apud
 ostia tyberiam infirmata.
 dum sacramentum fideliter peteret
 et dolore stomachi vexata. non
 valet retinere: visibiliter infatum
 nocte media ad lectum faule dei venit:
 eamque in pectore amplectens. anima illa sancta
 quia illa die mensis may ad celum evolavit. **T**u autem

